

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési Osztály
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 182. Kiadóhivatal 106.

Az új ülészak kezdetén.

Budapest, április 28.

Több heti szünet után a képviselőház holnap ismét megkezdí munkásságát, s előre lehet látni, hogy a holnap kezdődő harmadik ülészak eredményekben gazdagabb lesz az előzőknél. Nemcsak azért, mert a szigorított házszabályok folytán több ideje lesz a Háznak a tárgyalásra, s maguk a viták is gyorsabb lefolyásúak lesznek, hanem azért, mert ennek az ülészaknak munkaprogramján van a választói jog reformja, amelyhez fogható fontos javaslatot a magyar képviselőház évtizedek óta nem tárgyal.

Az alakulási proccesszus napokat vesz ugyan igénybe, de mindjárt a megalakulás után az 1908. évi költségvetés tárgyalása lesz napirenden. Junius végén lejár az indemnitás, de ettől eltekintve sem lehet a költségvetés tárgyalását tovább halasztani. Végre is hat hónapos indemnitás is már szokatlanul hosszú, s ha alkotmányjogi szempontból nem is lehet ellene kifogást tenni, állami érdek, hogy a rendes költségvetés tárgyalásának, hisz az állami szükségletek a tavalyi költségvetéshez képest, 113 millió koronával emelkedtek, már pedig ennek fedezésére a kormány nem is gondolhat addig, míg az indemnitás révén csakis a tavalyi budget keretében mozoghat. A költségvetés tárgyalása tehát első feladata lesz a Háznak, s az új házszabályok folytán ezzel néhány hét alatt végez is. Hogy utána mit fog a képviselőház tárgyalni, azt nem lehet ma még tudni, hisz az összes javaslatok visszavonattak, azokat újból be kell terjeszteni. Ma a miniszterelnöki palotában miniszteri tanácskozás volt, amelyen a kormány tagjai a holnap kezdődő munkaprogrammot is megállapították, s így valószínűleg megállapították azt is, hogy minő javaslatok fognak a legközelebbi napokban a Ház elé kerülni.

Az általános választói jog reformját Andrassy Gyula belügyminiszter betervezi valószínűleg még a nyári szünet előtt s kétségtelen, hogy a választói jog nagy szociális reformján kívül is gazdag szociális reformprogram megvalósítása lesz ennek az ülészaknak feladata. Wekerle miniszterelnök átdolgozta az adójavaslatokat, amelyekből igyekezett kiküszöbölni mindazokat az intézkedéseket, a melyek jogos panasza adtak okot az érdekelt körök részéről, nagy horderejű két alap gondolata azonban, a létminimum adómentessége s a progresszív adózás elve érintetlen marad. Nincs civilizált ország Európában, melynek igazságtalanabb adórendszere volna, mint van Magyarországnak, mert negyven

év óta nem az igazságos adóztatás volt a célja pénzügyi kormányzatunknak, hanem az adójövedelmek szaporítása s így toldozás-foldozás volt negyven év óta egész adóreformunk. Évtizedek óta hirdetik a kormányok programbeszédjükben az adóreformot, de eddig egyik sem gondolt arra komolyan s el kellett jönnie a nagy vízözönnek, mely az egész régi rendszert elsöpörte s a koalíciót kormányra juttatta, hogy ez az égető szociális reform megvalósuljon. Hogy a kormány ezzel a reformmal nem akarja az adójövedelmeket szaporítani, hanem az adóterhek igazságos elosztását akarja csak, az kitűnik abból, hogy Wekerle miniszterelnök számítása szerint a tervezett reform az egyenes adóbevételeket több mint husz millióval fogja csökkenteni. Pedig mikor ezt a képviselőháznak tavaly októberben bejelentette, akkor még csak hatszáz koronás létminimum adómentessége volt tervezve, míg az újból átdolgozott javaslatok szerint nyolczszáz sőt esetleg ezer korona lesz az adómentes létminimum.

Az adójavaslatokon kívül még két nagy szociális reformjavaslat kerül a képviselőház elé. Az egyik a végrehajtási törvény reformja, a másik az uzsorajavaslat. Mind a kettő nagy horderejű, mert célja, hogy véget vessen nemzetpusztító bajoknak. A végrehajtási törvény reformjának célja az otthon védelme; célja, hogy a családi tűzhely szétdulását megakadályozza, ami a mai kegyetlen végrehajtási eljárásnak nagyon gyakran volt következménye. Az uzsorátörvény szükségét pedig felesleges bővebben indokolni, mikor tudjuk, hogy az egész középosztály és főleg a hivatalnokai kar az uzsora karjai közé került.

Kossuth Ferencz is elkészült már a nagy beruházási javaslattal, amelyet már tavaly beterveztett volna, ha a múlt évi borzasztó nemzetközi pénzvisszonyok nem zárták volna ki még a reményét is annak, hogy az ország kedvező feltételek mellett a külföldön két-háromszáz millió új beruházási kölcsönt kapjon. Azóta javultak a viszonyok. S ha meggondoljuk, hogy mit jelent a mai gazdasági depresszióban két-háromszáz millió állami megbízás és közmunka, akkor nem nehéz ennek a beruházási programnak szociális jelentőségét átlátni, amit az a magyarországi munkáviszonyokra gyakorolni fog.

Mindez azonban csak kikapott részlet a harmadik ülészak munkaprogramjából, de ebből is kitűnik, hogy ezt az ülészakot a mélyreható szociális reformok fogják emlékezetessé tenni.

Politikai hangulatok.

I. Megnyitják.

Szerdán ismét megnyitják az országgyűlést, melynek husvétii vakációja ezen a napon bevégeződik. A megnyitás formai jelentőségé emeli, hogy a vakáció után új ülészak következik s az új ülészakra már a módosított házszabályok érvényesek. De inkább csak a képviselőház megalakulása formai jellegű, ami ezee együtt jár, az alelnökök, jegyzők, bizottsági tagok újból választása. A módosított házszabályok alkalmazása külön választandó, mint a formai részhez tartozó intézkedés, de lényeges annyiban, hogy parlamentárizmusunk történetében is nyomot kell hagynia.

Az új ülészakban mindenesetre rákerül a sor a házszabályok vitaszükítő rendelkezéseinek alkalmazására. Mindenekelőtt a költségvetés tárgyalásánál. Hogy mikor jutunk odáig és minő előzmények után következhetik el a budget-vita, még most nem tudható. A magyar kormány tagjai ma tanácskozássra gyűltek össze és okvetlen foglalkoztak az új ülészakban teendő előterjesztésekkel és a munkarenddel.

Azonban, úgy véljük, hogy a kormánynak több és nagyobb gondjai vannak ez idő szerint a munkaprogram elkészítésénél. Magának a minisztertanácsnak is más volt a legfontosabb tárgya s ez nyilvánvaló abból is, hogy Wekerle holnap Bécsbe utazik résztvenni a közös miniszteri tanácskozáson. A delegációk ülésezési idejének megállapítása és a munkaanyag előkészítése szerepel hivatalosan a közös miniszteri tanácskozás témája gyanánt. De elhiszi-e valaki hogy ebbe nem foglalják bele a jelenleg legérdekesebb s egyuttal legveszedelmesebb kérdést: a katonatisztek fizetésrendezését. A mai minisztertanácsban minálunk a kormány tagjainak egyetértő megállapodásra kellett jutniok a modus procedendire nézve, akár a delegációk ülésezésének fő tárgyába foglalják bele a tisztifizetések dolgát, akár pedig külön tétel gyanánt szerepeltetik. Meg kellett állapodniok. Miért? Nem kell kulcslyukon hallgatóni, se az állatok beleiből jósolni, se furlangosan kutatni: az egyetértő megállapodás bizonyítványá megvan abban a negativumban, hogy nincs kormányválság. Mert hisz hogyha e nagy kérdésben a kabinet tagjai nem értenének egyet, a válságot egy napig se lehetne kikerülni. Belső válság tehát emiatt nincs. A magyar kormány szolidáris álláspontját fogja képviselni a miniszterelnök a közös miniszterekkel és az osztrák kormány nyal szemben. Az már aztán egészen más és egészen külön dolog, hogy ha a magyar kormány a külügyminiszterrel, a hadügyminiszterrel és az osztrák miniszterekkel nem tud meg egyezni, hogy akkor mi történik. De majd csak megleszünk valahogy. A király igen jól tudja már, hogy a mostani koalíciós kormány az egyetlen, amelyikkel békésen meg lehet egyezni s majd rászoritja a maga szűkebb kebelbeli minisztereit, a közösöket és osztrákokat, hogy le-

szereljenek. Aligha tévedünk, ha azt mondjuk, hogy harminczadikán megcsinálják az egyezség fundamentumát s az osztrákokkal egy ideig nem kell veszekedni, tudniillik amíg ők nem kezdik ismét.

Egyéb ügyeknél is figyelemmel van azonban a kormány a belső pártok közti helyzetre. A néhanapján előforduló incidensek tulságosan nem zavarják, mert hisz a koalíció tulajdonképpen ellentétes pártok összetétele és elejétől kezdve tisztában voltak vele, hogy időnként ellentéteket kell kiegyenlíteni. Amíg azonban a pártok közt él a legfontosabb kötelesség tudata, hogy a paktumban elvállalt feladatokat teljesíteni szükséges, addig az alsóbb jelentőségű összeütközések kiegyenlíthetők. Az országra nézve valóban kevésbé fontos az a kérdés, hogy hány főispán tartozik az egyik párthoz, hány a másikhoz és harmadikhoz, mint fontos, hogy a békés munkálkodás lehetőségét biztosítsák s a gazdasági, kulturális és társadalmi megerősödést nemzeti irányban és a függetlenségi törekvéseknek megfelelően előmozdíthassák.

Hasonlóképpen vagyunk az egyes kormányintézkedések bírálásával. Akció és mozgalom keletkezik minduntalan kisebb-nagyobb jelentőségű esetek miatt s ilyenkor a koalíció ellenségei ujjonganak, előre isznak a medve bőrére és uton-utfélen hirdetik, hogy a szövetség felbomlik. Nekik szereznek tehát örömet mindazok, akik a szunyogot elefantá fújják. De egyik affér elsimul a másik után. A Barkóczy-ügyről például már senki sem beszél. Ma még a soproni eset aktuális, de ha holnap elmúlik az interpellációs nap, hát talán már holnapután egészen lekerül a napirendről.

A disszidensek pedig a nagy hárszabálycsata után még pihenhetnek. Pihenjenek is legalább addig, amíg a költségvetést elintézik. Mert az már igazán az ország lakosságának fontos érdeke, hogy megszavazott költségvetés legyen és ezáltal részeseüljenek a reformokban, amelyek az ő adófilléreiből létesülnek, de csak úgy, ha a szintén az ő adójából pompázkodó és uraszkodó parlament kegyes lesz akadály nélkül elintézni a budgetet.

Máskülönben az antiparlamentáris hangulat az új ülészekben nem hogy megszűnnék, hanem erősödni fog.

11. A nemzetiségi kérdés.

Körülbelül erről lesz szó az új ülészekben legelőször, mert ha a soproni eset az interpellációs kapcsán tárgyalatik és felmerül az a kérdés: melyik a helyes nemzetiségi politika, az-e, melyik folytonosan az állam erejét fitogtatja, avagy amelyik a békés megértés érdekében a törvény keretén belül hajlandó koncessziókat tenni.

Ha csak kissé is figyelemmel kísérjük a nemzetiségi mozgalmakat, látjuk, hogy minduntalan kísérlet történik oly elemek elhódítására, amelyek jelenleg a magyarsággal és a magyar kormányzat irányával egyetértenek. Hodzsa Milán például a délvidék németjei közt jár agitálni s a szerbeket a németekkel akarja összeboronálni, hogy a németek is, azonképpen mint a tulzó szerbek, a magyarság ellenségeivé változzanak át.

Nemkülönben az oláhok is szeretnék fegyverbarátok gyanánt megnyerni az erdélyi szászokat, akik mostanság csendesek voltak s a népoktatási törvény óta életjelt sem adtak magukról.

Most tehát igazán a legkellemetlenebb alkalom lenne a magyarság és az idegen ajku polgárok közt ellenségeskedést támasztani olyan vidéken, ahol a kormánytól függ, hogy az ottlakó nemzetiségek barátaink legyenek-e. Sőt

inkább az lenne a dicsérendő törekvés, hogy akiket a tulzó rágalmakkal ellenünk uszítanak és csábításokkal kísértének, azokat kiszabadítsuk a veszedelmes befolyások alól.

Legyen tehát a mozgolódás akár kisebb, akár nagyobb, szembe kell nézni vele. És tisztázódni is fog a helyzet, mihelyt mérlegelni kell, hogy vajlon a nagyhangu szolamok többet használnak-e az ügynek, mint az öntudatos, komoly és meggonóolt cselekvések.

Ha Bánffy elmond egyet-mást az ő tapasztalatairól, hát senki se fogja zavarni. De viszont definiálni kell, hogy mit óhajtandó tenni és mit lehet tenni. És ha ezen a téren felvilágosítások történnek, a végén bizonyára Bánffy is megegyezik, hogy ha most lenne a kormány tagja, ő sem tartaná alkalmasnak az időt új ellentétek felkeltésére.

Ettől viszont egészen különálló kérdés, hogy van-e a kormánynak az adott viszonyokhoz képest nemzetiségi politikája és mi ez a politika.

Hanem mindenki megnyugodhatik benne, hogy van ilyen és hogy a nemzetiségi politikában van gondoskodás olyan eszközökről is, amelyek által az államhatalom éreztesse erejét, ha erre kerülne szükség.

Budapest, április 28.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart.

A főrendiház holnap, szerdán déli tizenkét órakor ülést tart.

Minisztertanács a koronatanács előtt. A miniszterelnökségi palotában ma délelőtt tíz órakor minisztertanács volt, melyen a kabinet valamennyi tagja részt vett, kivéve gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert, akit Tóth János államtitkár képviselt. A minisztertanács után két órára a kabinet tagjai ebéden a miniszterelnök vendégei voltak. A tanácskozás tárgya folyó ügyeken kívül az e hónap 30-án Bécsben tartandó közös miniszteri értekezlet elé kerülő ügyek voltak. Ezen a tanácskozás fog döntés esni a tiszti fizetések fölemelésének dolgában, amelyről annyi már igen valószínűnek, sőt bizonyosnak látszik, hogy a delegációk májusban nem fognak összeülni, hanem valószínűleg össze maradnak. Erre már egyedül az az ok is elegendő, hogy még az 1908. évre szóló költségvetés tárgyalását meg sem kezdte a magyar képviselőház. A dolog érdemében a magyar képviselőház többségének álláspontja és az osztrák felfogás között sokkal nagyobb ellentét forog fenn, minthogy a kérdés megoldása egykönnyen előre juthatna. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök holnap délután a közös miniszteri értekezletre Bécsbe utazik.

Bécsben Sztéryni államtitkár ma hosszabb ideig konferált báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel és báró Call-lal, a külügyminisztérium első osztályfőnökével.

A választói jog reformja. Politikai körökben elterjedt hírek szerint az általános választói jogra vonatkozó javaslatokat csak az aratás után terjesztik a képviselőház elé. A hírt a terjesztők azzal indokolják, hogy a legutóbbi szociálista kongresszuson kimondták, hogy: ha a kormány az általános választójogról nem olyan javaslatot terjeszt a képviselőház elé, aminőt a szociáldemokrata-párt vár, akkor általános tömegsztrájkokkal fognak a kormány javaslatára felelni, ezt pedig a leghatásosabban úgy tudják elérni, ha országos aratósztrájkokkal kötik össze az általános munkabeszüntetést.

Titkos tanácsosok esküje. Bogdanovics Luczián püspök, Popovics Sándor és Sztéryni József államtitkárok, mint Bécsből jelentik, ma délelőtt tíz órakor a Hofburgban ő felsége kezébe a szokásos ünnepiességgel letették a valóságos belső titkos tanácsosi esküt. A király ezután az új titkos tanácsosokat külön-külön kihallgatáson fogadta.

A képviselőház megalakulása.

— A pártok jelölő értekezletel. —

Budapest, április 28.

A husvétii szünet után holnap ül össze ismét az országgyűlés, amelynek harmadik ülészsaka veszi most kezdetét. A képviselőház holnap délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen a két alnőket, kilencz jegyzőt és a háznyagot választják meg. A legközelebbi ülés csütörtökön lesz, amelyen a bizottságokat választják és az osztályokba való sorozást végzik el. A bizottságok megalakulása néhány napig tart és így a képviselőház legközelebbi ülését valószínűleg csak szombaton vagy hétfőn tarthatja meg. A képviselőház ezen a héten tehát csak az alakulással foglalkozik és a következő harmadik ülészsak tanácskozásai csak a jövő héten indulhatnak meg.

A második ülészsak végeztével a kormány a hárszabályok értelmében minden törvényjavaslatot visszavont, ezeket a következő ülészsak elején fogják ismét beterjeszteni. A visszavont javaslatok között legfontosabb az 1908. évi költségvetésről szóló, amelyet dr. Wekerle Sándor miniszterelnök valószínűleg már a hétfői ülésen terjeszt be. A visszavont törvényjavaslatok között van a pénzügyminiszter hét adóreformjavaslata, amelyeket a husvétii szünet alatt dr. Wekerle Sándor miniszterelnök személyesen vett revízió alá és szintén az ülészsak elején fog ismét beterjeszteni. Az igazságügyminiszter a második ülészsak folyamán hét törvényjavaslatot vont vissza, ezek között van a polgári perrendtartás, az uzoratorvény, a kuriai bírások hatályának meghosszabbításáról, a végrehajtás eljárásáról szóló törvények, továbbá a csekkötvény és a büntetőtörvénykönyv módosítása. Be fogja terjeszteni ezenkívül a kormány az összes visszavont jelentéseket is.

Az első és második ülészsakról összesen hetven interpelláció vár válaszra. Ezenkívül van ugyancsak az első és második ülészsakról összesen huszonegy bejegyzett indítvány, melyeknek indoklására a képviselőház még nem tűzött ki határidőt. Az egyes bizottságoknál több tárgyalásra kész ügy van, legtöbbjük mentelmi bejelentésekről szól. Az igazolási állandó bizottságnak van egy jelentése, amely a horvát-szlavonországi képviselők megbízó leveleiben előforduló közjogellenes kifejezésekről szól és előadója Okolicsányi László lesz. Az igazságügyi és számvizsgáló bizottságnál van még elintézetlenül a kincstári jogügyi bizottság jelentése, a Perczel Dezső volt képviselőházi elnök és Csávossy Béla volt háznyag ellen indított perekéről.

A tisztikar és a bizottságok választására a pártok ma esti értekezleteiken ejtették meg a jelöléseket. A tisztikarban nem lesz változás, hasonlóképpen a bizottságok tagjai is a régié maradnak, csupán az elhalálozások és lemondások folytán megüresedő tagsági helyeket töltötték be új tagokkal. A függetlenségi pártból kilépett s kilépésük alkalmával bizottsági tagságukról lemondott képviselőket nem fogják újra megválasztani, mivel számáruyuknál fogva őket hely a bizottságokban nem illeti meg. Ezek helyébe tehát új tagokat választanak, első sorban a függetlenségi pártnak azon tagjai közül, akik eddig egyik bizottságban sem foglaltak helyet.

A jelölő értekezletekről tudósításunk a következő:

A függetlenségi párt.

Az országos függetlenségi és 48-as párt Hoitsy Pál elnökletével ma délután hat órakor értekezletet tartott. A jegyzőkönyvet Nemes Bertalan vezette. Hoitsy elnök megnyitva az ülést, bejelenté, hogy Kossuth Ferencz a pártértekezleten nem jelenhetett meg.

A megüresedett bizottsági helyekre való jelölés megejtése után Kállay Tamás a belügyminiszter által kiadott ama rendeletről szolt, amelyvel a belügyminiszter Sopron város határozatát jóváhagyta. Kmetty Károly, Szentiványi Árpád, Horváth József (marosújvári), Fenyvessy Soma, Sághy Gyula, Baros János, Ugron Gábor és Rátkay László felszólalásai után a párt a határozathozatalt az ebben az ügyben megteendő interpellációtól, illetve az erre adandó választól teszi függővé.

Rátkay László szükségesnek tartja egyrészt, hogy a szentesített törvényeket a képviselők között kiosszák, másrészt, hogy a végrehajtási és életbe-
léptetési miniszteri rendeleteket a Háznak bemutat-
sák. Ugron Gábor támogató hozzászólása után a
párt Rátkayt bizza meg azzal, hogy a költségvetési
vita folyamán ily értelemben tegyen indítványt. Sü-
megi Vilmos az állami napidíjas hivatalnokok hely-
zetének javítását a párt vezetősége útján ajánlotta a
kormány figyelmébe. A párt a bejelentést helyeslőleg
tudomásul vette, mire Hoitsy elnök az értekezletet
bezárta.

Az alkotmánypárt.

Az alkotmánypárt ma este 8 órakor Széll
Kálmán elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a
kormány részéről dr. Wekerle Sándor miniszter-
elnök, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, Da-
rány Ignác földmívelésügyi miniszter és Bol-
gár Ferenc honvédelmi államtitkár vettek részt.

A néhány perczig tartó értekezleten a képviselők
ház alakulása alkalmából a párt részéről alelnökké
ismét Náva y Lajost, jegyzökké gróf Thoroczka
Miklóst és Raisz Aladárt jelölték. Az egyes bizott-
ságokba gróf Thoroczka előadása alapján a
végrehajtó-bizottságnak az értekezlet előtt tartott ülés-
en hozott határozata értelmében a régi tagokat je-
lölték; a közigazgatási bizottságban Baross Jusztin
lemondása folytán megüresedett helyre Nyegre
Lászlót, ennek a közlekedésügyi bizottságban meg-
üresedő helyére Béla Henriket és a kérvényi bizott-
ságban Nehrebeczky György lemondása folytán meg-
üresedett helyre Moskovitz Ivánt jelölték; végül a
Baross Jusztin lemondásával egyik bíráló-bizottság-
ban megüresedett helyre Barcsay Tamást jelölték.

Ezzel az értekezlet véget ért és Széll Kálmán
elnöklésével a választmány tartott ülést, amelyen a
párt új tagjait felvették gróf Bissingen Ernő főrendi-
házi tagot, dr. Brada Sándort (Marosvásárhely),
Törley Gyulát (Szabadka), Viola Miksát (Budapest),
dr. Dunst Ferenc apátot (Keszthely).

A néppárt.

A néppárt ma este 7 órakor elnökének, gróf
Zichy Aladárnak, a király személye körüli minisz-
ternek elnöklésével értekezletet tartott, melynek nap-
rendjére a képviselőház tisztikarába és bizottságaiba
való jelölések voltak kitéve. A párt alelnökké ismét
Rakovszky Istvánt jelölte, jegyzőül Szmr-
csányi Györgyöt. Mind a ketten meleg szavak-
ban mondtak köszönetet a párt bizalmáért. Ezután az
egyes bizottságokba jelölték. Az ülés végén az elnök
gróf Zichy Aladár bemutatta a párthoz újabban ér-
kezett üdvözlő táviratokat és elismerő leveleket.

A balpárt.

A függetlenségi és 48-as balpárt ma délután öt
órákor Csépnai Géza elnöklésével ülést tartott.
A párt megbeszélte a küszöbön álló ülésszak alatt kö-
vetendő magatartását. Az összes tagok szó tárgyává
tették a politikai élet terén újabb is felmerült vissza-
s és sajnálatos eseményeket. Nagy György bejelen-
tette, hogy interpellációt intéz a kormányhoz báró
Aehrenthal külügyminiszternek a nagyszerb propa-
ganda tárgyában tett állítólagos sértő nyilatkozatai
ügyében. Bozóky Árpád interpellációt jelentett
be a darabontok jutalmazása, továbbá egy horvát-
országi magyar iskola bezárása tárgyában. Ezeket he-
lyeslőleg tudomásul vették. Foglalkozott a párt az
ülésszak megnyitásával választás alá kerülő tisztviselői
és bizottsági tagságok kérdésével. Csodálkozással
állapították meg, hogy a többség szakított azon ed-
dig kivétel nélkül respektált általános parlamenti elv-
vel, mely szerint az ellenzéki pártokat átiratilag meg-
szokták keresni az iránt, hogy a jegyzői és bizottsági
állásokra jelöljék megválasztandó tagjaikat. Azt, hogy
a díjazással járó összes jegyzői állásokat a többségi
pártok maguknak foglalták le, kevésbé kifogásolták,
mint inkább azt, hogy az összes bizottságokat is ki-
zárólag kormánypártiakkal töltik be. Ezt a felszólalók
egyvetértelműleg a parlament egyenes kisajátításának
minősítették. A számarány szerint a balpártot a külön-
böző számítási módok alkalmazásával minden bizott-
ságba két tagsági hely illetné meg, a legrosszabb
esetben is legalább összesen négy bizottsági tagság
jutna a pártnak. Hivatkoztak arra is, hogy mikor ar-
ról volt szó, hogy a nemzetiségek kapjanak-e jegy-
zői állást, ez elől csak azzal tudtak kitérni, hogy nem
ismerték el a párt létezését. A balpárt megalakulását
és létezését azonban a legelfogultabb kormánypártiak
is kénytelenek elismerni, sőt az előzetes tárgyalások
során a legtekintélyesebb koalíciós államférfiak is
határozottan kijelentették, hogy a balpártnak egy

jegyzői álláshoz és megfelelő számú bizottsági állá-
sokhoz való jogosultsága elvitathatatlan. Annak idején
a 17 tagból álló néppártnak és a 11 tagból álló újpárt-
nak is voltak jegyzői és bizottsági állásai, pedig a
szabadelvi többség is elég féltékenyen őrizte a párt
monopóliumát. Az értekezlet többek hozzászólása
után elhatározta, hogy ezen teljesen imparlamentáris
magatartásra való tekintettel, melylyel a többség
részéről az ellenzék ellenőrző kötelességét akarják
meghíusítani és munkásságát megbénítani, a párt a
szavazásoktól távol tartja magát, ellenzéki feladatát
pedig teljes eréllyel és elfogultatlansággal a Ház plé-
numa előtt fogja teljesíteni. Végül a költségvetési vi-
tával is foglalkozott a párt és kijelölte szónokait.

Budapest, április 28.

A horvátországi helyzet. Báró Rauch Pál hor-
vát bán, aki Bécsből Budapestre érkezett, ma dél-
előtt 9 órákor rövid látogatást tett dr. Wekerle
Sándor miniszterelnökknél. A horvát bán még ma
Zágrábba utazott. A horvát képviselők, mint Zágráb-
ból jelentik, elhatározták, hogy a horvát-szerb koa-
liczió ellen a nagy-szerb propagandáról szóló gyanu-
sításokat a budapesti országgyűlésen néhány nagyobb
szabású beszéd keretében szóvá fogják tenni és meg-
fogják világitani azon czélokot, amelyek érdekében
az önálló szerb párt ellen a hajtsa megindult. Szóvá
fogják tenni a budapesti képviselőházban a Rauch-
Medákovics-féle ariert is. A zágrábi egyetem diákjai
Surmin tanár nyugdíjaztatása miatt tiltakozó gyű-
lést tartottak. A gyűlés határozatából kifolyólag ma
küldöttség jelent meg a zágrábi egyetem rektora
előtt, aki kijelentette a hallgatóság küldöttsége, hogy
ez ügyben a tanács tudni fogja kötelességét. A diáko-
kat nem elégitette ki a rektor válasza és elhatározták,
hogy ma este újból gyűlést tartanak. Azt hiszik,
hogy be fogják zárni az egyetemet. A haladó-párt
intéző-bizottsága tegnap gyűlést tartott, amelyen leg-
inkább Surmin tanár nyugdíjaztatási ügyével foglal-
koztak. Elhatározták, hogy Rauch bán ellen széles
alapon harcot indítanak és hogy a külföldi sajtóban
is nagyobb szabású akciót indítanak a bán ellen.
Surmin tanár a napokban be fogja utazni az or-
szágot és agitálni fog a bán rendszere ellen.

A horvát-szerb koalíció ma délután értekezletet
tartott a tartománygyűlési épület egyik termében,
amelyen számos képviselő jelent meg. Az összes
folyó ügyeket megvitaták és különösen azon áruló
tendenciák vádjával foglalkoztak, amelyet báró
Rauch horvát bán emelt a koalícióhoz tartozó ön-
álló szerbek pártja ellen. E felett hosszabb vita tá-
madt, melynek egyik eredménye az, hogy az egész
koalíció kijelentette, hogy szolidaritást vállal az ön-
álló szerb párt akcióival, melynek ezen vád el-
hárítása a czéja. Az összes többi kérdésekben szintén
teljes szolidaritást konstatáltak és elhatározták, hogy
a kormány elleni harcot a végsőig folytatják. Az
értekezleten jelenlévő képviselők a koalíciónak a
kormány megrendszabályozó intézkedései folytán tá-
mogatásra szoruló tagjai számára, akik alatt első sor-
ban azon diákok értendőek, kiknek ösztöndíját a kor-
mány megvonta, 20,000 koronát jegyeztek és remélik,
hogy erre a célra a koalíció maga kétszer ekkora
összeget fog előteremteni, anélkül, hogy nyilvános
gyűlést rendezne. A magyar képviselőház holnapi
ülésére 10—12 képviselő utazik Budapestre.

Egy képviselő lemondása. Samassa János
országgyűlési képviselő a napokban levelet intézett
Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez s be-
jelentette, hogy családi okokból lemond mandátumá-
ról. Samassa 1901 óta képviselte Hevesmegye Ká-
polna kerületét, előbb szabadelvi, majd független-
ségi párti programmal. Justh Gyula elnök a kép-
viselőháztól nyert felhatalmazás alapján az új vá-
lasztás elrendelése iránt már intézkedett.

A telekkönyvi rendtartás. Az új telekkönyvi
rendtartás tervezetének megvitására egybehívott
szakértekezlet a husvétii szünet után tegnap, e hó
27-én folytatta Imling Konrád igazságügyi állam-
titkár elnöklésével tanácskozásait. Az értekezlet a
tervezetnek a telekkönyvi bejegyzések szerkeszté-
sére és foganatosítására, valamint a felek értesíté-
sére vonatkozó rendelkezéseit tárgyalta. Az érte-
kezlet május hó 4-én délután 5 órákor folytatja ta-
nácskozásait az igazságügyminisztériumban.

A soproni nyelvrendelet.

— A függetlenségi párt állásfoglalása. —

Budapest, április 28.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter
tegnap este föllátogatott a függetlenségi párthoz,
ahol az összegyűlt képviselők előtt hosszasan
nyilatkozott a soproni nyelvrendelet dol-
gában. Igen határozottan jelentette ki, hogy
egyetlen konkrét esetről van szó, amely sem-
miképpen sem tekinthető precedensnek. Hosz-
szasan fejtegette a kérdés politikai részét és vi-
lágos okfejtése teljesen megnyugtatta a párt tag-
jait. Annál érthetlenebb, hogy ma este a füg-
getlenségi párt értekezletén újra szóba került ez
a kérdés és hogy azok, akik tegnap este teljes
elismeréssel voltak gróf Andrássy Gyula
álláspontja iránt, ma ismét békétlenkedni kezd-
tek. Kétségtelen azonban, hogy akadémikusok-
suknak nem lesz semmi következménye, mert
gróf Andrássy Gyulának és Kossuth Fe-
rencnek hazafiasságában és államférfiúi böl-
csességében igazán nem kételkedhetik senki.

A függetlenségi párt értekezletének erről a
részéről tudósításunk a következő:

Kállay Tamás szóvá teszi az ismeretes sop-
roni nyelvrendelet dolgát. Rámutat arra, hogy
gróf Andrássy Gyula belügyminiszter teg-
nap este a pártkörben már nyilatkozott a képvi-
selők előtt, ő azonban szükségesnek tartja, hogy
ez a kérdés a parlamentben is tisztáztassék.
Ezért ő interpellációt fog intézni gróf An-
drássy Gyula belügyminiszterhez. Nem tudja
azonban, hogy a belügyminiszternek a képvi-
selőház ülésén teendő nyilatkozata azonos lesz-e
azokkal a kijelentésekkel, amelyeket tegnap a
pártkörben tett és hogy megfelelő lesz-e a füg-
getlenségi párt álláspontjának. Ezt az aggodal-
mat szem előtt tartva, kijelenti, hogyha a vá-
lasz nem lesz kielégítő, ő nem veszi tudomásul.

Kmety Károly osztja Kállay Tamás aggo-
dalmaival. Az a véleménye, hogy a pártnak már
most állást kell foglalnia ebben a kérdésben,
nehogy meglepetésben részesüljön. Ezért is-
merni kell, hogy mit fog gróf Andrássy
Gyula válaszolni. Az esetet magát súlyosnak
tartja, mert véleménye szerint ellentmond a tör-
vénynek, amelyet ő tanít, magyaráz és amely-
nek tudását tanítványaitól is megköveteli. Nem
akarja gróf Andrássy t megbuktatni, de nem
látja be, hogy ilyen kérdésben valaki miért ma-
kacskodik. Fentartja magának azt a jogot, hogy
a belügyminiszter választát, ha nem lesz kielé-
gítő, ne vegye tudomásul.

Szentiványi Árpád kéri, hogy ezt a kérdést
most ne tárgyalják, mert hiszen, amíg gróf An-
drássy Gyula választát nem ismerik, a vitat-
kozás úgy is tárgytalan.

Horváth József (marosújvári) az ismeretes
belügyminiszteri döntésben nem lát okot az ag-
godalomra. Ha mulasztás történt, azt a főispán
követte el.

— Ohó! Ohó! — kiáltotta az értekezletnek
az a része, amely Kállay Tamásnak helyeselt.

A mikor a zái lecsöndesedett, Fenyvesi
Soma és Sághy Gyula felszólalásaikban Szent-
iványi Árpád véleményéhez csatlakoztak.

Baross János támada gróf Andrássy
Gyula belügyminisztert, aki szerinte határozot-
tan törvénysértést követett el, amelyért felelni
kell. De törvénysértést követett el az a min-
iszter is, aki a soproni szabályrendeletet jóvá-
hagyta. Ezt a határozatot a belügyminiszternek
meg kellett volna semmisítenie. Olyan elemi jogi
kérdés ez, amelynek tudását minden másod-
éves jogásztól meg lehet követelni. Nyomatéko-
san hangsúlyozza, hogy ő a belügyminiszter vála-
sát, ha nem fogja teljesen kielégíteni, nem ve-
szi tudomásul.

Ugron Gábor szükségesnek tartja, hogy a
belügyminiszter választát, mielőtt a parlament-
ben elmondaná, a párt, illetőleg a koalíció előtt
ismertesse, hogy aztán a felett mindenki meg-
fontoltan szavazhasson meggyőződése szerint.
Indítványozza ezért, kériék föl gróf An-
drássy Gyulát, hogy a válasz megadása előtt
ismertesse adandó választát a koalíció előtt.

Hoitsy Pál elnök helyesli Ugron Gábor in-

ditványát, amelynek értelmében az értekezlet el is határozza, hogy ebben az ügyben az interpelláció elhangzása után foglal csak állást és fölkéri gróf Andrássy Gyula belügyminisztert, hogy válaszáat, mielőtt elmondja a képviselőházban, ismeresse a pártokkal.

Rátkay László jobb szeretné, ha az interpelláció megtételére a párt egyenes utasítást adna, Ugron Gábor felszólalása után azonban a párt megmarad előbbi határozata mellett.

A nagy pör.

— A Polónyi-Lengyel-pör második napja. —

Budapest, április 28.

A nagy pör konturjai, ma a második napon impozáns keretekben bontakoznak ki a nézőközönség szeme előtt. A vád és védelem egyformán széles alapokon, nagy koncepcióval dolgozik, az elnök pedig világos, tisztánlátó fővel tartja kezében az összes szálakat s szigorúan vigyáz arra, hogy sem a vád, sem a védelem ne lépje túl a neki kijelölt és megengedett határokat. A tárgyalás így szokatlanul magas nívón mozog, borotva-éles pengék összecsapása ez a párbaj s a néző publikum lélekzetét visszafojtva lesi, hogy végül kinek a bőre alól serked ki a vér? S látszat szerint a nézők idegesebbek, mint maguk az érdekeltek, akiknek ez a játék a bőrükre megy. Ma délután megtörtént, hogy az egyik páholyból, amelyben országgyűlési képviselők ültek, valaki Vázsonyi egy állítására ezt kiáltotta közbe:

— Nem igaz!

Mire Zsitvay kiadta az utasítást:

— Többször vettem észre, hogy a jelenlevők tetszésüknek és nemtetszésüknek adtak kifejezést, sőt már délelőtt is megtörtént, hogy valaki közbeszólásra merészkedett. Hogyha ez még egyszer megtörténik, kivezettem az illetőt.

S nyomban intézkedett róla, hogy rendőr menjen föl a karzatra s adott esetre készen legyen a karhatalom.

A délelőtti tárgyalás.

Zsitvay Leó délelőtt tíz órakor nyitja meg a tárgyalást.

Polónyi Géza magánvádló a jegyzőkönyv vezetéséről kíván előterjesztést tenni. A bünvádi perrendtartás értelmében kéri, alkalmazzon a bíróság a tárgyalás további folyamára esküt tett gyorsírókat; ezeket névszerint javaslatba is hozza. A költséget kész azonnal letétbe helyezni. Kivánságát, amely törvényen alapul, azzal okolja meg, hogy a tárgyalásról s a tanuk vallomásáról egyes lapokban elferdített tudósítások jelentek meg, továbbá, hogy bizonyos dolgokat az ő érdekében hitelesen meg kell állapítani. Jegyzőkönyvben kéri végül megállapítani, hogy Vázsonyi Vilmos védő tegnap azt a kijelentést tette, hogy Beke Erzsébet olyan súlyos nő volt, hogy tisztességes ügyvéd a védelmére nem vállalkozhatott, hogy Beke Erzsébet ellen bünvádi eljárás volt folyamatban és a házkutatásnál ő (Vázsonyi) maga is jelen volt. Később fog majd kiderülni, miért tartja ő mindezt fontosnak.

Balás Elemér királyi ügyész a kérelem teljesítését nem elenzi, mert a kérés törvényen alapul. Vázsonyi Vilmos védő: A védelemre nézve teljesen közömbös ez a kérdés. Az ő nyilatkozatait szükségtelen jegyzőkönyvbe venni, mert ő nem szokta szavait letagadni. Különbösen ilyen mesterkedésekkel nem engedi zavarba ejteni magát; s eztán is szabadon fogja kritizálni a magánvádló eljárását. Védői jogában semmiféle színészi póz sem fogja terrorizálni. (Mozgás.)

Az elnök: Kérem, tessék csak egyszerűen a kérdéssel nyilatkozni.

A bíróság visszavonul határozathozatalra. Viszterése után az elnök kihirdeti a határozatot, amely szerint a bíróság a gyorsírók alkalmazását mellőzi. Ezt feleslegesnek tartja a bíróság, mert a jegyzőkönyv a bíróság számára készül; a lapok közlései ránézve közömbösek. A törvény különben is előírja, hogy a gyorsírók alkalmazását a feleknek kellő időben kell kériük. A tárgyalás második napját aligha lehet kellő időnek venni. Végre pedig: a gyorsírókat magának a bíróságnak kell kiválasztania. A Vázsonyi-féle tegnapi kijelentésről megállapította a bíróság, hogy az szó szerint fel van véve a jegyzőkönyvbe.

Polónyi Géza a bíróság határozata miatt semmisségi panaszt jelent be.

Lengyel Zoltán bejelenti, hogy védelmével Várady Zsigmond nagyváradi ügyvédet is megbizta, aki jelen is van.

A Dunagőzhajós-társaság ügye.

Következik Rózsavölgyi Gyula budapesti alpolgármester kihallgatása, a Dunagőzhajós-társaság partbérleti ügyében.

Rózsavölgyi Gyula alpolgármester, tanu, a hozzáintézett kérdésekre vallja, hogy a városházán ő partbérleti ügyvel hivatalosan nem foglalkozott. A kávéházban jelen volt, mikor Komlós ismeretes nyilatkozatát tette; újságolvasásba volt merülve s így egyébről nem tud, mint hogy Komlós így szolt: Kár, hogy Ullmann meghalt. Egy-két jelentéktelen ügyről tud, hogy bizottsági tagok abban eljárak.

— A tanácsstagoknál is?

— Ritkán.

— Az ügyvéd-bizottsági tagok érvényesítik-e a befolyásukat a városnál?

— Nem tudok róla.

A bíróság a felek hozzájárulásával a tanu megeskütését mellőzi.

Következik Heltai Ferencz, 46 éves, szentesi születésű hírlapíró kihallgatása.

Az elnök: Ismerete ön Ullmann? Jó viszonyban volt vele?

A tanu: Igen, jó viszonyban voltam vele. Thalyval, a Dunagőzhajós-társaság magyarországi képviselőjével is sokat beszéltem.

A tanu kéri, hogy részletesen elmondhassa az ügy történetét. 1905 őszén fordult a Dunagőzhajós-társaság a városhoz a partbérletnek 15 évre való meghosszabbítása érdekében. Már a bizottsági tárgyaláskor heves ellenzék küzdött a bérlet meghosszabbítása ellen s különösen Steiger Gyula bizottsági tag folytatott heves küzdelmet. A tanu ekkoriban Thaly Emmillel többször beszélgetett s azt a tanácsot adta neki, forduljon Polónyihoz. Thaly akkor mondotta, hogy beszélt Polónyival, aki azonban nem volt hajlandó a dolog támogatására.

Az elnök: Thaly Emil a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy Polónyit már első látogatásakor sikerült a kérés méltányosságáról meggyőznie s Polónyi meg is ígerte neki támogatását. Hogyan képes ön elosztani ezt az ellentétet?

A tanu: Sehogysem, mert ez nem az én kötelességem. Én csak a valót mondom, amit tudok.

Aztán elmondja a tanu, hogy a fővárosi közgyűlése első alkalommal azt határozta, hogy csak öt évre adja meg a társaságnak a meghosszabbítást. Akkor Polónyi beszédet is mondott a 15 évre való meghosszabbítás ellen. A társaság kérésére később a közgyűlés kimondotta, hogy az ügyet újra felveszi; ekkor Polónyi azt bizonyította, hogy az újrafelvétel a fővárosi ügyrend szerint szükséges; a tanu is ez volt akkor a nézete. A közgyűlés az első határozatot 1905 novemberben, a másodikat 1905 decemberben hozta meg. A tanu ez időben többször találkozott Ullmann Lajossal s emlékszik nyilatkozatára is.

Az elnök: Hogy lehet az, hogy önnek olyan élénk emlékekben maradtak Ullmann szavai s mindezek a partbérleti dolgok?

A tanu itt hosszadalmasan elmondja, hogy Ullmannal jó ismerős volt s egyszer együtt utazott vele Bécsbe. Akkor mondta Ullmann, hogy azért járt Budapesten, hogy a partbérleti ügyet elintézzék. Ő kérdezte, hogyan intézte el? Erre Ullmann a zsebébe lütyt és így szolt: „Voltam Polónyi Gézánál, megfizettem s ő rendbe fogja hozni a dolgot.” Mondta az összeget is, tíz- vagy tizenöt ezer forintot, de ő erre már nem emlékszik. Később a tanu figyelte az ügyet s látta, hogy Polónyi azt a társaság javára csakugyan rendbe is hozta, még pedig teljes törvényes formában.

Az elnök figyelmezteti a tanut, hogy Komlós vallomása szerint egy más alkalommal Ullmann csupán azt mondta, hogy honorálta Polónyit. Biztosan emlékszik, hogy Ullmann a vonaton a megfizetett szót használta?

A tanu: Biztosan emlékszem.

Az elnök: Szoktak-e bizottsági tagok bizonyos dolgokban a városnál eljárni?

A tanu: Erről nem tud semmit.

Ezután a Vigadó-kávéházbéli beszélgetésről azt vallja a tanu, hogy valaki ott azt a kérdést vetette fel a Halmos-ügy kapcsán, hogy vajon tud-e Halmos bizonyítani? Erre a tanu ezt a megjegyzést tette: „Ha a köztudat elegendő volna, akkor nem kellene bizonyítani.”

Az elnök: A tanu ur előbb azt mondta, hogy bizottsági tagok efféle eljárásáról mit sem tud. Most pedig az ellenkező nyilatkozatát idézi. Hogy egyeztetni ezt össze?

A tanu: Mert egyedül Polónyiról igenis állíthatja, hogy eljárta olyan vállalatok érdekében a városnál, amelyek nem a legjobb vállalatok voltak.

Ezután részletesen elmondja a tanu, hogy Komlós Ágosttal együtt mentek el a Vigadó-kávéházból s négy szemközt közölték egymással, hogy milyen nyi-

latkozatot tett régebben előttük az elhunyt Ullmann Lajos. Majd részletesen elmondja Halmos János ismeretes Polónyi-ellenes nyilatkozatának a történetét s számot ad róla, hogy neki mi része volt azoknak a napoknak történetében. Halmos Jánost legjobban nyugtalanította az a gondolat, hogy Polónyi-pöre következtében esetleg elveszitheti a nyugdíját. Akkor Halmos János a tanu felkérte, hogy segítsen neki Polónyi ellen való harcában. Itt Sándor Pál és Vázsonyi Vilmos jelenlétében elmondta a tanu Halmosnak, mit hallott ő és Komlós Ullmannról.

Az elnök: Többször és másutt is elmondta a tanu ur ezeket a dolgokat?

A tanu: Igen. A vizsgálóbíró előtt is elmondtam.

Az elnök: Annak a pörnek, amelyet Polónyi Heltai ur ellen indított, a vizsgálóbíró előtt felvett jegyzőkönyv volt az alapja?

A tanu: Igen.

Az elnök kérdésére azután elmondja a tanu, hogy e pörben a bíróság öt elzárásra és pénzbüntetésre ítélte, de a főbbviteli bíróság az ítéletet feloldotta.

Az ügyész kérdésére vallja a tanu, hogy a tanács első ízben is azzal a javaslattal terjesztette elő a partbérleti ügyet, hogy a bérletet a főváros tizenöt esztendőre kösse meg a társasággal. Akkor Polónyi Géza a társaság ellen nemzeti szempontból tüzelt és ellene volt a bérlet meghosszabbításának.

Az ügyész: Biztosan emlékszik erre a tanu? Mert a Fővárosi Közlönyben megjelent közgyűlési tudósításban Polónyi ilyen ellenzésének nyoma sincs.

A tanu: A Fővárosi Közlöny közlése nem hiteles.

Az ügyész: Ez rám nézve közömbös, mert a Fővárosi Közlönyre, mint bizonyítékra a vádlott hivatkozott. Majd megállapítjuk, hogy a Fővárosi Közlönyben közzétett hivatalos közlés szerint Polónyi Géza már az első közgyűlésen azt a javaslatot tette, hogy a zárt rakodópartok tizenöt évre, a többiek pedig egy évi felmondás mellett adassanak bérbe a társaságnak.

A tanu: Nem így történt.

Az ügyész: A tanu ur a közgyűlés harmadik határozatára sem jól emlékszik.

A tanu: Én jól emlékszem, a királyi ügyész ur mondta el helytelenül Polónyi Géza szerepét.

Az ügyész ezután az Ullmann-féle esetről tesz kérdéseket a tanuhoz, aki kijelenti, hogy Ullmann, meggyőződése szerint, igazat mondott. A tanu nem tud semmiféle ténybeli adatot, amely Ullmann nyilatkozatának valóságát igazolná. A Sas-társaságban 1905-ig együtt volt Polónyival.

Az ügyész kéri a tanutól, hogyan tudott együtt lenni, barátkozni Polónyival, mikor ilyeneket tudott róla?

Az elnök: Megtiltja a tanuak, hogy erre a kérdésre feleljen. Az életben sokszor kell olyan emberekkel érintkeznünk, akik nem kellemesek.

Polónyi Géza kéri a tanutól, igaz-e, hogy őt a Sas-körben a tanu lakomákon mint önzetlen embert, felköszöntőkben ünnepelte?

Az elnök megtiltja a tanuak, hogy erre válaszoljon.

Polónyi Géza e miatt semmisségi panaszt jelent be.

A tanu ezután Polónyi Géza kérdésére vallja, hogy a harmadik közgyűlésen, amely a partbérlet dolgát végérvényesen elintézte, Polónyi Géza nem volt jelen. Az igaz, hogy a városi villamos társaság valamely dolgában a tanu pört küldött Polónyihoz.

Polónyi Géza kéri a tanutól, igaz-e, hogy mint igazságügyminiszter oly jogi véleményt adott a tanu egy ügyében, amely ránézve káros volt?

Az elnök megtiltja a tanuak, hogy erre a kérdésre válaszoljon.

Polónyi Géza még több kérdést akar feltenni, de az elnök nem engedi meg neki s a következőket mondja:

— Ne zavarja kérem össze a dolgokat. Én már harmincz éve ülök e helyen, de én még soha főmagánvádlót ilyen szerepben nem láttam. Tessék nyugodtan viselkedni s megvárni, míg az ön szerepére kerül a sor.

Polónyi Géza: Másfél esztendeje van belekeverve ebbe a dologba, az ország s a külföld előtt, mint volt igazságügyminiszter. Tartozik az állásnak, amelyet betöltött, hogy minden tekintetben megállapítsa a valóságot. Ránézve nagyon fontos az, hogy a tanu szavahihetősége tisztáztassék; de ezt nem teheti meg, ha éppen ezektől a kérdésektől elzárják. Kéri a bíróságot, hozzon konkrét határozatot a kérdések dolgában.

Az elnök: Mint már mondotta, később fog ezekről a kérdésekről határozni, ha majd a villamos vasuti ügy előkerül. Itt a főszerepet a királyi ügyésznek kell játszania; ha a magánvádló lép homlokterbe, elvesz a magasos elv, hogy itt közérdeket képvisel az ügyész.

Polónyi Géza: A tanu meghiteltetésekor újra előterjesztést fog tenni.

A védő intéz ezután kérdéseket a tanuhoz, aki elmondja, hogy a főváros harmadik közgyűlésén a belvárosi bizottsági tagok nagyrésze a 15 éves bérlet

mellett szavazott. Tud róla, hogy a belvárosi bizottsági tagok máskor is megváltoztatták nézetüket.

A védő (a tanuhoz): Ellensége ön Polónynak? Az elnök: Erre ne méltóztassék felelni.

A vádlott: Mikor Halmosnál az Ullmann-féle vesztegetési ügy szóba került...

A tanu: Én nem mondtam, hogy vesztegetés, csupán azt, hogy Ullmann Polónyit megfizette. Az elnök megtiltja a tanunak, hogy a vádlott kérdéseire feleljen, hogy tudniillik Halmos azért félt-e a pörtől, mert valótlanul állított, vagy hogy attól félt, hogy nem lesz elegendő bizonyítéka?

Polónyi Géza kérde a tanut, igaz-e, hogy a november 18-iki zsebkendő-csinny óta egymással ellenséges viszonyba jutottak s hogy a tanu résztvett azon a demokráta-gyűlésen, amelyen pénzt adtak össze, hogy Polónyi ellen adatokat gyűjtsenek?

Az elnök megtiltja a feleletet.

Vázsonyi Vilmos: Ez nem is igaz. Ezután még a védő tesz több kérdést a tanuhoz, de az elnök nem engedi meg a válaszadást. Mivel Heltai még egyszer kihallgatják, megesketéséről most nem határoznak.

Tizenkét órákor az elnök tíz perc szünetet adott.

Gróf Nákó új vallomása.

Szünet után dr. Balázs Elemér királyi ügyész tesz előterjesztést. Az esküdtek tegnap azt a kérdést vetették fel, vajjon gróf Nákó Sándor adott-e a Beke-ügyben anyagi javadalmazást Polónyi Gézának? Gróf Nákó Sándor jelen van s kéri, hogy most hallgassák ki, mert el akar utazni.

A védő ellenzi gróf Nákó újra való kihallgatását, mert hiszen Polónyi, Beke ügyvédje volt; az ő járadékából huzott járadékot.

A bíróság elrendeli Nákó kihallgatását, ami nyomban megtörténik.

Gróf Nákó Sándor vallja, hogy tőle ebben az ügyben Polónyi javadalmazást nem kapott.

A védő kérde a gróftól, hogy Polónyi eljárásával szemben használta-e a hozzáintézett levélben azt a kifejezést, hogy: eljárásod korrekt volt?

A tanu: Azt írtam neki, nincs kifogásom ellene. A levél különben itt van.

Polónyi Géza: Itt van nálam az eredetije. Az ügyész kéri az eredeti levél felolvasását.

Az elnök felolvassa a gróf 1906 november 28-án Polónyihoz intézett levelének a következő részét: Ismétlem, hogy tegnap hozzám intézett leveledre, van-e kifogásom ellene, azt felelem, hogy nincs. Ezután az elnök a tanut elbocsátja.

Dr. Szalágyi Aurél.

A bíróság itt ismét visszatér a Dunagőzhajós társaság partbérleti ügyére. Kihallgatják Szalágyi Aurél ötvenkét éves dunagőzhajós-társasági főfelügyelőt, mint tanut.

A tanu körülményesen elmondja a partbérleti ügy történetét. Mielőtt a kérvényt beadták volna, a tanu meglátogatta Toldi főügyészt, aki őt sok hasznos tanácsal látta el s volt Halmos polgármesterénél is, akivel szintén mindent megtanácskozott. Márkus főpolgármester is támogatta a társaságot. A pénzügyi bizottság ülésén is szóló képviselte a társaságot. Itt Heltai Ferenc is a társaság mellett beszélt; egyedül Steiger volt ellene. A bizottság kedvező javaslatban állapodott meg. Szólok akkor mind a tíz tanácsnokot informálta s mind a tíz a társaság mellett foglalt állást. Akkor a társaság vezető emberei, mint már alkotmányos államban szokás, a bizottsági tagok előkelőbbjeinél eljártak, hogy támogatásukat kérjék. Polónyinál a tanu volt akkor. Polónyi keményen fogadta s nem mutatkozott barátjának. Több bizottsági tagnál Thaly Emil járt el. A novemberi közgyűlésen a tanu is jelen volt; sztenografálta a beszédeket, így Polónyit is. Polónyi nagy szarkázmussal beszélt, de éles logikával tüzte ki azt a közép-ponthoz, amelyen a dolgot megoldani lehet. Beszéde vége volt: „Igazságos akarok lenni ez ügyben, nem akarom, hogy a Dunagőzhajós-Társaság kárt szenvedjen; ezért javaslom, hogy azokat a partokat, ahol beruházásai vannak, adjuk ki neki 15 évre; a többit egy évi fölmondásra.” A közgyűlés ezzel szemben elutasította a társaságot. Akkor jött Bécsből Budapestre Ullmann igazgató, akinek az ügyről szóló referát. Ullmann ezt mondta szokott modorában: „Ha nem megy másként a dolog, megteszszük Polónyit ügyvédünknek s menni fog.” Am ebből a dologból nem lett semmi: Polónyi nem lett a társaság ügyvédje; különben is az ő befolyása alól a társaság emancipálta magát. Újabb beadványt intézett a városhoz, amelyben hivatkozott rá, hogy ha a társaság Óbudára vonul, abból a fővárosnak nagy anyagi kára lesz. Egyben a társaság akcióba vonta a malomegyesületet, az összes kereskedőket, akik mind siettek pártjára kelni. A versenytársaságok kijelentették, hogy ők nem hajlandók a klienczvenzer korona partbért megfizetni. Ezek okozták, hogy a közgyűlés már akkor más hangulatban volt. A tanunak az az impressziója volt, hogy Polónyi nemcsak megvesztegetve nem volt, hanem mint komoly és higgadt várossatya járt el. Különben is ellenzék akkor már alig volt. A közgyűlés után Halmos polgármester azt mondta a társaság embereinek, szálljanak le a magas lóról, ne beszéljenek 15—20

évről, hanem elégedjenek meg annyival, a mennyit Polónyi javasolt. A társaság ebbe belenyugodott s akkor Ullmann a tanut bizta meg az ügy további vitelével. A tanu akkor kocsin bejárta a városi képviselőket s a tíz tanácsnok mellett még százötvenhárom bizottsági tag megígérte támogatását. A tanu ezt az eredményt az ügy igazságának tulajdonítja; Polónyi befolyását sehol sem látta. A harmadik közgyűlés akkor husz szavazattal elfogadta azt az álláspontot, amelyet Polónyi már az első közgyűlésen javasolt. A harmadik közgyűlésen Polónyi nem volt jelen. A miniszter aztán jogerőre emelte a közgyűlés határozatát.

Az elnök: Thaly Emil azt vallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy személyesen volt Polónyinál és Polónyi kijelentette, hogy támogatni fogja a társaságot.

A tanu: Ez összevág az én előadásommal, mert én a közgyűlés előtt voltam Polónyinál; Thaly pedig bizonyára a közgyűlés után.

Az elnök: Ullmann mikor járt Budapesten? A tanu: November 23-án. December 5-én írt Bécsből, hogy újra lejön, ha föltétlenül szükséges.

Az elnök: Ullmann volt más befolyásos bizottsági tagoknál is?

A tanu: Volt; így Morzsányinál is.

Az elnök: Ullmann egyáltalán nem említette, hogy legyenek nyugodtak, mert ő már Polónyival elintézte a dolgot?

A tanu: Nem. Azt hangoztatta, hogy Polónyival is gondolni kell. De ez nem lehetett holmi vesztegetés; bocsánat, én minden ilyen pénzt kidobott pénznek tekintettem volna; mert Polónyi már az első közgyűlésen kimondta az ő álláspontját, e mellett később is megmaradt, s ezt tette végül magáévá a közgyűlés. Ő ettől az állásponttól már akkor nem térhetett el.

Az elnök előhívja Heltai Ferenczet.

— Mikor utaztak együtt Ullmannal? S mit mondtok?

Heltai Ferencz: Decemberben: föltétlenül december 18. előtt. Azt mondta Polónyiról: rendben van; megfizettem.

Szalágyi Aurél az elnök kérdésére vallja, hogy rendkívül bizalmasan volt Ullmannal; sokszor ezekről a dolgokról hosszasán beszélgettek; soha Ullmann egy szóval, egy célzással nem említette, hogy Polónyit megfizette volna. A társaság emberei uniszónó azt mondták a tanunak, hogy semmiféle provizórt Polónyi nem kapott; ilyen tétel elkönyvelve nincs; van ugyan egy provizórs tétel, de az más ügyben, más névre szól.

Az elnök felolvassa a társaság alkalmazottainak a nyilatkozatát, amely szerint provizórt van kiintéve a könyvekben, de nincs név és dátum. A bíróság ezt a kérdést még tisztázni óhajtja s majd szakértőket is meg fog hallgatni.

A védő: Müller Ottó bécsi igazgató azt vallotta, hogy Ullmann neki elbeszélte, hogy járt Polónyinál; de a tanunak ezt nem mondotta el. Megállapítani kívánom, hogy Ullmannak volt olyan dolga, amit a tanuval nem közölt.

Még a védő és a vádlott intéz kérdéseket a tanuhoz, akit megeskettek, aztán Sándor Pál országgyűlési képviselő tanuzási dolgát tisztázzák.

Kihallgatás-e Sándor Pált?

Az elnök kérde a feleket, kívánják-e Sándor Pál kihallgatását?

Az ügyész ezt nem tartja fontosnak, a védő ellenben kéri, hogy idézzék haza Wiesbadenből. De ha ezt nem rendeli el a bíróság, mindenesetre kéri a vallomása felolvasását.

A bíróság mellőzi Sándor Pál beidézését, ellenben elrendeli a vallomás felolvasását.

A védő Sándor Pál meg nem idézése miatt semmisségi panaszt jelent be.

Mikovich Lajos szavazóbíró felolvassa Sándor Pálnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. E szerint Sándor Pál csupán annyit tud, hogy Heltai Ferencz és Komlós Ágost mondták neki, hogy Ullmann Polónyit megfizette.

Felolvassák Müller Ottó bécsi igazgató vallomását is, amely szerint Müller Ullmannal Polónyiról sohasem beszélt; Ullmann nem is mondott semmi olyat, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy Polónyinak bármit adott volna is. Ő meg is van győződve arról, hogy semmiféle provizórs-adás nem történt. Éléle dologot nem is lehet a bécsi direkció engedelme nélkül cselekedni. A tanut a vizsgálóbíró előtt vallomására megeskették.

Azután az elnök a tárgyalás folytatását délután háromnegyedékkor délután 4 órára halasztotta.

A délutáni tárgyalás.

A bécsi tanuk.

Zsitvay Leó elnök délután egynegyed ötkor nyitotta meg a tárgyalást. Mindenekelőtt — annak konstatálása után, hogy a felek és az esküdtek megjelentek — a tárgyalásra megidézett, de meg nem jelent bécsi tanuk vallomásait fogja felolvasatni.

Dr. Mikovich Lajos bíró felolvassa Zolnán Ignác dunagőzhajós társasági főpénztáros vallomását. Lehet, hogy egy tizezer koronás bizony-

lat is ment át kezén, de a legcsekélyebb olyanra sem emlékszik, amely a feltett kérdéssel valamelyes összefüggésben volna. Az egész ügyre vonatkozólag semmi lényeges vallomást nem tehet. A tanu ezen vallomására meghitelgetett.

Az elnök: Méltóztassék most Bauer Vilmos vallomását felolvasni.

Milkovich Lajos bíró felolvassa Bauer Vilmosnak, a dunagőzhajós társaság központi főfelügyelőjének vallomását, amely szerint Bauer azt, hogy Ullmann Polónyinál járt, magánbeszélgetésből tudta meg, arról azonban nincs tudomása, hogy Polónyinak ez alkalommal 10.000 forintot adott volna. A 10.000 forintos számlatétel egy egészen más időpontra vonatkozólag és hajóknak eladása alkalmával mint közvetítési díj fordul elő. A tanu erre a vallomására esküt tett és amint vallomásában említette, egy Wien, 1907. június 7-éről keltezett levélben kimutatta, hogy az 1905. évi egyenleg számláján a 117. oldalon megvolt hajók, uszályok stbért 10.000 forint szabályszerűen el van könyvelve.

Elnök: Ezt a közölt kivonatot még bővebben fogjuk tárgyalni, mert az a könyvelő, aki ezért felelős, meghalt és erre a bejegyzésre vonatkozólag nem tudunk sem dátumot, sem semmit. Ezért a könyvvitel folytatását, illetőleg talán más könyvből találnunk nyomot. Egyelőre méltóztassék ezt tudomásul venni.

Ügyész: A méltóságos elnök urnak mostani szavaiból is kitünik, de a dolog természetéből is következik, hogy ebben a kérdésben döntő fontosságú az, hogy ki az az egyén, aki ezt a 10.000 forintos provizórt kapta. Én majd meg fogom mondani, hogy ki ez és ezzel kapcsolatban egy tiszteltteljes indítványt terjeszték a törvényszék elé. Ugyanazon a gondolatmeneten haladva, amelyet az elnök ur kifejezésre juttatott, én is érdeklődtem aziránt, hogy mi az igazság. Kihallgattam a bécsi büntető bíróság által Bauer Vilmost megegyezésre és erről szóló jegyzőkönyv kezeim között van. Bauer Vilmos hajlandó volt annyit vallani, hogy egy nagybefolyású J. B. S. nevű ember kapta ezt a pénzt, aki magas állást tölt be. Együttal engedélyt kért Bauer Vilmos arra, hogy hivatali titok kötvén őt, a nevet a maga teljességében kimondani megtagadhassa. Én, t. esküdttől, ezen a megadott nyomon kutattam és ezennel bejelentem, hogy az az egyén, aki ezt a 10.000 forintos provizórt a dunagőzhajós társaságtól 1895. április 19-én megkapta, Johann Baptist Schmarada. Lakása Wien, IX., Polit-gasse 15. Ezt az embert, mélyen t. esküdttől urak és méltóságos elnök ur, a bécsi büntető bíróság előtt eskü alatt kihallgattam és ő megvallotta, hogy ezt a pénzt Kállay pénzügyminiszter után egy nagy transzakció keresztülvitele körül kifejtett szolgálatai fejében kapta. Erről is itt van a jegyzőkönyv. Tisztelettel indítványozom, hogy kegyeskedjék a bíróság határozni afelett, hogy ezeket a jegyzőkönyveket átveszi, felolvasásukat elrendeli és ha ez nem teljesíthető — különösen akkor, ha a védelem ellenzi — abban az esetben azt indítványozom, hogy Johann Baptist Schmaradát a főtárgyalásra telegrafice beidézni méltóztassék és ha nem jelenik meg, akkor rendelje el a törvényszék vallomásának felolvasását. Bauer Vilmos vallomására pedig már most tisztelettel kérem, méltóztassék elfogadni e jegyzőkönyvet elrendelve annak felolvasását is. A kihallgatásokra nézve indítványt tettem a vizsgálóbíróhoz, aki azonban azt, azon a címen, hogy indítványom elkésett, nem fogadta el. Ezért intéztem egyedül megkeresést a bécsi császári és királyi állami ügyészséghez, illetve ennek révén a büntető törvényszékhez, hogy Bauer Vilmos hallgattassék ki. Bauer a nyomot a további kutatásra megadta a J. B. S. monogrammal és ennek alapján, hosszas kutatás után sikerült meg tudni az illető nevét.

Lengyel: Tudtam ezt a nevet!

Ügyész: Nagyon csodálkozom, hogy nem jelentette be, ha tudta.

Vázsonyi: Első megjegyzésem, hogy a törvényszék meghozott határozata alapján felvett bizonyítékok bármelyik kiegészítésére vonatkozó indítvány csakis a már elrendelt bizonyítás lefolytatása után tehető meg. Akár elrendelték e jegyzőkönyv felolvasása, akár nem; akár megidézettnek azok a tanuk, akár nem, kijelentem, hogy e jegyzőkönyvek, a legenyhébben szólva, súlyos törvénysértés útján jutottak a királyi ügyész ur kezébe.

Egy hang a közönség köréből: Nem igaz!

Az elnök: Ha valaki közbeszól, ki fogom vezettetni!

Vázsonyi: Sajtóügyekben a vizsgálat kötelező. A vizsgálati eljárásnak megindítása után a nyomozó hatóságnak mindenféle hatásköre megszűnt.

A bünvádi perrendtartás parancsolólag írja elő, hogy még ott is, ahol a királyi ügyészségnek van nyomozó hatásköre — pedig ez ebben az ügyben ki van zárva — a királyi ügyész velem egyenrangú fél, aki épúgy függ a vizsgálóbíró, vagy a törvényszék határozataitól, mint mi és amidőn a királyi ügyészségnek nyomozó hatásköre van, akkor is érvényesítendő a bünvádi perrendtartásnak az a rendelkezése, hogyha a nyomozás alkalmával tanunak a megeskete rendeltetik el, erről a terhelt értesítendő, hogy az is intézhessen hozzá kérdéseket. A bünvádi perrendtartás ezen szakaszát a királyi ügyészség tudatosan megszegte.

Az elnök: Ne tessék gyanúsítani!

Vázsonyi: A tények beszélnek. Ismétlem, a királyi ügyészség bitorolta egyfelől a vádtanácsnak, másfelől pedig a főtárgyalási tanácsnak hatáskörét. Azt helyesnek tartom, vagy helyesnek ismerem el, hogy az iratok becsatoltassanak, legalább bizonyítékaik lesznek e súlyos törvénysértésnek és azon borzalmas erőlködésnek...

Az elnök: Méltóztassék enyhébb kifejezéseket használni!

Vázsonyi: ... amelyet a királyi ügyészség kifejt. Különbösen is, ez eljárás szokatlansága a bírói prakszisban, azt hiszem, páratlan. Indítványozom, az iratok becsatolását, hogy a törvénysértést bizonyítsák, kijelentem azt, hogy a királyi ügyészség ezen eljárásának egyéb minősítését és egyéb megtorló lépéseket fentartjuk magunk számára. A tanúk kihallgatására nézve akkor tesztek javaslatot, ha a bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag ömértósága, az elnök ur fel fog hívni, amennyiben ez a kérdés még most idő előtti.

Ügyész: Kötelességem kijelenteni, hogy azért az ugynevezett törvénysértésért, amit a védelem állít, én is, a királyi ügyészség is nyugodt lelkiismerettel vállaljuk a felelősséget.

Az elnök: Meg kell jegyezmem, hogy az ügyészség hozzáam, mint a főtárgyalás elnökéhez, április 16-án indítványt adott be, amelyben a jelen tárgyalás folyamán szükséges kiegészítésekre nézve Polónyi Géza főmagánvádolóval egyetértőleg tett előterjesztést. Kérdem a kir. ügyész urat, hogyha a most előadott adatok már akkor kezében voltak, miért nem adta azokat mindjárt ide és miért adja elő azokat most meglepetésszerűen, anélkül, hogy erről a felek előre tudomást szerezhettek volna?

Ügyész: Méltóságod kegyes volt akként intézkedni, hogy a kérelem felett való határozás a főtárgyalásra halasztassék. A királyi ügyészség a maga részéről előterjesztendő indítványokra nézve ugyanugy gondolkodott, mint méltóságod, amennyiben a főtárgyaláson terjesztjük elő indítványainkat.

Az elnök: Kérdésemre határozott választ nem kaptam. Különbösen is megjegyzem, hogy nem az a fő, hogy történt-e formai hiba, vagy nem, hanem az igazság a fő, hogy mi történt, vagy mi nem történt. Mikor a kiegészítésekről lesz szó, ezt az ügyet is alaposan meg fogjuk vitatni. Egyelőre ezt az ügyet befejezzük, fentartva maragnak azt a jogot, hogy ezt a proviziós ügyet még egyszer szakértői vizsgálattal kiegészítsük. Addig a benyújtott iratok bírói kézben maradnak. Következik a városi és közuti villamos vasut ügyre vonatkozólag a tanúkihallgatás.

A városi villamos.

A következő tanu Hüvös József a városi villamos vasut vezérigazgatója volt.

Az elnök: Méltóztassék megmondani, mint a városi villamos vasut vezérigazgatója, hogy Polónyival volt-e és mikor olyan érintkezés, hogy a társulat érdekében az ő közreműködését a városi közgyűlésben vagy bármely hatóságban kérte.

— Polónyi ur bennünket sem a városi hatóság előtt, sem sehol másutt nem képviselt. Ha méltóztatik megengedni, elmondom, hogy milyen tekintetben volt dolgunk Polónyival.

— Az én kérdésem arra vonatkozik, hogy felhasználta-e Polónyi Géza ur a városi bizottsági tagságot arra, hogy magánérdekeket szolgáljon?

— Nálunk nem.
— Volt mégis olyan, amit rábíztak a városi érdeklőn kívül és ami mégis a hatóság kezén dült el?

— Nem. Mi egy szerződést kötöttünk a közuti vasuti társasággal és ezen szerződés folytán merültek fel differenciák az én működésem alatt, amire Polónyitól jogi szakvéleményt kértem.

— Mikor?
— Azt gondolom, 1895-ben.
— Volt ennek honorárium?
— 6000 korona.

Vázsonyi: Hogy van az, hogy nem tudja megtalálni, hogy mikor fizetett?

Tanu: Én magam fizettem, erre nézve rendelkezési alapon van.

Vázsonyi: Miért fordul az igazgató ur ilyen esetekben ügyvédi tanácsokért, mikor a várossal szerződése van, éppen bizottsági tagokhoz, amikor találhatók nem bizottsági tagok is.

— Én Polónyi urat olyan jogi szaktekintélynek tartottam, hogy jobb tanácsokat kaphatok tőle, mint mástól.

Felek a tanu megesketését nem kívánják, mire tanu elnök felhívására kinyilatkoztatja, hogy a Dunagőzhajózási Társaság ügyében letett esküre való hivatkozással megerősíti mai vallomását is.

A következő tanu Benedek Sándor közigazgatási bíró volt.

Elnök: Emlékszik-e arra, hogy a Közuti Villamos Vasuti Társaságnak egy ügye volt a közigazgatási bíróság előtt, amely rendkívül nagy összegekről szólt.

Tanu: Rendkívüli nagy összegű ügyről nem emlékszem; az az ügy valami 38.000 K-át tett ki.

— Jött ebben az ügyben Polónyi információt kérni?

— Egyszer volt nálam.
— Adótörlesztésről volt szó?

— Határozottan nem adótörlesztésről. A közuti vaspálya társaságnak olyan szerződése van, hogy a háramlási költségek lejárta után át megy minden a város tulajdonába és ezért a befektetési tőkét törleszteni kell. A törlesztési terv szerint a vasuti társaság egyes kiadásainak és tartalékba tett összegeinek megadóztatásáról volt szó. Már most az volt a kérdés, hogy ezek az összegek üzleti nyereséget képeznek-e vagy sem.

Védő: Méltóztassék megmondani, vajjon világos volt-e ez az ügy.

— Elég világos volt, csak annyiban volt kritikus, hogy a volt pénzügyi közigazgatási bíróság más álláspontot foglalt el e tekintetben.

Tanu vallomására megesketik.

A közuti villamos.

A következő tanu Jellinek Henrik, a Közuti Villamos Vasuttársaság igazgatója volt.

Elnök: Kapott-e Polónyi olyan ügyeket, amelyeket, mint bizottsági tagnak a városnál keresztül kellett hajtania?

— Ilyen ügy nem volt. Más ügyekben biztuk meg bíróságoknál, más hatóságoknál és a miniszteriumokban.

— A társaságnak van ügyési kara.

— Fontosabb ügyeket más ügyvédekre bizzuk. Polónyin kívül más ügyvédek is szoktunk felkérni jogi vélemény adására.

— Egy ügyben 50.000 koronát fizetett a társaság honoráriumként.

— Egy adóügyben, amely a közigazgatási bíróság előtt volt, annyit kapott.

— Ezt a nagy honoráriumot nem találják egészen indokoltnak. Micsoda eredményeket ért el Polónyi, hogy ilyen nagy honoráriumot kapott?

— Az az ügy a társaság tőkéje amortizációs részleteinek adó alá vonására vonatkozik. Megállapodás történt, hogy amennyiben siker nélkül fog folytatni, úgy 5000 forint tiszteletdíjat fogunk fizetni, amennyiben pedig teljes sikerrel, úgy 25.000 forint tiszteletdíj állapított meg, ami díjlevélben volt lefektetve. Az ügyet Polónyi Géza ur személyesen képviselte, teljes eredménnyel fejezte be, amiért a társaság a honoráriumot kiadta.

— Sziveskedjék nyilatkozni még a tanu ur a vasuti sztrájk dolgában kiadott főkapitányi rendeletről nézve.

— 1900-ban igen sztrájk ütött ki s a forgalom néhány napig szünetelt, tárgyalások folytak, hogy miképpen legyen a sztrájk megszüntethető. Időközben a fővárosi rendőrségtől jött egy végzés arra nézve, hogy a társulat rendezze a sztrájk ügyét, mert különben szekvesztrálja a vasuti társaságot. Szükségesnek tartottam tehát, hogy a közigazgatási hatóság ezen eljárás ellen a legerélyesebb védelmet vegyem igénybe és felkértem Polónyi Géza urt, — személyesen jártam nála, — hogy a legerélyesebben viselje szívében a társaság érdekeinek megvédését. Erre megcsinálta jogi véleményét és az igazgatóság előtt ezen véleményt tárgyalván, a társaság előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternél, és ha jól tudom, a belügyminiszternél is Polónyi ezt az eljárást magára vállalta, de a székesfővárosról ebben az ügyben szó sem volt.

— Személyesen tárgyalt ön Halmossal?

— Ha jól emlékszem, igen.

— Polónyi tehát tisztán csak a jogi véleményt készítette el?

— Igen és ha jól emlékszem, ezért 2000 vagy 2300 forintot kapott.

Vázsonyi: Emlékszik-e méltóságod arra, hogy az adó-ügyben a felszólamlási bizottsághoz magát a felszólamlást ki adta be?

Tanu: Azt nem mondhatom meg.

Vázsonyi: Akkor már Polónyi képviselte az ügyet? És a felszólamlást maga a társaság adta-e be és csak azután adott megbízatást?

Tanu: Meglehet, hogy a társaság adta be a kérvényt. Én az ügyet az első fórum tárgyalása előtt adtam át Polónyi képviselő urnak, megbeszéltem vele a tárgyalást és azt az érvelést, amelyet a felszólamlásban kifejtettem.

Vázsonyi: Megmondhatná még tanu ur, hogy állandóan a társulat ügyészsége hány tagból áll, Laufer uron kívül.

Tanu: Állandóan négy ügyvéd foglalkozik a társaság ügyeivel.

Vázsonyi: Méltóztatik-e felvilágosítást adni arról, hogy van-e tudomása az igazgató urnak, hogy ezen jogi vélemény alapján, miért és mi célból fordultak a fővárosához?

Tanu: Nyolcz év mulva erre már igazán nem emlékszem.

Vázsonyi: Azt akarták, hogy a főváros is irjon fel a társaság kérvényének támogatására, amelyet a belügyminiszterhez és kereskedelmi miniszterhez intézett. A tanács felírt és a közgyűlésen, március 1900. október 12-én tartott, arról tárgyalatott-e, hogy a tanácsnak a felíratát a közgyűlés tudomásul vegye-e vagy nem? És méltóztatott-e tudni, hogy

ezen a közgyűlésen, kik szólaltak fel amellet, hogy a tanács eljárása helyeseltessék?

— Én azokra a közgyűlésekre, amelyeken a közuti vasut ügyei tárgyalattak, soha el nem mentem, ennek következtében ezen a közgyűlésen sem voltam jelen és így személyes, vagy közvetlen tapasztalatom arról, hogy ott mi történt, nem lehet.

— Majd megállapítjuk, hogy Polónyi a saját jogi véleménye mellett szólalt fel.

Azt méltóztatott mondani, hogy csakis a kiváló ügyekben szokták Polónyi Géza segélyét igénybe venni. Csakhogy a beteriesztett ügyek között találunk kártérítési pereket is.

— Azt a kifejezést, hogy csak kiváló ügyeket nem használtam. Irodánkban gyakran annyira el van foglalva a jogi személyzet, hogy kisebb ügyeket is kénytelenek vagyunk ügyvédekre bízni.

— Módosítani tetszik előbbi állítását?

— Nem azt mondtam, a mit a védő ur állít.

— Tóth István kártérítési perét miért méltóztatott reá bízni?

— Mikor volt ez?
— 1900 és 1903 közötti időben.

— Ki képviselte ez ügyben a károsultat?
— Lengyel Zoltán. (Derültség.)

— Nagyon kiváló ügyvédnek tartottam és vele szemben igen jó ügyvédnek tekintettem Polónyi Géza urt. (Derültség.)

— Konstatálni kívánom, hogy ez a sztrájk alkalmával történt. Egy elgázolásból kifolyólag egy özvegy, akinek a férje elgázoltatott, kapott a társaságtól 2000 forintot, Polónyi Géza pedig 3000-et.

— Erre a pörre rendkívüli súlyt voltam kénytelen fektetni, mert azért, hogy Lengyel képviselte az ügyet, a kormánynak a figyelme is esetleg fel lett hívva. 1895-ben egy princípális fontosságú ügy volt a rendőrség előtt. A vasuti kihalás ügyekben ugyanis mindig a vezérigazgatót citálták meg, vele tárgyalnak nekünk pedig az volt az álláspontunk, hogy azokat idézzék meg, akiket a fokozatos felelősség eivénél fogva első sorban kell felelősségre vonni.

Emlékszem, hogy ezen eljárásért 800 forint tiszteletdíjat kapott ezen ügynek jogi képviselője.

— Arra méltóztatik-e emlékezni, hogy amidőn a közuti vasut villamos erőre alakítottát át, a közgyűlésen milyen két párt ütközött meg. Az egyik t. i. a társaság mellett, a másik pedig a társaság ajánlatának elfogadása ellen küzdött.

— Csak homályosan emlékszem.

— Pedig ez mégis talán kissé jelentékeny esemény volt. Arra sem méltóztatik emlékezni, hogy Polónyi melyik táborhoz tartozott?

— A dolog tíz évvel ezelőtt történt, így tehát arra már jól nem emlékezhetem. Mindegyik párt az átalakítás szükségességét elismerte és ha jól tudom, csak a koncesszió tartalma ellen volt kifogásuk.

— Polónyi Géza nem a társaság álláspontjára helyezkedett?

— Bocsánatot kérek, a két párt közül egyik sem volt a társaság álláspontján, mert a társaságnak a közgyűlésen képviselt álláspontja egyáltalában nem volt.

Az elnök: Ne méltóztassék erre ismételtlen kiterjeszkedni.

Vázsonyi: Minthogy a tanu még a villamos üzemre való átalakítás körülményeire sem emlékszik, befejezem kérdéseimet.

Lengyel: Az a bizonyos jogi vélemény és azok a feliratok, amelyek a sztrájk idejében készültek, szintén a főváros érdekében állottak? és mi volt annak a főkapitányi rendeletnek a célja?

— Hogy a főkapitányságnak intenciója ezzel a renddel mi volt, arra a választ nem én adhatom meg.

Lengyel: Azt méltóztatott mondani tanu ur, hogy nem járt el azon közgyűlésre, a hol a vasut ügyeit tárgyalták.

— Igen is ha véletlenül ott voltam és ilyen kérdés szóba került, kimentem.

— Miért nem maradt benn?

— Mert személyesen nem akartam befolyást gyakorolni a kérdésre.

— A szabályrendelet ezt nem mondja.

— Ezen szabályt magam állítottam fel.

Az elnök: A tisztesség szabályozza.

Lengyel: A tanu ur azt a felfogást fogadta el, hogy ilyen ügyekben a tárgyaláson részt nem vesz. Mit szól tehát annak az ügyvédnek az álláspontjához, aki ilyen ügyekben megbízást kap, eljárásért megfizetik és azért ebben az ügyben mégis felszólalt?

Az elnök: Ne méltóztassék erre felelni, az ügyvéd ur maga is meg tud erre a kérdésre felelni. Ha több kérdés már nincsen, a tanut meghitelesítjük. (Megtörténik.) A tanu urat köszönettel elbocsátom és az ülést öt perczre felfüggesztem.

Dr. Laufer Lajos.

Szünet után Laufer Lajos doktornak, a közuti villamos vaspálya-társaság titkárnak kihallgatása következett. Tanu előadja, hogy a vaspálya-társaságnál egy külön jogügyi osztály van, a melyben többen dolgoznak ügyvédek, de előforul, hogy nagyobb, fontosabb ügyekben az ügyosztályon kívül álló ügyvédek is nyerne megbízást. Így tudomása van tanunak arról, hogy a budapesti-úipesti vasuttársaságnál

KÜLFÖLD.

mely szintén ide tartozik, egy ügyben Polónyi Géza volt megbízva a képviselettel.

Az elnök: Vallomásában ön négy esetet hoz fel, a hol Polónyi Géza képviseletét megtalálta.

— Nem méltóztatik-e emlékezni arra, hogy olyan ügyekben, ahol a társaság a várossal szemben volt érdekelve, Polónyit kérték volna fel a képviseletre.

— Tudtommal soha sem.

— Soha sem volt az igazgatósági ülésekben ilyesmiről szó, hogy jó volna talán egy a városnál befolyásos embernek adni az ilyen ügyeket.

— Soha.

— És önök sem — az igazgató, vagy a társaság valamelyik tagja — biztattak soha senkit, befolyásos bizottsági tagot, hogy a társaság érdekeiben a közgyűlésben szólaljon fel.

— Nem.

Ügyész: Polónyi Géza juttatta-e azt a bizonyos beadványt Halmos János polgármesterhez, amelyet a társaság a főkapitányi rendelet ellen intézett a tanácshoz?

— Erre határozottan válaszolhatok. Ezt Jellinek igazgató ur személyesen adta Halmos polgármester urnak. Rá van írva a beadványra.

Ügyész: Ki fogalmazta ezt a beadványt?

— En és úgy emlékszem, Jellinek ur maga nézte át.

Vázsonyi: Minek alapján méltóztatott ezt megfogalmazni?

— Erre nehéz volna kimerítő választ adnom, hiszen már 8 év előtt történt a dolog. Mindenesetre megnéztem a szabályrendeletet, a törvényt és Polónyi urnak jogi véleményét.

Vázsonyi: Szóval Polónyi ur jogi véleménye alapján szerkesztette a beadványt. Emlékszik-e tanu ur arra, hogy Polónyi Géza 1900. október 10-én beszédet tartott a fővárosi közgyűlésén és hogy ugyan azon jogi érvekkel bizonyította, hogy a tanács helyesen járt el, amely jogi érvek a beadványban foglaltak?

— Csak arra emlékszem, hogy a Fővárosi Közgyűlésben láttam, hogy Polónyi Géza ott felszólt, de hogy mit mondott, nem volt időm ott megnézni.

Vázsonyi: Méltóztatnék már most arra felteni, van-e tudomása tanu urnak arról, hogy 1895-től kezdve egészen az 50.000 koronás honoráriummal díjazott adóügyben való megbízatásáig közbeesőleg Polónyi Géza képviselet-e valami ügyben a társaságot?

— Erről nem tudok, én utána néztem a dolognak és a négy esetet találtam.

Vázsonyi: A burvasut ügyében folytatott kisorsítási ügy 1901-ben adatott át Polónyi ügyvéd urnak?

— Igen, 1901-ben. Ez egy rendkívül fontos ügy volt, egy elvi jelentőségű dolog, úgy, hogy a Kuria teljes ülésen döntött ebben. Polónyi itt 3500 korona honoráriumot kapott.

Az elnök: A honorárium kérdése azért fontos, mert a mi állításunk az, hogy ezek az ügyek aránytalanul díjaztattak, amiáltal a tulajdonképpeni cél nem az volt, hogy az ügyek elintéztessenek, hanem, hogy a városi bizottsági tag ügyvédnek ezen a czímen palástolva juttassanak összeget, hogy jóindulatát megnyerjék. Azt hiszem ez fontos körülmény. Az urak a kártérítési perekben alaposan be vannak gyakorolva, ugy-e?

Tanu: Igen.

Vázsonyi: Mi szüksége volt hát akkor mégis, hogy egy kártérítési ügyben Polónyi képviselő urat vették igénybe?

— Ennek nagyon plauzibilis magyarázatát tudom adni.

Lengyel: Én vagyok az.

— T. i. a Róth-féle eset interpelláció alakjában a képviselőházban is megfordult, úgy, hogyha jól emlékszem, talán az én tanácsomra, vagy hozzájárulásomra történt, hogy ebben az ügyben Polónyi Géza urat biztuk meg a képviseletünkkel, ami által bizonyos súlyt akartunk adni a dolognak.

Az elnök: A megesketésre vonatkozólag van észrevétel?

Védő: Én kérem a megeskétést, fentartva azt, hogy a tanu hozza el azokat az iratokat, amelyekből a pontos adatokat erre ügyre vonatkozólag megtudja mondani, hogy azokat itt a bíróság előtt bemutatva, újabb vallomást tegyen.

Az elnök: A perrendtartás nem ismeri a feltételekhez kötött esküt. A bíróság a tanu megesketését elrendeli és utasítja a védőt, hogy majdan a bizonyítási eljárás kiegészítésénél teendő indítványok keretébe foglalja be ezt a kérelmét is.

Lauffer Lajos leteszi az esküt.

Az elnök: A tanukihallgatásokat a mai napra befejeztnek jelentem ki. A tárgyalást holnap délelőtt fél 10 órakor folytatjuk; kérem úgy az esküdteket, mint az érdekelt feleket, hogy pontosan megjelenni sziveskedjenek.

A tárgyalás este 7 óra 40 perczkor ért véget.

Rajzult meggyilkolták. Tegnap este Tangerből érkezett hírek megerősítették azt a jelentést, hogy Rajzultit orozva meggyilkolták. Egy asszony az ellenséges törzsek közé csalta, ahol meggyilkolták. Hivatalosan még mindig nem erősítették meg ezt a hírt.

A francia miniszterelnök Londonban. Clemenceau miniszterelnök a Petit Parisien londoni tudósítója előtt kijelentette, hogy azért jött Londonba, mert elhunyt barátjának, Campbell-Bannermannnak benső szeretete és csodálata utolsó megnyilvánulását kívánta adni. Utazása nem függ össze politikai érdekekkel és egyáltalában ment minden politikai októl. Ezzel szemben a Echo de Paris londoni tudósítója tudni véli, hogy azok a tanácskozások, amelyeket Clemenceau Asquith miniszterelnökkel és Grey miniszterrel folytatott, kiváló jelentőségűek. Clemenceaunak ezek után konkrét képe lesz az Asquith-kabinet kissé realiztikus külpolitikájáról. Másrészt az angol kormány Clemenceautól, aki Párisba való elutazása előtt tanácskozást folytatott Liautey tábornokkal, hű képet kapott a marokkói helyzetéről.

Roosevelt és a szenátus. A szenátus ismét tárgyalás alá vette a tengerészeti törvényjavaslatot, amely kiegészítő indítványt tartalmaz Roosevelt elnök kívánásának megfelelően, mely szerint négy új hadihajó szerzendő be. A szenátus a javaslatot ismét elvetette, még pedig 50 szavazattal 23 ellen.

Középamerikai államok háborúskodása. Mexikóból jelentik, hogy Diaz köztársasági elnök elnöklésével a minisztérium ülést tartott, amelyen a guatemalai krízissel foglalkoztak. Egy távirat szerint a hondurasi csapatokat Honduras határán mozgósították. Több mexikói lovas tüzérezeg állítólag Tapuchulából utnak indult. Annak is hire jár, hogy a mexikói, verakrusi, oaxakayi és juchitani ezredek indulási parancsot kaptak.

TÁVIRATOK.

Az új galicziai helytartó.

Bécs, április 28. A „Wiener Ztg.“ holnapi száma közli dr. Bobrinszky Mihály titkos tanácsosnak galicziai helytartóvá és gróf Badeni Szaniszlónak galicziai tartományfőnökké történt kinevezését.

Ausztria ellen.

Bécs, április 28. (Saját tudósítónktól.) Nagy feltűnést keltenek azok az irredentista beszédek, amelyeket Velenczében a D'Annunzio-banketten mondtak. Gróf Foschari, a Lega-Navale elnöke többek között így szólt: Legalább az a kis darab arany (Triest) volna a miénk, amely régente Rómáé, azután Velenczéé volt. D'Annunzio válaszolt erre a köszöntőre s beszédét azzal végezte, vaiha egy tengeri ütközet az Adria vizeit egy lobogó alá egyesítené.

Bülow látogatása.

Róma, április 28. (Saját tudósítónktól.) A turini „Stampa“ munkatársa meginterviewolta Giolitti miniszterelnököt, aki azt mondta, hogy Bülow herceg mostani látogatásának távolról sem volt politikai célja. A német birodalmi kancellár egyszerűen viszonzta a látogatást. A külpolitikai helyzet feltétlenül kedvező, semmiféle bonyodalom nem fenyeget s Olaszország minden nagyhatalommal a lehető legjobb viszonyban van. Bizonyosága ennek az, hogy a Törökországgal támadt konfliktust valamennyi nagyhatalom helyeslésével oly simán sikerült megoldani. — Tittoni külügyminiszter holnap érkezik Velenczébe és találkozni fog Bülow birodalmi kancellárral.

Velence, április 28. Giolitti miniszterelnök ma este Velenczébe érkezett és Bülow herceg német birodalmi kancellárral találkozott.

Közgazdasági táviratok.

		ápr. 28.	ápr. 27.
Newyork.	Buza	107 ³ / ₄	108 ³ / ₄
	locobuza	105 ³ / ₄	106 ³ / ₄
	májusra	95 ³ / ₄	97 ³ / ₄
	juliusra	—	—
Tengeri	szepetemberre	75 ³ / ₄	75
	májusra	71 ³ / ₄	71 ³ / ₄

Csikagó.			
Buza	májusra	96 ³ / ₄	97 ³ / ₄
	juliusra	86 ³ / ₄	89 ³ / ₄
Tengeri	májusra	66 ³ / ₄	66 ³ / ₄

New-York, ápr. 28. Gyapot New-Yorkban helyben 10.00 (10 — tegnap), gyapot májusra 8.08 (8.23), gyapot júliusra 8.20 (8.38), gyapot New-Orleansban helyb. 9¹³/₁₆ (10¹³/₁₆), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 28. (Zárlat.) Zsir májusra 8.07 (tegnap 8.02), zsír júliusra 8.30 (tegnap 8.20), szalonna short clear, 7.37 (tegnap 7.37), sertésusza júliusra 12.29 (tegnap 12.85).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napfár. Szerda, április 29. — Róm. kat.: Péter vt. — Prot.: Hajnalka. — Görög-orosz: Április 16. Akapa. — Zsidó: Niz. 28. — A nap két reggel 4 óra 48 perczkor, nyug-szik este 7 óra 7 perczkor. — A hold két reggel 4 óra 40 perczkor, nyugszik délután 5 óra 50 perczkor.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A F. T. K. vivőestélye a Német-utcai iskolában. — Tavasz tárlat a Mücsarnokban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A berliniek kiállítása a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti szalon (Kecskeméti-utca 3) nyitva egész nap. — A Műhely kiállítása az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A visszautasított kiállítás a Gresham-palotában, Belépődíj 50 fill. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-4-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A Pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— A császár-jubileum. Mint a „Neue Freie Presse“ illetékes helyen értesül, Schönbrunnban a német szövetségi fejedelmek gratulációiakor senki sem lesz jelen más. Az üdvözlés a tükörteremben fog végbemenni, az uralkodók diszkriszkrétnek tagjai pedig egy más teremben fognak gyülekezni. A szer-tartás úgy van megállapítva, hogy mihelyt a szövetségi fejedelmek, élükön Vilmos császárral, a tükörteremben összegyülekeztek, be fog lépni egymagában Ferencz József király, hogy fogadja a gratulációt.

— Az angol királyi pár utja. Az angol királyi pár, valamint Viktória hercegnő tegnap este, miután szívélyesen elbucsztak a svéd királyi családtól, elutaztak Krisztániába. A pályaudvaron megjelentek a miniszterek és a hatóságok fejei. A város tegnap este fényesen ki volt világítva.

— Új magyar nemes. A király Jakabovics József ítélőtábla-bírói czimmel és jelleggel felruházott balassagyarmati nyugalmazott törvényszéki bírónak és törvényes utódainak, az igazságszolgáltatás terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet „dobonyosi“ előnévvel adományozta.

— Öröm a spanyol királyi családban. Hirt adtunk róla, hogy a spanyol királyné anyai örömlőnek néz elébe. A királyné lebetegedése hír szerint június utolsó napjaira vagy július elsejére várható. A királyné anyja, Battenberg Henrik herceg özvegye, VII. Edvárd angol király nővére, már hosszabb idő óta leánya mellett van, hogy betegségében segítségére legyen. Alfonz király és Battenberg Viktória Eugénia hercegnő esküvője 1906. május 31-én folyt le Madridban s házasságukból tudvalevőleg 1907. május 10-én egy fiugyermek született, aki a spanyol trónörökösöt megillető „asturiai herceg“ czímet viseli.

— Az alkotmánypárt vacsorája. A képviselőház husvétii szünete után kedden este tartotta először az országgyűlési alkotmánypárt a szokásos heti pártvacsoráját a Hungária-szálloda fehér éttermében. A vacsorán a pártnak képviselő és kültagjai igen nagy számmal vettek részt. Ott volt: Széll Kálmán a párt elnöke, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a párt vezére, Darányi Ignác földmívelésiügyi miniszter, Návay Lajos, Bolgár Ferencz államtitkár és gróf Nákó Sándor fiumei kormányzó is.

— Kiténtetés. A Seiffert Henrik és fia csász. és kir. udvari tekeasztal gyári czéget a bolgár fejedelmi udvari szállítói czimmel tüntették ki.

— A czár és Connan Doyle regényei. Londonból átérkezik Pétervárról ez az érdekes hír: A czár megtiltotta a katonai növendékeknek, hogy detektív-regényeket olvassanak. A tilalom főképp a Sherlock Holmes-regényekre terjed ki.

— **A korfui császárnok.** A német császár tegnap kíséretének több tagjával meglátogatta a magyar-osztrák hajórajt. A hajógyuk üdvözlősei közepette a császár a Károly főherceg csatahajóra ment, melynek megtekintése után a hajó legénysége gyakorlatozott. Ziegler ellentengernagy ezután a császár tiszteletere ebédet adott, amelyen felköszöntöt mondott, melyben a császárt éltette. Válaszában a császár örömeinek adott kifejezést afölött, hogy az osztrák-magyar hajórajt meglátogatta és végül I. Ferencz Józsefet éltette. Négy óra felé a császár visszatért a kastélyba. Immár biztos, hogy Vilmos császár Pólát is meglátogatja. A császár a tengerészeti arzenált nem fogja megtekinteni, hanem csak azokat az épületeket, amelyeket legutóbbi, tíz év előtti otléte óta építettek. Vilmos császár május 5-én vagy 6-án érkezik Pólába és még aznap tovább utazik Bécsbe. A német császár kegyeletének megnyilvánulásáról is tesznek említést a korfui táviratok. Elhatározta, hogy az Achilleonban a Heineszobor helyébe másik emlékművet állíttat. A szobrot, amely Erzsébet királyné emlékének lesz szentelve, Herzer Ernő tanár fogja megalkotni. Herzer az a művész, aki a boldogult Erzsébet királyné Hedvencz művét, a Haldokló Achilles szobrát készítette. A német császár ezzel tragikus végezetű királynénk iránt mindenestre kifejezi kegyeletét. De egyszersmind kifejezi azt is, hogy averziója van a Heine-szobor ellen, ami a császár részéről érthető is; hisz Heine volt az, aki ezeket írta: „Bedenk ich die Sache ganz genau, so brauchen wir gar keinen Kaiser.“

Berlinből éjjel jelentik: Egy újságíró arra a hirre, hogy Vilmos császár az Achilleion-kastély parkjából el fogja távolítani Heine szobrát és Erzsébet királyné szobrát fogja helyette fölállítani egy kápolnában, fölkereste Herzer Ernő tanárt, aki a korfui távirat szerint már megbízást kapott a császártól a kis templom terveinek elkészítésére és a néhai királyné szobrának megmintázására. Herzer tanár azt mondta a hírlapíróknak, hogy még nem kapott megbízást a császártól, de azt hiszi, hogy nincs szó új kápolna építéséről, csak Erzsébet királyné szobrának felállítására fogja felszólítani a császárt. Az a kis templom, amelyben Heine szobra áll, gyönyörű szép és nem gondolná, hogy Vilmos császár le akarná azt bontani. Fogalma sincs róla, vajjon a császár egész nagyságban kívánja-e a néhai királyné szobrát, mert ebben az esetben a kis kápolna nem elég magas. Megjegyezte Herzer tanár, hogy feladata nagyon nehéz lesz, mert Erzsébet királynéról csak ifjúkori fénykép van. Mikor évekkal ezelőtt Ferencz József királytól egyszer megbízást kapott a királyné mellszobrának elkészítésére, csak régebbi olajfestmények és rajzok után dolgozhatott, mert a királyné semmiképpen sem volt hajlandó a szoborhoz ülni. Egyébként azt hiszi Herzer tanár, hogy Vilmos császár nem fogja egészen eltávolítani az Achilleionból Heine szobrát, hanem csak más helyen fogja felállíttatni.

— **Uj altábornagyok.** Bécsi katonai körökből értesülünk, hogy a május havi előléptetések során új tábornagyot nem neveznek ki. Altábornagygyá nevezik ki a következő vezérőrnagyokat: viviemonti Lahousen Vilmost, Barleon Viktort, pávai Vajna Bélát, Balás Györgyöt, sterneki Daublebsky Károlyt, Soldan Ernőt, szentkirályi Nagy Valért, rothenbergi Sachse Frigyeset, Feigl Edvárdot, lovag Krismanic Ervint, lovag Bockenheimer Ferenczet, hajnai Boerovic Szvetozárt, Rónai-Horváth Jenőt, Kratky Ferenczet, Leeb Károlyt, Lokner Józsefet, Tengler Tódort, Wikullil Ferenczet és Tislar Mihályt.

— **Gyilkosság a livádai czári palota előtt.** Minden tekintetben titokzatos az a gyilkosság, amely Livádiában, a czári palota előtt történt. Ott tegnap a czári palota előtt egy fogat állott meg, amely Szabasztapol felől érkezett. A kocsiából két ember szállott ki és a palota udvarába akartak belépni. Az őt azonban utókat állotta és felszólította őket, hogy igazolják magukat. Az ismeretlen felelet helyett revolvert vettek elő és agyonlőtték az őrszemét és még mielőtt az őrség kiszaladt volna, felültek kocsijukra és elhajtottak. Ez a gyilkosság a rendőrséget érthető módon felizgatta. Hogy milyen célból akartak az ismeretlen merénylők a palotába hatolni, azt ezideig nem sikerült ki-nyomozni.

— **Eulenburg hercegről.** A berlini államügyészség Riedel és Ernst tanuknak vallomásairól felvett jegyzőkönyvek beérkezése után elhatározta, hogy a tanukat szembesíteni fogja Eulenburg herceggel, mert vallomásuk nagyon terhelők a hercegre. Az ügyészség további határozatait a szembesítés eredményétől teszi függővé és ha még több tanu is jelentkezik ellene, az sincsen kizárva, hogy a herceget letartóztatják. — Ezzel szemben Münchenből jelentik, hogy Eulenburg hercegnek a müncheni Harden-pör tanui ellen hamis eskü miatt tett följelentését az államügyészség visszautasította, mint-hogy hamis esküre semmiféle gyanu nem forog fönn.

— **Diáktüntetések Bécsben.** A bécsi technikai főiskolán megismétlődtek a diáktüntetések, amelyeknek éle Engländer tanár és asszistense ellen irányultak. A technikusok nagygyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy az osztályozási viszonyok tekintetében, valamint amiatt, hogy az asszistens támogatja a hallgatókat, a rektornak emlékiratot fognak átnyújtani. Egy csomó hallgató Engländer tanár előadási termében fityült és lármázott, amikor a tanár éppen vizsgáztatott.

— **Letartóztatott bankigazgató.** A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája ma délben letartóztatta Richtmann Vilmost, a Rakóczi-uton lévő Takarékpénztár Szövetkezet volt vezérigazgatóját. Richtmann több feljelentés hülsen kezeléssel és váltóhamisítással vádolja. Az első feljelentéssel már hónapokkal ezelőtt foglalkozott a rendőrség. Vallatára fogták Richtmann, de ő akkor már a Ringer-féle szanatóriumba vétette fel magát s a rendőrkapitány előtt orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy súlyos idegbaja van. Ugy is viselkedett, mint egy paralitikus ember s nem lehetett vele sokra menni. A felesége, akitől most már különváltan él, akkoriban meg is indította az eljárást, hogy férjét gondnokság alá helyezze. Az első feljelentést Richtmann ellen maga a pénzügyminiszter tette, amelyet a válság szélére juttatott manipulációival s bajba hozta Szulner Jakab főkönyvelőt is. Richtmann nemcsak ugynevezett jó váltókat számítottatott le, hanem olyanokat is, amelyeken az elfogadó és a kezesek is hitelképtelen emberek voltak. Egy ízben pedig, amikor egy igazgatósági tag nyolcvanezer koronát betett a takarékpénztárba, Richtmann a saját számlájára iratta, aztán kivette és elköltötte. A rendőrség folyt még ellene a vizsgálat, mikor még egy feljelentés érkezett ellene. Egy vidéki város polgármesterének a felesége jelentette fel Richtmann, mert egy négyezer koronás prolongázióra szánt váltóját új váltó gyanánt leszámítottatta, egy másik váltóra pedig ráhamisította a polgármesterné nevét. Richtmann gazdag ember volt, de vagyonának nagyrészét elspekulálta. Amikor aztán annak idején a pénzváltás megingatta a szövetkezeteket, akkor bajba jutott Richtmann Vilmos is. Hosszu ideig folyt ellene a vizsgálat. Most letartóztatták, ami ellen védője folyamodást jelentett be.

— **Rochette a fogházban.** A párisi törvényszék véget vetett a milliós bankszedelő, Rochette vig fogságának. Elhatározta, hogy nem engedi meg többet Rochettenek a mindennapos kikocsikázást. Ennek a határozatnak az az oka, hogy szombaton reggel Rochette felesége megjelent az ügyészségen és tudatta, hogy ha a vizsgálóbíró sürgősen nem helyezi szabadlábra férjét, abból nagy bajok, esetleg véres tüntetések lesznek, a vérontás pedig a törvényszék lelkiismeretét fogja terhelni. Az ügyészség nyomban hívatta Rochettet, aki éppen bankjában volt. A szélhámos bankár nem tagadta, hogy az általa alapított intézetek több száz hivatalnokának megbízásából egyikük felhívást szövegezett meg a közönséghez, amelynek az volt a célja, hogy Rochettet diadalmenetben kísérik a Credit Minier helyiségéig végig a városban a vizsgálati fogságba és ha a rendőrség szétzavarná az ovációt, szálljanak szembe a rendőrökkel. Az ügyészség kiderítette, hogy a terv legaprólékosabb részletekig meg volt beszélve és hogy a Rochette-bankok részvényesei is bele voltak avatva. Valóságos összeesküvést forlaltak Rochette kiszabadítása céljából, sőt állítólag egy kisebb csoport szövetkezett, hogy a tüntetés után megszöktesse Rochettet. A törvényszék ma délelőtt foglalkozott ezzel az ügygyel s elhatározta, hogy, semmi különösebb intézkedésre nincs szükség,

de a vizsgálóbírónak megtiltotta, hogy ezután is ki-menőt adjon Rochettenek.

— **Ivánka Imre ügye.** Megirtuk, hogy Szávoszt Emil nagykereskedő feljelentést tett Ivánka Imre országgyűlési képviselő ellen csalásért, azon a czimen, hogy Ivánka néhány prolongáziós váltót leszámítottatott, s így öt megkárosította. Közben Ivánka jelentette fel Szávosztot csalásért és sikkasztásért. A nagykereskedő ellen beadott feljelentésre ma kihallgatták dr. Szmik Lajost, Róna Mórt és Molnár Miksát Szávoszt ügyvezetőjét. A vizsgálat a rendkívül bonyolult ügyben tovább folyik. Ivánka feljelentésében elmondja, hogy Szávosztal elszámolási viszonyban volt. Nem régen magára vállalta százhuszezer koronás váltóadósságának rendezését, amely összeget azután édesanyja Ivánka Ödönné birtokára kebelezték be. Ezenkívül egy éves opciózt kapott az ötszázötvenezer koronát érő birtok eladására olyképpen, hogy az eladási árból csak ötszáz ezer koronát köteles elszámolni. Az eladási különbözet lett volna Szávoszt tiszteletdíja azért, hogy a váltókat kamatostól beváltja. A bekebelezés megtörtént, de Szávoszt se a váltókat nem váltotta be, se a zálogjog törlesztésére nem volt hajlandó belemenni, sőt mindennek tetejébe csődöt kért önmaga ellen. A bonyolult ügyben legközelebb igen sok tanut fognak kihallgatni. Ivánka szerint az egész manőver arra irányult Szávoszt részéről, hogy öt csödbe kerresse, ez azonban nem sikerült.

— **Császár és apácza.** A német császár korfui tartózkodása alatt számtalan templomot és klastromot is meglátogat. Így az u. n. „Tote Insel“-en levő régi apáczaklastrom fejedelmasszonya éppen a templom lámpásait tisztogatta, mikor a váratlan vendégek betoppantak. A német császár az egyik apácát megszólította és a görög király szerepelt ez alkalommal mint tolmács. A császár megkérdezte a 35 éves apácztól, hogy már mióta él a klastromban s ennek folyamán a következő érdekes párbeszéd fejlődött ki:

A császár: Mióta van ön a klastromban?

Az apácza: Ugy husz éve.

A császár: Hiszen ön akkor nagyon fiatalon lett apácza!

Az apácza: 15—18 éves koromban.

A császár: Mi birta önt arra, hogy oly fiatalon, még mint gyermek a világi élettől visszavonuljon és annak örömeiről lemondjon? Talán valami nagy csapás?

Az apácza: Nem, kizárólag az Isten iránt érzett nagy szeretet. Azonban ön, ki világi életet folytat, mi örömet talál abban?!

A császár — anélkül, hogy az apácának kérdésére válaszolt volna, tovább folytatta:

— Nem fájt önnek nagyon, hogy fiatalságát feláldozta?!

Az apácza rezignáltan válaszolt:

— Mi az a fiatalság! Hasonlít a mezei harmatcsepphez, mely éjnek idején a természetre ereszkedik és reggel a nap első sugarainak hatása alatt megsemmisül, elenyészik!!

— **A király birtokot vásárol.** A Croy-Dülmen Róza hercegnő Nedelikt és Chlum (Csehország) birtokait egymillió hatvanezer koronáért a cs. és kir. magán- és családi alapok igazgatósága vette meg.

— **Véres szerelmi dráma.** Troppauból jelentik éjjel, hogy a bécsi gyorsvonaton ma véres szerelmi dráma történt. Ristarski Viktor 29 éves pinczér, aki Jaegerndorfban egy vendégfogadóban mint fizetőpinczér volt alkalmazva, faképnél hagyta Polanski Czecciliát és egy más lánnyal jegyezte el magát. A fizetőpinczér ma reggel Morva-Fehértemplomba utazott, hogy az anyakönyvvezető előtt bejelentse házasságát, aztán vissza akart utazni Jaegerndorfba. Az állomáson, közvetlenül a vonat indulása előtt elébe toppant Polanski Czeccilia és heves szemrehányást tett Ristarskinak. Később mind a ketten felszállottak a gyorsvonat egy II. osztályu szakaszába. Troppauhoz közel történt a véres dráma. A leány mellbe lötte a pinczért, akinek még volt annyi ereje, hogy megrántsa a vészféket. Éppen lassította menetét a vonat, amikor Polanski Czeccilia föbelötte magát. A leány menten szörnyethalt, Ristarski pedig haldokolt, mikor leemelték a vonatról.

— **Orvosi körökből.** Dr. Sipos Dezső, a Budapesti Újságírók Egyesületének orvosa működését Karlsbadban megkezdte.

— **A lefordíthatlan grófi czim.** A király — a hivatalos lap mai közlése szerint — del Medici Kosimus sorhajóhadnagy comte czimét különös, legfelső kegyelemből megerősítette, azzal a korlátozással, hogy ezt a czimet, amely csak olasz nyelvben ismeretes, sem a német, sem más nyelvre lefordítani nem szabad és hogy ez a czim nem ad igényt az osztrák nemesség előjogaira.

— **Szerencsétlenség egy vasutépítésnél.** A komárom—érsekújvári vasut építésénél ma délelőtt nagy szerencsétlenség történt. Az építés alatti vasuti töltéshez keskenyvágányú iparvasuton szállítják a szükséges kavicsot. Fél 12 órakor a gőzmozdony 20 meg rakott kocsit tolatott nagy sebességgel a leitős töltésen. A mozdonyon levő fékező nagy megerősítéssel igyekezett a rohanó vonat menetét lassítani, azonban a fék felmondta a szolgálatot és a vonat a vágányon túl nekirohant egyik épülő hidnak és ennek pillérjei között levő építési állványt szétrombolta. Azután a kocsik hat méter magasságu töltésről lezuhanhantak, miközben az állványon dolgozó munkások közül kettőt elütött, kik súlyosan megsérültek. A vonat több kocsija összezúzódott. Déli egy órakor a rendőrség a helyszínére ment, ahol jegyzőkönyvet vett fel a szerencsétlenségről. Délután a törvényszék királyi ügyésze tartott helyszíni szemlét. A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség. A súlyosan megsérült munkásokat beszállították a kórházba.

— **Meggyilkolt alkonzul.** Algirban Modica olasz alkonzul és a konzulátus szolgáját ma délután egy olasz munkás agyonlőtte.

— **Egy drámairó felesége fogságban.** Az elmúlt héten távirataink hírül adták, hogy Varsóban Asch Salom drámairó feleségét letartóztatták. Néhány nap előtt Aschnét szabadonbocsátották, de azután házkutatást tartottak a lakásán és újra letartóztatták. Ezenfelül a lengyel szocialista párt 19 és a forradalmi harci szervezet 14 tagját is letartóztatták.

— **Tolvajfurfang.** A lopás krónikájában szinte egyedül álló furfangos lopást követett el egy elegánsan öltözött fátyolos hölgy egyik bicskei vendéglőben. A minap estefelé Breuer Kálmán bicskei vendéglőshöz egy előkelő megjelenésű, fiatal hölgy állított be és szobát bérelt. A vendéglősnek azt mondta, hogy a szobára néhány napra van szüksége.

— **A völgyenyemet várom —** mondta — azzal fogok majd tovább utazni.

Közben két vasuti hordárnak öltözött ember nagy utazóköszorát és bőröndöt helyezett el a kibérelt szobában. Hogy a vendéglős előtt gyanút ne keltsen, két napra előre kifizette a szobabért. Az idegen hölgy erre bezárva az ajtót, eltávozott a vendéglőből s csak késő este tért vissza. Másnap reggel gyanusnak tünt fel a vendéglős előtt, hogy az idegen nő nem mutatkozik. Bezörgetett az ajtón, de semmi választ nem kapott, mire lakatossal felnyitatta az ajtót. A szobában meglepő látvány tárult a belépők elé. A szoba teljesen fel volt forgatva. Az ágy üres volt, abból az összes ággyruha hiányzott, a szekrények kiürítve és minden értékeesebb tárgynak nyoma veszett. A vizsgálat megállapította, hogy a titokzatos hölgy éjnek idején mindent becsomagolt a kosárba és bőröndbe, aztán büntársaival, akik minden valószínűség szerint vasuti hordárnak voltak öltözve, észrevétlenül kivitte a szobából és megszöktek. A titokzatos hölgy Bicskéről a Budapest felé induló vonattal utazott el. A csendőrség nyomozza a furfangos tolvajját.

— **Házasság.** Láng Vilmos állatorvos eljegyezte Pretzelmayert Ilonkát, Pretzelmayert Adolf szeredi nagykereskedő leányát.

— **A hitves büne.** A Petrilla és Petrozsény közötti országuton botlástól eredő súlyos sérülésekkel találta Marzsinean Demeter petrillai lakost. A csendőrök a helyszínére siettek, hol a magához tért Marzsinean azt vallotta, hogy felesége azzal az ürügygel, hogy egy barátjához kísérje el, hazulról elcsalta és midőn egy hegyszorosba értek, előugrott Inke József zslcezi lakos legény, aki éles fejszével a nyakán és fején halálosan megsebesítette. A fejsze Marzsinean nyakát majdnem teljesen kettévágta. A szerencsétlen ember néhány órai kínlás után meghalt. A gyilkos legény a havason át valószínűleg Romániába szökött. Az asszonyt a csendőrség elfogta

— **Hogy hívják?** Ezen czimű hirdetésre felhívja t. olvasóink figyelmét Kiss Károly és Társa bankház. Különböző férfi- és női nevek vannak felsorolva e hirdetésben és mindenik mellett szerencsés számok. Minden ember életében vannak pillanatok, mikor szerencsésjét megállapíthatná. Talán a neve melletti osztálysorsjegy nagyobb nyereséggel lesz kihozva már a legközelebbi húzásoknál! Kísérlelje meg! Kiss szerencsésje nagy! Az osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldi meg a szerencsés bankház.

— **Halálozások.** Nagy és általános részvét mellett kísérték ma örök nyugalomra Kecskóczy Odön székesfővárosi polgári iskolai igazgatót a III. kerületi Lajos-utcai gyászházban. A gyászszertartást Melles Emil görögkeleti apátlébános vezegte. Az elhunytban Gulden Konrád, a Déli Vaspálya-Társaság fogalmazója apóstát gyászolja.

Hertelendy Béla posta- és távirat-főtiszt hosszas szenvedés után elhunyt Budapesten.

Somogyi Ákos Békés vármegye árvászéki ülnöke életének 41-ik évében Gyulán elhunyt.

Koppay Gyula, az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetének egykori igazgatója, Koppay József festőművész atyja 83 éves korában tegnap Bécsben meghalt.

Dr. Löwy Mór, a temesvári zsidó hitközség főbírája szombaton délután Abbáziában szívizélelődes következtében hirtelen elhunyt. Holttestét hazaszállították és 30-án lesz a temetése.

— **Államsorsjáték.** A legközelebbi államsorsjáték (XXVI. államsorsjáték közös katonai jótékony célokra) számos magas nyereséggel és nagyon kedvező játéktervvel tűnik ki, mely körülmény nagyon elősegíti ezen vállalat kedveltségét, annál is inkább, minthogy a humánus célok, melyeknek elősegítésére fordítatik ezen sorsjáték jövedelme, közérdekűeknek vannak elismerve. Ezen sorsjegyek húzása f. é. május 14-ikére van kitűzve. Terveztetik 18.390 nyereséggel több mint egy félmillió korona összegben. Egy sorsjegy ára 4 korona.

— **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

— **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

— **Fodor-éle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermekteremre és vivásra.

— **Dr. Hönig Izó** elektroterapeutai és Röntgen intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbeteg (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsámbákban, álmatlanságban szenvedők stb., találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A dánosi rablógyilkosság.

— Saját tudóstónktól. —

Budapest, április 28.

Perverz gyönyörökben lihegő publikumnak visszataszítóbb viselkedését a mainál alig látjuk. A forró levegőjü teremben véres erotika korbácsolta enervált emberek lomha vérét és gyöngéd orozimpák fujva lövelték a perzselő levegőt. Duló, vérben és kéjben hempergő szenvedélyek hullámoztak végig a termen, súlyos és lassu eséssel és a levegő megtelt Nérók arénáinak lélekölő izgalmával. Álszeméremben nevelt nők, eldobva maguktól minden tartózkodást, valószággal megrészegültek egy perverzítástól és küldött szemekkel kívánták hallani a bestiálitást, amelyben egy vérző, vonagló lilomtest és vadállati ösztönök játszottak a főszerepet. Vonatkozik pedig mindez Szarvas Teréz megbecstelenítésére, amelyet ma nagyon realisztikusan hallottunk egy csendőr szájából és Lakatos Rózától is, aki eddig semmit sem tudott az aktusról.

A publikum vérlázító viselkedését az elnök egy szóval sem róta meg, sőt néhány súlyos hangulatkeltést is atyailag fogadott.

A tárgyalás megnyitása.

Rónay Kamill reggel kilenc órakor megnyitva a tárgyalást, elsőnek Heli Józsefet szólítja.

— Ismeri ezeket a cigányokat?
— Ismerem. Nálunk voltak.
— Mikor?
— A télen múlt egy éve.
— Volt ezeknek pénzüik?
— Nem volt, mert a szekereiket is zálogba tették nálam.

Molnár János egerszalóki hegyőr szintén ismeri az összes vádlottakat. Elmondja, hogy a mul telet megelőző télen Egerszalókon volt az egész karaván. Pénzt sohase látott náluk. Kéregetésből éltek. Fekete János, az egri káptalan erdőkerülője lényegében ugyanazt vallja.

Az egyik védő: Látta valaha dolgozni a cigányokat?

— Nem én, soha.

Molnár Gyula szatócs Egerszalókon. A feleségétől hitelbe vásároltak a cigányasszonyok azzal az ígérettel, hogy megfizetik, ha a férfiak kiszabadulnak. De nem fizettek később se, hanem ezüstgombokkal és sarkantyúval rótták le a tartozásukat.

— Mennyivel tartoztak magának?

— Százkét koronával.

Dankó János tanura a védelem hivatkozott Telekibányai gazdálkodó.

— Tavaly, július 19-én történt a dánosi gyilkosság. Hallottak róla?

— A zsidó mesélte; csak ahhoz járnak az újságok.

— Igaz-e, hogy Lakatos Kuna a gyilkosság idején ott dolgozott maguknál?

— Dolgoztak ott cigányok júniusban. De ezt a cigányt nem ismerem.

Szöke Zsigmond vacsi lakost, Kóburg herceg vacsi uradalmának intézőjét hallgatták ki ezután.

— Mit tud ebben az ügyben? — kérdi tőle az elnök.

— Csak annyit tudok, hogy a dánosi gyilkosság után való napon jelentette nekem a kukoricza-csösz, hogy a gyilkosság éjjelen 11—12 óra között látott egy szekeret az országuton. A szekeren több ember ült s még a beszélgetésüket is hallotta.

— Siessünk, mert nagyon világít a csárda! — mondta az egyik.

— Csak hajts, ha elérjük a körösi erdőt, nem lesz semmi bajunk — mondta egy másik.

Nemsokára azután elmentem a dánosi csárdába. Akkor éppen a holttesteket boncolták s a csendőrök mutogatták az egyes tárgyakat.

Nagy Sándor bírő: Mit mondott az a csösz, merről jött az a cigányseker és merre ment?

— Alberti-Irsa felől jött és a nagykörösi erdő felé haladt.

— Az a csösz, aki magának beszélt a kocsirol, mondta azt, hogy ezen a kocsin cigányok ültek?

— Nem mondta.

— Hát azt mondta-e, hogy cigányul beszéltek?

— Azt sem mondta.

— Ott volt maga a vádlottak első kihallgatásánál?

— Igen.

— Ott volt a Lakatos Róza kihallgatásánál is?

— Igen.

— Tapasztalt ott valami olyat, hogy a csendőrök megfélemlítették ezt a leányt?

— Nem tapasztaltam. A csendőrök szépen bántak vele.

— Ismerte maga a csárdás revolvereit?

— Igen.

— Fel tudná azt most is ismerni?

— Azt hiszem.

Felmutatják neki a két a revolvert.

— Ezeket ismerem. De volt ott még egy harmadik, nagyobb kaliberű revolver is.

— Ez egészen új dolog — kiáltják a védők. Hol van az a revolver?

— Az nincs itt — konstatálja az elnök.

— Láthatta ott még más is ezt a harmadik revolvert? kérdi a tanut Pátkay védő.

— Csak egy pillanatra voltam ott, erről tehát nem tudok semmit.

— Erről Pella Imre csendőrmester adhat felvilágosítást — mondja az elnök s beszólítja a csendőrmestert:

— Itt azt mondja az intéző ur, hogy az eset napján még egy harmadik revolvert is látott a csárdában. Mit tud erről az őrmester ur?

— Ezt nem tudhatom, mert a boncolásnál én már nem voltam ott. De azt hiszem, az a Sztójka Bajka revolvere volt.

— Az nem lehet, mert Sztójka Bajkát július 22-én tartóztatták le, a boncolás pedig előbb volt.

— Hol volt ez a harmadik revolver? — kérdi a tanut Nagy Sándor bírő is.

— Az előszobában láttam egy asztalon.

Az elnök azután szünetet rendelt.

Fogarassy Gyula vallomása.

Szünet után Fogarassy Gyula csendőrsvezető szólítja az elnök:

— Mondjon el mindent, amit tud ebben az ügyben, kezdje az elnök a kihallgatást.

— Téglás községben jártam éppen, mikor találkoztam egy gyerekkel az utcán, akitől értesültem, hogy a cigányok veszekednek. Odamentem egy csendőrrel, hogy rendet csináljak. Négy férfi volt és több asszony. Még be sem léptem a kocsmába, már menekülni akartak a cigányok.

— Meg tudná-e ismerni, hogy kik voltak ott?

— Határozottan már nem emlékszem. De ez a Tutta, a Német Vrana s Kolompár Zelfi bizonyosan ott voltak. A többinek a nevét Lakatos Rózától hallottam.

— Mi történt, mikor belépett a csárdába?
 — A cigányok már akkor az ajtónál voltak s ekkor láttam, hogy a Balog Tutta átadott egy csomagot Kolompár Zelfinek.
 — Nem igaz! Hazudik! — kiáltozzák a cigányok felugrálva.
 — Ezt látták többen is. — jegyzi meg erre a csendőr-örmeister s folytatja vallomását Kolompár Zelfi, mikor a csomagot átvette, ledobant a földre s nyavalyatorést szimulált. A korezmáros felkapott egy pítli vizet s le akarta önteni, de ekkor hirtelen felugrott az asszony s nem volt semmi baja.
 Részletesen elmondja ezután, hogy miként üldözte a menekülő cigányt s különösen Balog Tutta, aki üldözés közben egy embert a kezében levő nagy doronggal fejbe ütött, a tanura pedig egy revolverrel kétszer rálőtt:
 — Megdöglesz kutya! — kiáltotta rám, — amikor először célzott.
 — Nem igaz! — kiáltja közbe Balog Tutta. — Miért nem vette el tőlem akkor a revolvert? — Tovább is akar beszélni, de két fogházor elhallgatattja.
 — Mikor megmóztok a cigányasszonyokat, az egyiknél egy kis feketenyelű zsebkést is találtunk, — folytatja a csendőr. Azt hiszem, annál ott a második sorban, — mondja a tanu, rámutatva Kolompár Buerre.
 — Mit talál nálam, halálmadár? — kiáltja oda Kolompár Buer.
 — Határozottan tudom, hogy ennél találtuk meg a kis zsebkést s egy forint néhány krajczár volt nála. Közben jelentették, hogy a falu végén a földbe ásva találtak egy zacskót, amit egy cigány asszony ázott el. Ebben volt egy aranyláncz, egy tullaóra, egy fülbevaló, egy zsebtűkör, amelynek a hátára „Sz. T.” betűk voltak vésvé.
 — Tudott már akkor maga a dánosi gyilkoságról?
 — Éppen most akarok rátérni. Örjártban voltam, addig még nem olvastam lapokat. Az egyik csendőrtársam azonban, amikor meglátta a zacskóban levő tárgyakat, felkiáltott:
 — Hiszen ezek a meggyilkolt dánosi csárdás tárgyai!
 Ekkor tudtam meg csak csendőrtársam előadásából, hogy mi történt Dánoson. Balog Tutta már el volt fogva akkor, a másik három cigány-ferri azonban elmenekült. Körülbelül 100 táviratot adtam fel azonnal, hogy kerítsék kézre a menekülő cigányokat s másnap már ezek is kézre kerültek. Távirati utasítást kaptam, hogy vigyük őket Irsára. Felültem velük a vonatra s Püspökladányig nem történt semmi különös. Amint azonban elhagytuk a püspökladányi állomást, hirtelen elébem áll a kis Lakatos Rózi:
 — Nagyon fáj a lelkem, örmeister ur, nem tudok tovább hallgatni. Elmondok mindent.
 A csendőr ezután csaknem szóról-szóra ismétli Lakatos Rózi csütörtökön tett vallomását. De elmondja azt is, hogy Lakatos Rózi előtt Balog Tutta s még két cigány dicsekedett azzal, hogy megbecselenítették a szerencsétlen csárdás-leányt.
 — Határozottan emlékszik erre? — kérdi az elnök.
 — Esküit teszek rá.
 — Azért kérdem, mert Lakatos Rózi, mikor itt kihallgattuk, azt mondta, hogy erről sohasem beszélt maga előtt.
 — Nem érti az a lány, hogy mi az az erőszak s mi az a megbecselenítés. De tessék tőle itt előttem azokkal a szavakkal kérdést intézni hozzá, ahogy nekem elmondta ezt a részletet. Akkor emlékezni fog rá.
 Erre feláll Hevesi Illés védő s indítványozza, hogy mivel most olyan kérdések következnek, amelyeket még jóérzésű férfi sem hallgathat pirulás nélkül; az elnök zárja ki a nyilvánosságot, vagy legalább a hölgyközönséget.
 — Minden hölgy tudja, hogy mi fog itt most következni, tehát ugysis eltávoznak, ha szükségét látják — feleli erre az elnök. Én nem látom szükségét a nyilvánosság kizárásának.
 A hallgatóság, különösen a hölgyek, zajos tapsal és éljenzessel fogadja az elnök kijelentését.
 Egy másik védő külön is felhívja a hölgyközönséget, hogy a következő kérdésekre tekintettel, önként távozzék a teremből, de a hölgyek állhatatosan megmaradnak helyeiken.
 Bevezetik a terembe a kis Lakatos Róziát s szembesítik a csendőr-örmeisterrel.
 — Mondad-e te a csendőr-örmeisternek, hogy mivel dicsekedett a Balog Tutta — kérdi az elnök.
 — Mondtam, hogy meggyilkolták a csárdást, megfojtották az asszonyt, a leánynak pedig elválták a nyakát.
 — Nem erről van most szó. Dicsekedtek-e azzal, hogy erőszakot tettek a leánynak?
 — Ezt nem mondtam.
 — Mondták-e azt, hogy olyat csináltak a leánynak, amit az örsvezető előbb mondott?

— Igen, ezzel dicsekedtek.
 — Hazudik! Hazudik! Miért nem tudta máskor! — kiáltja dühösen Balog Tutta.
 — Mit mondtak, hogy kik tették ezt a leánynak?
 — Hát a Balog Tutta, a Kuna, meg a Lakatos Dolár.
 — No, mit szólsz ehhez Tutta? — kérdi az elnök Balog Tutta a szembesítés után.
 — Méltóságos elnök ur, esküdjön meg ez az örsvezető másik két tanuval, hogy én tőlem elvettem valamit s akkor nem bánom, ha életfogytiglan elítélnék is.
 Katon a János téglási korezmárost hallgatták ki ezután, akinek csárdájában Fogarassy csendőr-örmeister meglepte a cigányokat?
 — Mit tud erről az ügyről? — kérdi az elnök.
 — A cigányok, négy férfi és több asszony bejöttek a csárdába. Kérdezték tőlem, hogy mi újság?
 — Az újságból olvastam, hogy ti vagytok a dánosi gyilkosok! — mondtam nekik nevetve.
 — Dehogyan vagyunk! Dehogyan vagyunk! — felelték egyszerre. — Azt sem tudjuk, merre van az a Dános!
 Ezzel letelepedtek az asztalok mellé s 10 üveg sört rendeltek.
 — Jaj, devia, rajtunk vannak a csendőrök! — hallom valamivel később a cigányasszonyok kiáltásait, mire valamennyien felugráltak s menekülni akartak. Ekkor lépett be az ajtón Fogarassy s elkezdte kiféle hajtani a cigányokat. Az egyik asszony hirtelen ledobant a földre s elkezdett rángatózni, közben pedig habzott a szája. Hirtelen végigöntöttem egy pítli hideg vízzel, mire lassan felkelt s két cigányasszony tovább vezette.
 — Bántotta őket az örsvezető?
 — Azt láttam, hogy Kolompár Zelfit megölte a puskatussal s az erre esett össze.
 A kihallgatott tanuk valamennyien leteszik az esküt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Zeneakadémiai hangverseny. Zongora-hangversenyt rendezett Jamborné Reisz Olga áll. kép. okl. zenetanárnő iskolájának növendékeivel a Vigadóban. A nagyszámú és előkelő közönség zajos elismeréssel jutalmazta a kiváló élvezetért a növendékeket, valamint a buzgó tanári kart. Biztos, tiszta billentyűzés, értelmes előadás s helyes színezés jellemzi a zongoraiskola növendékeinek előadását. A növendékek legjobb tudásukat bizonyították be a hangversenyen s különösen tetszetek Weisz Juliska, Széll Irén, Leikovits Lujza, Weisz Anna, Urbán Irén, Bloch Magda, Schwarz Adrienne, Vajda Irén, Seidner Erzsébet, Fischer Ödön, Sacher Ernő és Pick Ernő.

(*) Budai Zenekör. A székesfehérvári Duna-jobbpart részében már évek óta szép sikerrel buzgólkodik a zenei intelligenciának a művelt közeposztály körében való terjesztése körül a Budai Zenekör. Ez a derék egyesület Eisvogel Ferenc karnagy vezetésével ma este a budai Vigadóban ötvenedik hangversenyét rendezte, szépszámu, díszes közönség jelenlétében. Dicsérrel kell megemlékeznünk elsősorban a jól fegyverezett zenekarról, amely nagyon szépen játszotta Bloch „poétikus” suitejét és Haydn V. szimfóniájának két tételét. Női kara is van az egyesületnek. Csupa üde, fiatal hang, amely pompásan érvényesült Burger „Szerelmi varázs” című énekkari művének előadásánál. A darabban előforduló magánzólamokat Kurz Antalné (szoprán), Talapkovich Andrea (alt) és Kertész Vilmos (tenor) nagy hatással érekelte. Talapkovich Andrea azonkívül néhány magyar dalban is bemutatva szép, meleg hangját. Deák Flóra pedig bravuros zongorajátékával vívta ki a közönség zajos elismerését. A többi közreműködők, valamint a „Szerelmi varázs” jelenvolt szerzője szintén kivették az elismerésből osztláyrésztüket. a. k.

(*) Burián beteg. Drezdából táviratozzák, hogy Burián Károly, a hírneves tenorista gégegyulladásban súlyosan megbetegedett.

(*) Az Akadémia nagyhete. A Magyar Tudományos Akadémia nagyhete ma vette kezdetét azzal, hogy az egyes osztályok külön-külön ülésben megtették javaslatukat a jutalmak odaítélésére vonatkozólag és az új pályázatok meghirdetése dolgában. Azután megejtették a jelöléseket. Az I. osztály, amelynek ülésén Goldzieher Ignác elnököl, elsősorban az Akadémia idej nagyjutalmáról és a Marczibányi mellékjutalomról határozott. A nagyjutalommal való kitüntetésre az osztály Mikszáth

Kálmánt, a Marczibányi-mellékjutalomra pedig Endrődi Sándort ajánlja. A II. osztályban báró Nyáry Jenő elnököl. Az Ipolyi Arnold-díj pályázatát dr. Hodinka Antal pozsonyi akadémiai tanár, egyetemi magántanár nyerte el. A Gorove-díjat a „II. Uhlászló udvartartása” című „Frustra vidit” jelígis levelű mű nyerte el. A szerző nevét rejtő levelet a szerdai nagygyűlésen nyitják ki. A III. osztályban elnökválasztással kezdtek az ülést. Először Entz Géza választották, aki eddig is ideiglenesen töltötte be a Thán Károly lemondásával megüresedett elnöki széket. Az osztály ezután négy tudományos munkára adott megbízatást. Holnap délután öt órakor nagygyűlés lesz.

(*) A Petőfi-Társaság Vigyázó-pályázata. A Petőfi-Társaság gróf Vigyázó pályázatára beérkezett 200 lírai költeményről tegnap döntött Endrődi Sándor elnöklésével a bíráló-bizottság, melynek tagjai voltak: Koroda Pál, Sas Ede és Zempléni Árpád. A bizottság úgy határozott, hogy a díjat nem adja ki, mert a felolvasott művek közül egyik sem tudott egyhangú szavazatot kapni. Van azonban a pályaművek közt több értékes és figyelmet keltő költemény és pedig: A mezőny, Fájdalmas kegyelem, Rózsaszínű vonat, Mai nóták, Hugomról és árváiról, Boszorkánydal, Voltam virág... és a Magány címűek, melyeket a bírálók dicséretre méltattak azzal a megállapodással, hogy a dicséretet nyert műveket a Társaság legközelebbi ülésén felolvastatják, ha szerzőik legkésőbb május 8-ig jelentkeznek a Petőfi-Társaság titkárnál, Kéry Gyulánál (Budapest, VIII., József-körút 72. sz.)

(*) Blaháné száz fellépése. A „Nagymama”, mely második jubileuma után is telt házakat vonz, szerdán kerül újra színre, természetesen Blaha Lujzával. A „Nagymama” rendkívüli tartós sikere révén ebben a szezonban Blaha Lujza fellépései ritka maximumot érnek el, a magyar énekes színpadnak ez az örökös ékessége ugyanígy meg május hó folyamán századszor fog játszani öszi óta, a Népszínház-Vigopera színpadán. A „Nagymama” még pénteken és vasárnap délután is színrekerül — ez utóbbi alkalommal teljes helyárak mellett, — de előveteli díj nélkül, a csütörtök, szombat és vasárnap este pedig a „Három feleség”-é, amely a jövő hét elején jubilál Kéry Klárával.

(*) Szerződtetés. A Népszínház-Vigopera igazgatója Mezei Ilonkát, az Országos Színművészeti Akadémia növendékét, szerződtette fiatal szubrettnek.

(*) A berliniek kiállítása. A négy modern német festő kiállítása iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg a nagyközönség körében. A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja, ahol a tárlatot rendezték, különösen délutánoként a főváros legelőkelőbb műértő közönségével telik meg. A napokban felkereste K. Lippich Elek miniszteri tanácsos, a művészeti osztály főnöke és hosszú ideig tartózkodott ott. A kiállítás hétköznapokon egész nap, vasárnap és ünnepeken pedig déli egy óráig díjtalanul látogatható.

(*) Andrassy és Jupiter. Az Andrassy-ut és a Teréz-körút egyedüli látványosságai és kellemes szórakozó helyiségei az Andrassy- és Jupiter-színházak, amelyekben naponként változó, remekmű-remekebb képeket ölel fel a pazar műsor. A mozgóképek gazdag tárházát mutatják be ezek a színházak, melyek olyan programmal rendelkeznek, hogy nemesak szórakoztatnak, de oktatnak is.

(*) A mai Róma. Az Uránia-Színházban nap-nap után a közönség élénk érdeklődése mellett kerül színre Balla Ignác „A mai Róma” című darabja, mely szellemesen kalauzolja végig hallgatóságát az örök város minden érdekességein. Mozzái és képei a legszebb jeleneteket és legjellegzetesebb látványosságokat ölelik fel s a szöveg szórakoztató voltát nagy mértékben növelik.

(*) A Kabaret utolsó előadása. A Teréz-körúti „Budapesti Kabaret” (Bonhomie) idej szezonja május elszejével véget ér. Csütörtökön, április 30-án lesz a szezonzáró utolsó előadás, amely után megkezdődik a „Budapesti Kabaret” nyári szünete. A hízenkéttagú művészcsapat, Nagy Endre vezetésével, május másodikán vidéki körutra indul, melynek során két-két estére a vidék tizenöt nagy városát citik utba: Aradot, Szegedet, Nagyváradot, Temesvárt, Debreczent, Pozsonyt stb. A vidéki városok nagy előzékenységgel becsatolták rendelkezésére a Kabaret társulatának színházait. A „Budapesti Kabaret” első vidéki előadása a szegedi színházban lesz.

Gazdák figyelmébe!

SCHLOESING THEOPHIL világhírű franciaországi gazdasági vegyész, a francia tudományos akadémia tagja által feltalált és márszelel Schloesing-gyárakban gyártott védő és irtószereket a szőlőket és más növényeket pusztító ártalmak ellen hazánkban bizonyítottan, kiadott ismertető füzetünkkel és utasításainkkal a kártevők elleni védekezésre hívjuk. Erről szóló tudományos alapú kézikönyv ismertetőnk: — 1. Schloesing-ház és faja: Theophil. Schloesing 2. Schloesing bordóli pora. Védekezés a perennospóra ellen. 3. Schloesing egyszerű lecsapott kőporra, védekezés a lisztharmat ellen. 4. Schloesing vasgátlós lecsapott kőporra a fűtruhadás, fűtruperospóra és blackrot ellen. 5. Schloesing lecsapott nikotinos kőporra. 7. Utasítás a burgonyabetegségek elleni védekezésre. 8. Utasítás a répák előző évi elpusztulása elleni védekezésre. 9. Utasítás a lórnagy irtására. 10. Utasítás a lórnagy irtására. 11. Schloesing „Pyralion”-ja, védekezés a szőlőmolyok ellen. 12. Utasítás a trágyafélék, a gyökérfélék, a gyökérfélék és a gyökérfélék elleni védekezésre. Ezen füzeteket felszólítással díjmentesen és bérmentesen kéri Schloesing lecsapott kőporok és társai r. t. gyárak Magyarországon vezető képviselői a Magyar Birodalom területére:

FRANKL ADOLF bankháza
 Budapest, Eötvös-utca 19. sz.
 (Száll. ház) TELEFON 85-40.

FŐVÁROS.

(A lakásbérleti szabályrendelet. A székesfőváros közgyűlése március 18-án kimondotta, hogy a lakásbérleti szabályrendeletet a következő rendelkezéssel egészíti ki: „A költözködés idejére vonatkozó rendelkezések alól kivételt alkot a májusi bércegyed, amikor a költözködés kötelezettsége nem május elsején, hanem másodikán (ha ez vasárnapra esik, harmadikán) kezdődik és elhhez képest a költözködés határideje egy, esetleg két nappal megnövekszik.” A belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértően jóváhagyta ezt a közgyűlési határozatot.

(Adókvétési lajstrom. A IV. kerületben az 1908. évi III. osztályú kereseti adójavaslatokat magában foglaló adókvétési lajstrom május hó 3-áig bezárólag a székesfőváros IV. kerületi adókvétő-bizottságnak (IV. ker., Központi városháza, Csarnokudvar földszinti tárgyalási helyiségeiben) hétköznapokon délután 9-től 2 óráig, vasárnap 9-től 12 óráig közszemlére vannak kitéve. Az adókvétő bizottsági tárgyalásokat ugyanazon helyiségben május 4-én kezdik meg.

(Berliniek Budapesten. A földmívelési miniszter ma tudatta a fővárossal, hogy Berlinből a német birodalmi hivatalok vezetőiből alakult bizottság érkezik Budapestre, és a marhavásáron az árjegyzés berendezéseit fogja tanulmányozni. Fölhívta a miniszter a fővárost, hogy a bizottságot működésében támogassa és a szükséges felvilágosításokat adja meg.

(A pestis-laboratórium. A belügyminiszter értesítette a fővárost, hogy az állami bakteriológiai intézetben elhelyezett pestis-laboratóriumot helyszűke miatt tovább tartani nem tudja s azt a Szent Gellért-kórházban szerelné elhelyezni. A fővárostól helyiséget kér, a fenntartás költségét pedig az államkincstár terhére vállalja a miniszter.

EGYESÜLETEK.

(A Tisztviselő-Egyesület elnökének ünneplése. A magyar középosztály, főleg pedig a köztisztviselői kar, egybeforrásának és összetartásának egyik fényes példája volt az az ünnepi lakoma, melyet a Magyar Tisztviselő-Egyesület rendezett bucsuzó alelnöke, Pechata Endre kuriai bíró tiszteletére abból az alkalomból, hogy tízéves alelnöki állásáról lemondott. Pechata Endre alapításától kezdve buzgó támogatója volt egyesületének, de legtöbb érdemet az elmúlt tíz esztendőben szerezte, midőn mint ügyvezető alelnök, valóban példányképe lehetett a kaszinók vezetőinek. Minden szabad idejét és értékes tehetségének legjavát a kaszinó ügyeinek szentelte és neki köszönhetjük elsősorban, hogy a Tisztviselők Egyesülete a legkényesebb igényeket is, minden tekintetben kielégíti. — Az Eszterházy-utcai palota, tágas és szépen berendezett helyiségei a tagok igazi otthonát szolgálnak és mindezt önérekből, minden néven nevezendő szubvenczió nélkül érte el az egyesület. Az ünnepi lakomára kétszáz tag gyűlt össze és lelkes ovációkban részesítette bucsuzó és egyúttal jubiláns alelnökét. Az egyesület elnöke, Rakovszky István államszámszéki elnök, betegsége folytán nem jelenhetvén meg, az ünnepi beszédet dr. Kostka Antal alelnök, kincstári jogügyszagató tartotta meg. Magasszárnyalású és szónoki hévvel elmondott beszédében szép szavakkal méltatta alelnöktársa érdemeit, arra kérvén őt, hogy tapasztalataival és bölcs tanácsaival a jövőben is támogassa az egyesületet. Pechata alelnök meghatóan köszönte meg tagtársai szeretetének és bizalmának oly impozáns megnyilvánulását és megfogadta, hogy továbbra is szíven viseli a kaszinó érdekeit. A tisztikar nevében gróf Festetics Géza igazgató mondott köszönetet azért a jóindulatért, melyben őket alelnöksége alatt részesítette az ünnepeket, kinek érdemeit még Szukováthy István alelnök, államszámszéki tanácsos, Koós Ottó és Bossányi Iván egyesületi ügyész méltatták szép beszédekben. Az ünneplő társaság, melynek sorában a minisztériumok főtisztviselői, a felső bíróságok tagjai és a fővárosi társaság előkelő alakjai foglaltak helyet, késő éjfélig maradt együtt és lelkesen ünnepelte szeretett alelnökét.

VITA FORRÁS
SÓSKUT VASMEGYE
ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ
Orvoslaga ajánlva: húgysavas diathézis, kősvény, cukorbetegség, gyomor-, vesé- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a 1910
Központi iroda: Budapest V., Lipót-körút 29
Főraktár: Édeskúty L. úrnál, Budapest, Erzsébet-tér 8. sz.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Hetedik nap. —

A hetedik nap főszáma a Prater-díj volt, amelyben csak öt ló indult. Nagy favorit volt Tábornok, amely meg is nyerte a versenyt a Przedswit másodikja, Simeon és az eddig nagyon gyengén szerepelt Bracciano ellen. A negyedik futamban, az eladóversenyben három ló, Sor, Stromboli és Népszó felbukott. A lovasok közül Pusztér súlyos agryázkódást szenvedett, Fries pedig a vállpercét törte. A Bálványhandicapban az Egyedi-istálló két lovat indított és csak természetes, hogy az elhanyagoltabb győzött. Ugyanígy járt a második futamban az Üchtritz-istálló, amely Bellát és Pandorát indította és ezek közül Pandora volt a nagy favorit, de a versenyt Bella nyerte Tarállal.

A részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlen hárommévesek eladóversenye. Díj 3400 korona. Táv 1600 méter. 1. Metcalé J. A. Joseph (Janek). 2. Thames. 3. Bolondóra. Futottak még: Vac vicis, Carolus, Trust, Doroszenko. — Tot.: 10 : 39. 20 : 28, 26, 31.

II. Handicap. Díj 4000 korona. Táv 1000 méter. 1. Báró Üchtritz Zs. Bella (Taral). 2. Paulo. 3. Sodomia. Futottak még: Menotte, Pandora, Virgilius, Galánta, Palotás II., Flowerseller, Fetis, Tünde. — Tot.: 10 : 22. 20 : 93, 80, 144.

III. Prater-díj. Díj 9500 korona. Táv 1300 méter. 1. Egyedi A. Tábornok (Janek). 2. Simeon. 3. Bracciano. Futottak még: Bujdosó, Blizzard. — Tot.: 10 : 20. 20 : 27, 28.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 2000 méter. 1. Herczeg Pálffy M. Gianure (Gulyás). 2. Vadór. 3. Baldur. Futottak még: Nikita, Prokop, Sor, Stromboli, Gavallér, Népszó. — Tot.: 10 : 136. 20 : 67, 78, 75.

V. Bálványhandicap. Díj 5000 korona. Táv 1800 méter. 1. Egyedi A. Menyörgös (Janek). 2. Sixtus. 3. Sahanecz. Futottak még: Bandi, Augur, Táltos, Bengáli, Miltiad, Jalouse, Sturm. — Tot.: 10 : 90. 20 : 56, 63, 64.

VI. Eladók gátversenye. Díj 3000 korona. Táv 2400 méter. 1. Vida T. Róve (Shejbal). 2. Curry. 3. Remete. Futottak még: Pokolba, Oif, Szita. — Tot.: 10 : 55. 20 : 44, 38.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Szemere M. Kuropatkin (Szenté). 2. Ovidius. 3. Old Style. Futottak még: Gavotte, Pomali, Furcsa legény, Torta, Jorió. — Tot.: 10 : 34. 20 : 31, 45, 42.

— Nyolczadik nap. —

A bécsi tavaszi meeting holnapi, utolsóelőtti napjának a Fenék-verseny és a Pardon-handicap a legjobban dotált versenyek. Az elsőre csak 5 lovat neveztek ugyan, azonban idősebb lovaink legjobbjait találjuk közöttük és a győztest nem könnyű feladat megjelölni. A Schwechati díj eredménye Lángoló esélyeit hozza előtérbe, azonban legjobb formáját kell kifutnia, hogy a tavalyi győztest, Rother stadl és Come in timet megelőzze. A másik érdekesebb számban az 5000 koronás Pardon-handicapban jobb klaszsisu idősebb flyerek fognak mérkőzni a hárommévesek képviselőivel. Legjobb esélyrel a Przedswit harmadik

helyezettje, Dinom-Dánom indul, melynek Napsugár lehet veszedelmes ellenfele.

Jelöltjeink:

- I. Falbala—Cromdale.
- II. Enida—Jalouse.
- III. Lángoló—Rother Stadl.
- IV. Losonczy ist.—Katz im Sack.
- V. Dinom-Dánom—Napsugár.
- VI. Jägerndorf—Marque.
- VII. Karine—Pomali.

Budapesti ügelo-versenyek.

— Hatodik nap. —

A budapesti tavaszi ügelo-meeting mai utolsóelőtti napját is nagyszámu közönség nézte végig. Kiemelkedő futama a Prater-díj volt, melyet a papiron is jó esélyrel indult Pompás nyert meg Levente előtt, míg a harmadik helyre Brigadier érkezett. A papirforma a többi futamokban is eléggé érvényesült, amennyiben leginkább a fogadott lovak győztek.

Részletes eredmény a következő:

I. Vigasz-verseny. Díj 1700 korona. 1. Hauser L. Derby (Tappan). 2. Dulcinea. 3. Isar. Indult még: Marinkäferl I. és Siess R. Tot.: 10 : 19. Helyre: 20 : 30 és 68.

II. Szt.-Lőrinczi-díj. Díj 2700 korona. 1. Dr. Hennoch Daisy (Keefe). 2. Siess P. 3. Panni. Indult még Norma. Tot.: 10 : 19. Helyre: 20 : 28 és 31.

III. Csörgői-díj. Díj 2700 korona. 1. Dr. Hennoch Erin (Keefe). 2. Gáva. 3. Ferenó. Indultak még: Feri és Kedvesem. Tot.: 10 : 20. Helyre: 20 : 29 és 28.

IV. Turi-handicap. Díj 3000 korona. 1. Parnói ménes Pompás (Capellári). 2. Levente. 3. Brigadier. Indultak még: Interval B., Hemp Hurd, Liselotte, Dóra, Aufpasser és Alton. Tot.: 10 : 72. Helyre: 20 : 43, 32 és 46.

V. Thurnischi díj. Díj 1700 korona. Táv 2100 m. 1. Kamerdini ménes Györgyike (Baumgartner). 2. Egeria. 3. Mollig. Futottak még: Lord Lancelot, Helen P. — Tot.: 10 : 31. 20 : 28, 34.

VI. Kőbányai handicap. Díj 2000 korona. Táv 2500 méter. 1. Vencsellői ménes Pepus (Brown). 2. Bandit. 3. Eva. Futottak még: Nikolo, Alba, Minkusch, Maxl, Náni. — Tot.: 10 : 28. 20 : 25, 30, 38.

VII. Kettesfogatu urikocsisverseny. Díj 2000 korona. Táv 5000 méter. 1. Sebastiani V. Atlas—Aراك (Kreipl). 2. Zaza—Zavioja. 3. Való—Szikra. Futottak még: Cicero—Huszár, Monte Carlo—Lydia. — Tot.: 10 : 24. 20 : 35, 77.

Nyilt-tér

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Rohitschi Styria-forrás gyógyviz.

Gyomorékevény és görcs,
Bright-féle vesegyulladás,
Torok- és gégehurut,
Gyomor- és bélhurut,
Húgysavas üledékek,
Cukorbetegség,
Májkeményedés,
Májbajok ellen.

Orvosilag
ajánlva.

Kitünő gyógy-
eredmény.

Nagybani raktár

Budapesten Hoffmann Józsefnél, Báihory-u. 8.

Nyaraló.

A budai hegyvidéken, villamos mentőn, nagy befásított kertben fekvő három tágas szobából, konyha és mellék-helyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.
Telefon 586.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbaajcsok-
nak és székeszörulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).

Kék fényvaló kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos massage (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Özonsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria.)

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.

Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospekt!

Ideggyengeségi állapotok

Almatlanság.

Hűdés (Paralysis).

Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).

Gerincvelő-sorvadás (Tabes.)

Szívbetegségek.

Véredényelmeszesedés.

Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek.)

Székrekedés.

Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység.)

Bőrbajok. Bőrvizketezés.

Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság.)

Aranyeres csomók.

műségeket lát, amit a következetes javítások igazolnak. A slendriánul vezetett könyveknek nem ad hitelt és nem látja beigazoltnak azt sem, hogy a sorsiegy, a kérdéses időben a bank tulajdona lett volna.

KÖZGAZDASÁG.

Osztatlan hivatalos idő a Valuta-banknál. Nap után nagyobb tért hódít magának az osztatlan munkaidő. Azokon az intézeteken kívül, melyekről már hírt adtunk, most mint értesülünk, a Valuta-bank r.-t. is életbelépteti az osztatlan munkaidőt. A bank hivatalos ideje május 1-től 1/9—3 óráig lesz. Együttal itt említjük, hogy a Valuta-bank a Fehérvári uton fiókot állít fel. A pénzügyintézeteket ezen újításukban az iparvállalatok szépen követik. A Hungaria Műtrágya, Kénsav és Vegyipar Részvénytársaság május elsejétől kezdve szintén életbe lépteti az osztatlan munkaidőt. Hivatalos órái 9—3-ig lesznek.

A Siemens-Schuckert-művek új szabadalma. A Magyar Siemens-Schuckert-művek villamossági részvénytársaság egy új szabadalmat nyert „Berendezés mellékáramkörű tekereléssel bíró váltakozó áramu motoroknak váltakozó áramu indítógépekkel való szabályozására”.

A Kereskedelmi Segély-Egylet felemelte a tagdíjat. A Kereskedelmi Segély-Egylet vasárnap tartotta ezidei közgyűlését. A beteriesztett évi jelentés kimutatja, hogy a múlt évben kiadtak 1128 tagdíj-szám mellett, a gyógyszerre 18,731 koronát, halál-ozási járulékra 6900 koronát, orvosi tiszteltdíjakra 9964 koronát, kórházi ápolási díjakra, heti és egyéb segélyekre 1990 koronát, végeredményében a tagdíjak 93.5%-át betegsegélyezésre, míg a vagyon gyarapítására 6363 koronát fordítottak, úgy hogy az egyesület vagyona ma 156.174 koronát tesz ki. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, hozzájárult az igazgatóság által javaslatba hozott alapszabály-módosításhoz, ennek keretében felemelte a tagdíjakat, ezáltal módot nyújtva arra, hogy az egyesület szakorvosi rendelő-intézete nemcsak fenntartsék, hanem a hiányzó szakokkal kibővíthetessék, a tagok továbbra is a Ferencz József kereskedelmi kórházban ápolathassanak és még több új kedvezmény életbeléptethessen, megadta az igazgatóságnak a felmentvényt. Végül kiegészítették az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot.

Az Osztrák-Magyar Bank leszállítja a kamatlábat. Mai számunkban a „Táviratok” rovatában már megírtuk, hogy pénzügyi körökben biztosra veszik, hogy az Osztrák-Magyar Bank már május első hetében 4%-ra fogja leszállítani a kamatlábat. A Budapesten tartandó legközelebbi rendes igazgatótanács ülés fog e részben dönteni. Az utóbbi napokban a kamatlábszállítást több körülmény lehetővé teszi s most, hogy a német birodalmi bank mérsékelte rátáját, az Osztrák-Magyar Bank sem halaszthatja sokáig a kamatláb leszállítását. A bank státusa az utolsó kimutatás szerint újabb javulást tüntet fel és ultimóra nem lesz különösen nagy a bank irányában az igény, sőt remélhetőleg a visszaözlés egyensúlyozni fogja azt. Tegnap a bécsi főintézetnél körülbelül 11 millió koronára rugott a váltóbenyújtás és a magánkamatláb 4/10% volt. Azt az ílést, melyen a kamatlábat le fogják szállítani, május 7-én fogják megtartani Budapesten, amely alkalommal a kamatlábat — hírszerint — 1/2%-kal szállítják le.

Helyi érdekű vasutak fuziója. Most, midőn a helyi érdekű vasutakról szóló törvényjavaslaton a kereskedelemügyi minisztériumban az utolsó tollvonásokat teszik, — érdekes helyi érdekű vasuti fuzió előmunkálatairól adnak hírt Késmárkról. Arról van szó, hogy a Poprádvölgyben egységesíteni óhajtja a vasuti üzemlebonnyolítást az ott eddig különváltan működő három helyi érdekű vasut részvénytársaság. A Poprád völgyében ugyanis eddig alig harmincz kilométer távolságban három helyi érdekű vasut honnyolította le a forgalmat, u. m.: a poprád—késmárki, a szepeshéla—podolini és a szepeshéla—késmárki h. é. vasutak. A három érdekelt vasutársulat most ki akarja építeni a Podolintól Orlóig terjedő vasutat és így a Poprádvölgye teljesen bekecsik a vasuthálózatba, ami nemcsak kulturális, de közgazdasági szempontból is nagy fontossággal bír, mert a szepeshéla iparcikkeknek Galicziába való kivitelére direkt vasuti vonala lesz. Ezenkívül a vasuthálózat egységesítése a Szepesség és a Tátra érdekeire is felette fontos. A fuzionált társaságok terve már any-

nyíra előrehaladt stádiumban van, hogy ezt a rész óhajtott vasut kiépítését tovább nem is odázzák el. Az építési költségeket finanszírozó Késmárki Takarékpénztár a podolin—orló vasutvonal jövedelmezőségéről a kassa-oderbergi vasut egyik magasrangú tisztviselője kimutatást dolgoztatott ki a három helyi érdekű vasutnak 1906. évi rovatlapjai alapján és kimutatta, hogy a bevétel minimuma a podolin—orló vasutnál évi 147.629 koronát tenne ki, mely oly tekintélyes összeg, hogy ezek után mi sem áll utájában a vasut kiépítésének, mely valóságos áldása lenne a Felvidéknek.

Egy munkáségyesület gyűlése. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylete vasárnap tartotta tizenötödik évi közgyűlését Budapesten. Kölber Alajos kocsigyáros elnöki megnyitójában kiemelte, hogy az egyesület a rokkant és elagott munkások segítségével, az elhalt tagok árváinak és özvegyeinek támogatásával mily fontos és hézagpótló társadalmi missziót teljesít s felebaráti szeretettel terjeszti a megelégedettséget. Az egyet haladásáról előterjesztett jelentésekből kiemeljük, hogy a folyó évben belépett 9300 új taggal a rendes fizető tagok száma a hatvanötezeret elérte, az egyleti vagy on pedig a három millió kétszáznyolcvanezer koronát felülhaladta, a vidéki fiókpénztárak száma eddig 196. Jelenleg 325 rokkant és elagott munkást és iparost részesít 8.40—12.75 koronáig terjedő állandó heti segítségben, 89 árvát lát el neveltetési járulékkal és segítségre az első öt évi segitési idő alatt több mint kétszázhetvenezer koronát fizetett ki. A központi választmány jelentését és a zárószámadást tudomásul vették és a felmentvényt egyhangulag megadták.

A magyar eczetgyártás és a szeszadóreform. A nemrég lezajlott szeszankétan a pénzügyminiszter kijelentette, hogy az új törvényjavaslat értelmében az eczet gyártáshoz szükségelt szesz az exkontingensből lehet a jövőben venni. Eczetgyártásunk az utóbbi két évtized alatt visszafelődött, amennyiben az eczetsav nagy versenyt okozott ennek az iparnak. Az eczetsavról a tudományos kísérletek során beigazolódott, hogy az egészségügyi tekintetben káros; Németországban időnkint kommunikékben adják közre az eczetsav romboló hatásáról szerzett tapasztalatokat. A magyar eczetgyárosok országos egyesülete nevében belatini Braun Géza elnök több ízben emlékiratokban hívta fel a pénzügyi kormány figyelmét az eczetsav káros hatásaira. Az eczetgyártás fellendülése van tehát remény a közel jövőben, ha az eczetszeszt az exkontingensből veszik. Érdekes a fölemítésre, hogy régebben jelentékeny eczetkivitelünk volt a Balkán-államokba s a régi keleti piacok megszerzésére van tehát most kilátásunk.

Pénzügyőri szakasz felállítás. Ismeretes, hogy a Mezőgazdasági Szakorgyár Részvénytársaság Szereden czukorgyárat épít s azt az 1908—1909. évi termelési időszak kezdetén üzembe fogja helyezni. Ennek ellenőrzésére Szereden egy pénzügyőri szakasz fog felállítani 1 szemlést, 1 fővizsgáló és 4 vizgázóból álló létszámmal.

Az Osztrák Lloyd 1907. évi mérlege. Az osztrák Lloyd gőzhajózási társaság — táviratozzák lapunknak — tegnap tartotta Bécsben 1907. évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság előterjesztése szerint a társaság évi bruttó bevétele 8,003,509.27 korona volt. Ebből levonva az elsőbbségi kötvények kamatait, azaz 1,559,006.80 koronát, hajók értékesükkenésére 3,345,032.67 koronát, tisztviselői nyugdíjalapra 250,000 koronát, biztosítási alapra 1,096,749.57 koronát, azaz összesen levonva 6,250,789.04 koronát, marad tiszta bevétel 1,752,720.23 korona. Ebből a részvényekre jutó rész 1,296,000 korona, ami 4 1/2 százalékos osztaléknak felel meg. A mérleghez fűzött megjegyzések szerint az 1907. évi üzletforgalom főleg az év második felében igen sok kívánni valót hagyott hátra. Az általános pénzügyi krízis az üzletkötésekben mindenütt nagy stagnációt idézett elő, ami főleg a kivitelnél konstálható. Nagy veszteségek fordultak elő a dunai és feketetengeri kikötők gabonaüzleteiben, amit a rossz termés idézett elő. Az Indiába irányuló czukorkivitelre nézve sem volt kedvező az év, mert ugy a magyar, mint az osztrák czukornak erős versenyt támasztott a jávai és a szomszéd szigetek kedvező czukortermése és importja.

Vidéki városok kölcsönai. Az alföldi nagyobb városok szomorú anyagi helyzetére vet világot az hogy legsürgősebb beruházási műveleteikre sem rendelkeznek pénzerővel. Szeged város törvényhatósága legutóbb — írják lapunknak — fölirt a kormányhoz aziránt, hogy nyújtson a városoknak 20—25 évre olcsó kamattal, vagy kamatmentesen állami kölcsönt, egyben megsürgeti a kormány azon ígéretének a teljesítését is, hogy a bor- és husfogyasztási

TÖRVÉNYSZÉK

§ A bajai milliós főnyeremény. A mai tárgyaláson a könyv- és írásszakértők kihallgatására került a sor. Ilyenekül szerepeltek: Kempner Miklós és Pinterics Károly budapesti állandó könyv- és írásszakértők, Török Kornél, a „Mercur”-bank igazgatója és Kaszovics Miksa bankhivatalnok. A szakértők megállapították a hozzájuk intézett kérdésekre, hogy a részletkönyvbe a legtöbb tételt Wágner Sándor írta be. Megállapították, hogy a szóbanforgó sorsjegyet, amely a főnyereményt megütötte, 1906. november 17-én a „Hazai Bank Részvénytársaság”-tól vásárolta a bank, ahonnét 50 darab ilyen sorsjegyet szerzett. A sorsjegyek száma 2230/57—2230/62-ig és 2219/31—2219/49-ig. Ezeket a sorsjegyeket azonban nem abban a sorrendben vezették be, ahogyan Budapestről kapták, hanem a sorrend a 2219/41. számmal meg van szakítva. Ezt a szakértők nem találták felűnőnek, mert a sorsjegyek közül a bank ügynöke egy neki tetsző számot kiválaszthatott és ezzel a sorrendet megzavarta. Az igazításra vonatkozó kérdésnél azonban eleinte nézeteltérés merült föl a szakértők között és végre is abban állapodtak meg, mivel Wágner könyvelő maga is beismerte, hogy tévedett, nemcsak joga, de kötelessége is volt a bejegyzett tételt kiigazítani. Megállapították azt is, hogy a juktakönyv száz lapból állott és öt hiányzik belőle. Wágner erre nézve megkérdeztetvén, odanyilatkozott, hogy elődjétől úgy tanulta, ha valamelyik lapot elrontotta, azt a hátulsó lapokból kell pótolnia. Arra a kérdésre, lehet-e büntetendő cselekményre következtetni abból, hogy a 702. és 703. tételnél az egyik könyvben nincs vakarás, míg a másik kettőben igen, a szakértőknek az a véleménye, hogy a könyvelőnek tudnia kell, hogy nem szabad vakarni, hisz ezt a törvény kifejezetten is tiltja, mégis a legtöbb könyvelőnek ott van a zsebében a kés és a gummi. Hogy büntetendő cselekmény forog-e itt fenn, azt ők nem dönthetik el, csak annyit konstálhatnak, hogy szabálytalanság történt.

Megállapították továbbá a szakértők, hogy sehol nem fordul elő vakarás és törlés, csak a 702. és 703. sz. bejegyzésnél. Az ide bevezetett, Wágner Janka nevében álló részletvet, tény, hogy feltűnő gyorsan beváltották, a szakértőknek azonban az a véleményük, hogy ezzel csak az lehetett a céljuk, hogy a sorsjegyet mentül előbb megkaphassák. A tintamázolásokra nézve az a véleményük, hogy Wágner Sándornak érdekében állott olyan valamit eltüntetni, ami utájában állott. Véleményüknek legfontosabb része azonban az volt, hogy mivel az évi mérleg lezárása és a leltár fölvétele kellő időben történt, meg lehet állapítani, hogy december 31-én a főnyereményt megütő sorsjegy a bank birtokában volt és azt soha el nem adta. Török szakértő ellenvéleményt adott be, mivel Wágner manőverálásában rendszeres és rosszhisze-

adókat visszaengedi a városoknak. A szegediek föliratukat támogatás végett megküldötték a többi városoknak is.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet közli, hogy Krvo József és Fia beregszászi kereskedő, Kondray János kereskedő Marosvásárhely és Geller Sándor hajduszoboszlói kereskedő fizetéképtelenséget jelentett.

Sikkasztás a bródi banknál. Eszékről táviratozók: A bródi kereskedelmi bank tegnap tartotta közgyűlését. A mérleg 47.000 korona veszteséget tüntet fel, amely sikkasztásból ered, amelyet Szárics eddigi igazgató követett el. Az igazgatóság elállt attól, hogy büntető feljelentést tegyen ellene. Az igazgatóság kebelében fennálló véleményeltérések miatt Kohn Jakab eddigi elnök nem fogadta el újbóli megválasztását. Elnökké ezért Schmidék Zsigmond újgradiskai kereskedőt választották meg.

Az „Adria” biztosító közgyűlése. A cs. és kir. szab. Adriai Biztosító Társulat Triestben e hó 25-én tartotta rendes közgyűlését, melyen az elmúlt 69-ik üzletév zárszámadásait terjesztették elő. Az 1907-ik évi üzleti jelentésből a következő fontosabb adatokat említjük fel: Az életbiztosítási ágazatban 11.735 ajánlat nyújtott be 73.077.214 korona biztosítási tőkéről és 64.691.854 korona tőkéről — az előző évinél 7.782.636 koronával nagyobb összegről — szóló kötvény állítatott ki. Az 1907. december 31-én mutatkozó állomány biztosított tőkében 392 millió és biztosított évi járadékokban 1.286.038 koronára rugott. A biztosított tőkénél a tiszta szaporulat 34.104.044 korona. A befolyt biztosítási díjak összege 17.603.179 korona; a halál és elérési esetekben, valamint évi járadékok fejében kifizetett összegek 8.036.236 koronát igényeltek. A kamat mérséklésre szánt ideiglenes díjtartalékokhoz további 300.000 korona szótlatott. Az életbiztosítási díjtartalék az év végén 107.658.805 korona és a viszontbiztosítók részének levonása után 99.382.636 korona volt. A társulat javára mutató tartalmakemelkedés 9.047.483 korona. A tüzbiztosítási ágazatban 24.507.249 korona volt a díjbevétele, vagyis 1.530.621 koronával több, mint az előző évben. A szállítmányi osztályban 2.136.688 és betöréses biztosításokból 407.376 korona folyt be díjakban. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen 11.957.027 korona fizettetett ki e három ágazatban, míg kárfizetésekre 18.139.787 korona és a viszontbiztosítások levonásával 9.640.606 korona fordított. A díjtartalékok 16.606.043 és a viszontbiztosítások levonásával 9.284.607 koronára rugnak. Az igazgatóság javaslatára elhatározta a közgyűlés, hogy a díj- és kártartalékok dotálása után fennmaradó tiszta nyereségből 100.000 koronát az A) mérleg rendelkezési tartalmának 1.000.000 koronára és 200.000 koronát a B) mérleg rendelkezési tartalmának 1.500.000 koronára leendő felemelésére fordít. Az osztalék részvényenkint 250 koronában állapított meg. A társulat tartalékai a függő károk fejében tartalékba helyezett 3.258.595 koronát leszámítva 1907. december 31-én meghaladják a 119 millió koronát és pedig: Díjtartalékok (a viszontbiztosítások levonásával) 108.167.243 korona; árfolyam ingadozási tartalmak (az 1907. évi jelentékeny könyvszerinti árfolyam-veszteség leírása után) 1.878.952 korona; nyereség tartalék 9.400.000 korona. A társulati alkalmazottak nyugdíj-, valamint takarékos és ellátási pénztárának vagyona 2.285.139 koronára rug.

Sorsolás. A Magyar Földhitelintézet e hó 30-án csütörtökön d. e. 10 órakor tartja saját házában (V. ker. Bálvány-utca 7. sz.) 4%-os papírtékű zálogleveleinek nyilvános kisorsolását, amely alkalommal: 7 drb 10.000 frtos; 121 drb 1000 frtos és 61 drb 100 frtos záloglevél 197.100 forint (394.200 kor.) értékben fog kisorsoltatni.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsde.

Budapest, április 28.

Májusi buzában ma nagymérvű fedezések történtek és ezen terminus rohamos emelkedésének hatása alatt állott ma a tőzsde. A malmok üzemredukció iránt nagy a bizonytalanság és a kontremin jónak látta bianco eladását visszavásárolni. A megdrágult határidő árfolyam következtében a malmoknál ma 20 fillérrel drágábban kellett a forgalomba került 16 ezer mázsát megfizetni. Októberi buza véleményvásárlásokra 10 fillérrel, májusi tengeri 12 fillérrel, októberi rizs 10 fillérrel drágult, miglen a májusi buzánál az emelkedés 25 fillérre rug. Prompt rozs és tengeri iránt ma jobb volt az érdeklődés és a cizk árai szintén 10 fillérrel javultak.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77.5 kg. 23.70 korona, 1800 mm. 77.3 kg. 23.70 korona, 100 mm. 77 kg. 23.45 korona felső, 300 mm. 77 kg. 23.70 korona, 200 mm. 77 kg. 23.75 korona, 150 mm. 76 kg. 23.30 korona, 150 mm. 76.5 kg. 23.30 korona, 100 mm. 75 kg. 23.— korona.
 Pastvidéki: 100 mm. 75.5 kg. 23.10 korona, 150 mm. 74.5 kg. 22.70 korona keverékes.
 Felsőmagyarországi: 1000 mm. 79 kg. 23.80 korona, 200 mm. 78 kg. 23.50 korona, 3900 mm. 77 kg. 23.40 korona.
 Bánsági: 3000 mm. 76.5 kg. 23.70 korona.
Zab. 100 mm. 15.40 korona, 100 mm. 11.90 korona, 200 mm. 14.90 korona kpfi.
 Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötött:

Értéktőzsde:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. májusra 11.32, 11.50.
 Buza 1908. októberre 9.50, 9.65, 9.61, 9.66.
 Róz 1908. októberre 8.30, 8.41.
 Zab 1908. októberre 6.50, 6.56.
 Tengeri 1908. májusra 6.40, 6.45.
 Tengeri 1908. júliusra 6.51, 6.55.

1 óra 30 perczkor zárulnak

májusra buza 11.49 - 11.50
 októberi buza 9.64 - 9.65
 októberi rozs 8.36 - 8.37
 októberi zab 6.55 - 6.56
 májusi tengeri 6.48 - 6.49
 júliusi tengeri 6.59 - 6.60

Délutáni forgalom.

Délután eleinte emelkedő, végül valamivel gyengült irányzatban élénk forgalom volt.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza májusra	11.52-11.53
Buza októberre	9.65-9.66
Róz 1908. májusra	9.84-9.85
Róz 1908. októberre	8.35-8.36
Zab 1908. májusra	7.10-7.11
Zab 1908. októberre	6.56-6.57
Tengeri 1908. májusra	6.52-6.53
Tengeri júliusra	6.63-6.64

Budapesti gabonaforgalom.

1908. április 26-tól április 27-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	9195	—
Róz	152	2999
Arpa	6101	—
Zab	26770	100
Tengeri	27695	9359
Liszt	—	6740
Korona	—	2751

Értéktőzsde.

A piacon a helyzet változatlan. A spekuláció buzdítás híján alig jelentkezik. A forgalom igen csekély. Különösen áll ez a nemzetközi értékekre, melyekben csak akkor van valami forgalom, ha erre Bécs ad megbízást. Az előtőzsde kedvező külföldi jegyzésekre elég barátságos hangulatban indult. A forgalomba került értékek árfolyamai alig változtak. A német bankamatláb leszállítás egyelőre semmi hatással sem volt az üzletre. Az érdeklődés főleg a bányacérek, különösen a szénbányarészvények iránt nyilvánult, melyek a mai napon továbbra is emelkedtek. Legélénkebb volt a Salgó-részvényben a forgalom, mely 591 koronáig is emelkedett. A helyi piac értékei közül a Kőszénbánya és Téglagyár, a Budapesti városi vasút és az Ullaki téglagyári részvények voltak keresettek. A járadékpiazz értékei hanyatló irányzatot követtek. Bankok részvényei alig változtak. A sorsjegypiacon nem volt üzlet. A leszámítolási piacon szintén csend van. Az anyag legnagyobb része az Osztrák-magyar bankban talált elhelyezést. Az utótőzsde olcsóbb bécsi és berlini jegyzések nyomán csekély forgalom mellett gyenge irányzattal folyt le. Fergalomba került továbbá: Leszámitolóbank 471-470.25 koronán, Jelzálog 430.75-429.50-430.25 koronán, Rima 552-551.50 koronán, Városi villamos vasút 266.50 koronán, Közüti 564.75-562.50 koronán, Magyar koronajáradék 93.17½ koronán, Salgó 588-591-588 koronán, Drasche 465-467-465 koronán, Ujlaki téglagyár 285 koronán, Orosz járadék 94.50 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde tartott.
 Kötötték: Osztrák hitelrészvény 633.—633.25. Magyar hitelrészvény 743.25-744.—. Osztrák-magyar államvasút 690.—691.25. Rimamurányi vasmű 551.50-552.—. Magyar leszámítoló bank 471.—471.25. Jelzálogbank 429.50-430.75. Közúti vaspálya 564.—564.75. Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. 588.—590.—. Drasche-féle kőszénb. és téglagyár 465.—467.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.
 Kötötték: Osztrák hitelrészvény 632.75-633.50. Magyar hitelrészvény 743.50-744.50. Osztrák-magyar államvasút 689.—. Déli vasút 136.25-136.75. Rimamurányi vasmű 551.25-551.75. Magyar leszámítoló bank 470.50-471.—. Jelzálog-bank 430.—431.—. Közúti vaspálya 562.—563.50. Városi villamos vasút 266.—266.75. Magyar koronajáradék 93.17½-93.22½. Hazai bank 275.—275.25.

Práminum-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. május hó végére 24-26 K.

Utótőzsde.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 631.50. Közúti vasút 562.—561.—. Végül maradt: Közúti vasút 561.—.

HETI MŰSOR.

Aprilis—Május	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Árny-Színház	Hopszínház (Vie-Opera)	Helyi színház	Vár Színház	Új színház
30 Csütörtök	Otello	Téli rego	A szatyr	A dollárkirálynő	Három feleség	A császár katona	—	A mai Róma
1 Péntek	Makrancos hölgy	—	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	A Sasfiók	—	A mai Róma
2 Szombat (d. u. este)	Makrancos hölgy	Varázsfuvola	Vizsgaelőadás A tanítónő	Drótostót	Vizsgaelőadás A három feleség	Sasfiók	—	Vizsgaelőadás
3 Vasárnap (d. u. este)	Nagymama Nők barátja	Téli rego	Tatárjárás Satyr	A dollárkirálynő	A nagymama	A császár katona	—	A babona A mai Róma

BECSI GABONATÖZSDE.

Bécs, április 27. (Saját tudósítónk jelentése.) Az időjárás a vetések fejlődésére kedvező és a külföldi mértékadó piacokról a jelentések alig adtak okot üzleti tevékenységre, gabonanemlékben az irányzat mégis szilárdult, amennyiben buza és rozs árát 10 fillérrel drágították. Takarmányárak irányzata aránylag nyugodt és tengeri a tegnapi 5 fillér arhanyatlást behozta, zab ellenben változatlan áron maradt. Az üzleti forgalom a lehető legszűkebb keretek közt mozgott és a konzum nem mutatott hajlandóságot vásárlásra.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.10-12.50 korona, mosoni 11.50-11.85 korona, tótfelvidéki 11.50-12.10 kor., déli vasuti 11.50-11.80 korona, marchfeldi 11.30-11.60.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.30-10.50 korona, csepeli 10.20-10.45 kor., pestmegyei 10.25-10.45, déli vasut 10.20-10.40 korona, különtéle magyar 10.20-10.45 kor., osztrák 10.35-10.55 korona.

Arpa: morvaországi 7.40-7.90 kor., marchfeldi 7.40-7.90 kor., bécsvidéki 7.50-8.20 kor., tótfelvidéki 6.75-8.30 kor., csepeli 6.75-7.70 kor., győri 7.10-7.70 kor., déli vasuti 7.10-7.70 kor., tiszavidéki 7.10-7.70 korona.

Magyar tengeri: régi 6.85-7.05, új 6.85-7.05 korona, cinquantin 7.80-8.40, új 7.80-8.40 korona.

Magyar zab: selejtes 7.55-7.85 korona, elsőrendű 7.80-8.05 kor., válogatott 8.05-8.40 korona.

BECSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, április 28. (Osztrák értékek zárlata.) 4,2 százalékos papír-járadék 97.50, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.15, 1860-as sorsjegy 150.25 Osztrák hitelsorsjegy 453.- Angol osztrák bankrészvény 298.75, Bécsi Bankverein 525.25 Dunagőzhajózási bank 1732.- Déli vasut 135.25 Dunagőzhajózási társ. 1018 Dohány részvény 408.- Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.53 Osztr. Lloyd 424.- 4,2 száz. ezüst. jár 97.35-99.35 Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 262.25, Osztrák hitelintézeti részvény 631.50, Union-Bank

539.50, Osztrák Länderbank 435.30, Osztrák-magyar államvasut 688.75, Elbevelgyi vasut 451.-, Alpési részvény 691.-, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.40 Lipótkohó 459.-, Töröksorsjegy 187.-. Nyugodt.

Bécs, április 28. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.30. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 146.-, Magyar hitelbank részvény 743.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 468.-, Rimamurányi 550.-, Magyar czukoripar 1782, Adria hajózási részvénytársaság 411.50, Magyar koronajáradék 93.25, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 190.-, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.-, Kassa-Oderbergi vasut részvény 428.50, Magyar keresk. bank 428.50.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, április 28. (Tözsdejelentés.) Megnyitáskor határozatlan az irányzat, az árfolyamváltozások azonban a csekély vállalkozási kedv folytán jelentéktelenek voltak, felfelé és lefelé egyaránt. Élénk és szilárd volt azonban a forgalom a bányatelepek piacán, amelyet a rajna-vesztfáliai iparkörletekből érkezett jelentések igen kedvezően befolyásoltak. Amidőn a további folyamatban e piacon is realizációk következtében az elért nyereségek részben ismét elveszték, a többi piacon is realizációk okozta visszamenő mozgalom állott be. Zárlatkor a legtöbb érték a tegnapi zárlatárfolyam alatt jegyzett. A készpénzpiac ipari értékei szintén szenvedtek a realizációk alatt. Napipénz ultimón tul 5%, ultimópénz 4 1/2%, magánleszámítolási kamatláb 4 1/2%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4,2 százalékos papír-járadék 99.25, 4 százalékos osztrák aranyjádék 116.15, osztrák hitelrészvény 198.10, Déli vasut 23.-, orosz bankjegyek 213.45, 4 százalékos új orosz kölcsön 74.60, Disconto Commandit 174.-, Dinamit-truszt 164.10, Harpeni 199.25, Unifikált török járadék 95.70, 4,2 százalékos magyar aranyjádék 97.40, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.30, Magyar koronajádék 93.25, Osztrák-magyar

államvasut 147.50, Bécsi váltóár 85.-, Olasz járadék 111.80, villamossági Edison 215.52 Gelsenkircheni 194.75, Laurakohó 210.25 Gyenge

Frankfurt, (Zárlat.) április 28 4,2 százalékos papír-járadék 97.50, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.65, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.35, Osztrák hitelintézeti részvény 197.90, Osztrák-magyar államvasut 147.50, Északnyugati vasut 204.15, Bustiehradi vasut 204.15, Londoni váltóár 204.15, Bécsi Bankverein 132.10, Villamos részvény 132.10, 3 százalékos magyar aranykölcson 77.40, 4,2 százalékos ezüstjádék 99.30, Osztrák koronajádék 97.30, Magyar koronajádék 93.10, Osztrák-magyar bank 124.30, Déli vasut részvény 23.20, Elbevelgyi vasut 451.-, Bécsi váltóár 849.25, Párisi váltóár 813.33, Union bankrészvény 136.40, Alpési bányarészvény 343.-. Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) április 28. 4,2 százalékos ezüstjádék 98.80, 1860. sorsjegy 150.25, Déli vasut 23.10, 4 százalékos aranyjádék 93.30, Osztrák hitelrészvény 197.80, Osztrák-magyar államvasut 147.20, Olasz járadék 103.60, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.50 Engedt.

London, április 28. Angol consol 86 1/2.

Páris, április 28. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.45, Osztr. aranyjádék 97.75, Magyar aranyjádék 94.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 493.-, 4 százalékos Olasz járadék 103.75, Déli vasut elsőbbségi kötv. 314.-, 5 százalékos marokkói járadék 515.-, 4 százalékos 1890. Román kölcson 95.-, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.80, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 90.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.25, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 514.-, 4 száz. Szerb járadék 1907. 514.-, 4 százalékos spanyol járadék 93.47, 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 179.25, Török dohányrészvény 179.25, Osztrák föld-hitelintézet 1120.-, Osztr. Länderbank 460.-, Magyar Jelzálogbank 451.-, Banque de Paris 14.07, Banque Ottomane 726.-, Osztr. magyar államvasut 741.-, Déli vasut 23.-, Meridional vasut 684, Keleti vasutak 451.-, Waggon Lits 51.-, Hartmann gépgyár 472.-, Rio Tinto 15.87, Sucrerie d'Egypte 20.-, Tula 230.-, Thomson Houston 18.-, De Beers 274.50, East Rand 82.75, Lagerfontein 82.50, Transvaal Consols

Table with columns: Buza, Kilo, 100 kilogramm ára, Egyéb gabonanemlék, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri magyar, Rencze, Burgonya, Faj, Különf. termény. It lists various grain prices and types.

Table with columns: Pénz, Aru. It lists various financial instruments and goods prices, including bank shares and commodities.

Table with columns: Pénz, Aru. It lists various financial instruments and goods prices, including bank shares and commodities.

Transvaal Land Company 43.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.40. Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8. Olasz aranyváltó (rövid) 15/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.20. Magánkamatláb 218/16. Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, április 28. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 84 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 566 darab sertés, 32 darab süldő, — darab malacz, összesen 650 darab sertés, 32 darab süldő — darab malacz. Eladatott 617 darab sertés, 23 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 33 drb sertés, 9 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül életsúlyban 103—108 fillér, életsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig — fillér, életsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, életsúlylevonással 129—140 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 128—141 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 130—142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig 136—140 fillérig, életsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő 100—110 fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélküli kilogrammonként, életsúlyban értendő.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, április 28-án. (Hivatalos tudósítás). Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 128—129 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 132—134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 134—136 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölötti súlyban) — fillérig, közép (páronként 240— kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslelészám: 1908. évi április 26. napján volt készlet 33018 drb., 1908. április hó 27-én felhajtott — darab, 1908. április 27-én elszállított 360 darab, 1908 április 28. napjára maradt készletben 32658 drb. A hizott sertéslelészám irányzata: változatlan.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, április 28. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 12124 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 7532 fiatal és 4991 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 115—119 fillér, kivételesen — fillér; középnéhez 110—116; idős 106—112 fill.; könnyű 104—112 fillér; fiatal sertés 92—118 fillér, kivételesen — fillér.

VIZALLÁS.

Apr. 27. méter		Apr. 28. méter	
Ion	1.00 0.93	Tisza	0.72 0.85
Véna	2.58 2.01	M.-Széplő	0.89 0.94
Passau	0.55 0.59	Tokoháza	2.68 2.61
Linz	0.86 0.87	V.-Námény	4.67 4.28
Bécs	1.47 1.16	Tokaj	5.14 5.00
Pozsony	2.82 2.73	Tiszafüred	5.38 5.28
Komárom	2.43 2.30	Szolnok	5.39 5.31
Budapest	2.10 1.95	Újpest	4.59 4.51
Paks	3.01 3.38	Szeged	5.68 5.68
Mohács	1.58 4.46	T.-Bocsa	4.81 4.84
Gombos	4.16 4.17	Títel	0.68 0.61
Ujvárfék	4.72 4.78	Rófr	0.72 0.74
Pancsova	4.87 4.86	Ráfa	4.28 4.26
Órsova	1.05 1.40	Bodrog	2.04 2.00
Morvafalu	1.02 1.12	Ladmóca	0.66 0.74
Zselna	0.68 0.80	Sáló	0.34 0.38
Szered	0.95 1.06	Hernád	0.48 0.33
Szt.-Gothárd	0.44 0.44	Borsityó	0.48 0.46
Sárvár	2.02 2.56	Cenca	0.32 0.34
Győr	2.02 2.56	N.-Váradi	0.72 0.68
Varnád	0.62 0.60	Belényes	0.44 0.46
Zákány	1.27 1.26	Tenke	0.64 0.66
Bárcs	2.70 2.49	Gurabony	0.40 0.41
Eszék	1.38 1.30	Borosonó	3.44 2.70
M.-Szerdah.	0.84 0.94	Békes	4.24 3.98
Zágráb	4.61 4.80	Gyoma	1.10 1.08
Szilágy	5.98 5.95	Gy.-Fehérvár	1.66 0.00
Mitrovicza	0.72 0.80	Brunyicska	0.00 0.00
Décs	1.81 1.71	Sohorsin	0.82 0.88
Szatmár	0.78 0.76	Ard	2.40 1.88
Kraszna	0.42 0.44	Makó	1.24 1.28
Latorca	0.82 0.80	K.-Kostély	1.07 1.06
Laborez	0.82 0.80	Kiszéto	0.17 0.14
Homonna	0.00 0.50	Temesvár	1.18 1.12
Ung		Bécskerék	

EGYETERTÉS

politikai napilap.

1. adóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 28. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Horváth Dezső brassói törvényszéki joggyakornokot a marosvásárhelyi törvényszékhez jegyzővé, Gasparics Vincze zirczi járásbírósi telegkönyvvezetőt, jelenlegi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetővé; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Schick Zs. Leó, Gerinczy Pál, Gröbel Emil és ifj. Fényes Gyula okleveles bányász, illetve fémkohó-mérnököt, ideiglenes minőségű bányagyakornokokat, az állami szolgálatban véglegesítve, tisztjelölté; a kereskedelemügyi miniszter Horváth Gábor, Miholics Ignác és Kramarik Lajos zálogházi kiegészítői szolgálatait zálogházi szolgálattá nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Pánczél Zoltán bacsalmási járásbírósi jegyzőt a szabadkai járásbíróshoz, Kövér Miklós fehértemplomi törvényszéki jegyzőt a miskolci törvényszékhez, Kiss Mátyás nagyigmándi járásbírósi irnokot a szabadkai törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Fischgrund József eperjesi lakos Fenyőre, Krausz Ignác budapesti lakos Károlyira, kiskoru Jaszlics Antal bajai lakos Jászra, kiskoru Fikl Ferenc bajai lakos Földesre, Pribék István budapesti lakos Hunfalvira, Rosenthal Mihály budapesti lakos Oláhra, Stern Gábor budapesti lakos Kornisra és Schlesinger Sándor budapesti lakos családi nevének Szilágyira kért átnevezését megegyeztetve.

Pályázatok. A karánsebesi, a nagybecskereki, a besztercebányai törvényszékek, a debreczeni, a késmarki és a temesi járásbíróshozaknál jegyzői; a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazói, a soproni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőseknél számgyakornoki és a temeskubin járásbíróshoz két ideiglenes másoló díjra 2 hétre; a banjaluka—doberlini cs. és kir. katonai vonalnál számtartási-segédi állásra 3 hét és a szakolczai adóhivatalnál hivataloszolói állásra 8 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központ intézeti távirati jelentése. 1908. április 28-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban változókéony idő uralkodik. Az utóbbi 24 óra alatt az ország kelet-északkeleti felén fordult elő kisebb-nagyobb csapadék. A hőmérséklet — főleg északon meg keleten — súlydelt és északon gyenge éjjeli fagy is volt; a maximum: Nagyenyeden 22 C° és a minimum: Tátrafüreden 6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható.

Allomás	Legmagasabb hőmérséklet 700 +	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és erője	Csapadék		Hőmérséklet	
				mm	mm	max.	min.
A.-Szlátina	63.7	6.3	N	2	1	11	18
Ógyvár	62.4	6.2	N	2	0	1	17
Sőmárk	62.7	6.3	N	4	3	5	9
Sőmoncs	62.5	4.8	SE	1	4	—	14
Ózavalla	60.3	7.2	NE	1	4	—	15
Budapest	61.9	6.5	—	1	4	—	15
Óróshely	60.4	6.5	—	1	1	—	13
Óróshely	60.9	9.2	SE	1	1	—	18
Mécs	61.9	6.0	NE	2	1	—	18
Óráráb	61.3	11.0	—	4	—	—	17
Óróma	62.4	11.7	—	4	—	—	17
Szeged	62.5	6.1	S	1	2	—	13
Órósvár	63.4	5.8	SE	1	0	1	13
Órósvár	62.3	9.2	S	3	1	8	11
Órósvár	61.4	4.2	—	0	7	19	4
Órósvár	63.8	4.2	SSE	1	0	11	17
Órósvár	—	—	—	—	—	—	—
Órósvár	—	5.0	SE	3	4	4	15
Órósvár	—	6.4	NW	1	2	5	7
Órósvár	—	1.8	N	1	—	ny	4
Órósvár	—	8.8	SE	1	4	—	13
Órósvár	—	8.0	S	1	—	ny	13
Órósvár	—	6.8	W	1	—	ny	14
Órósvár	—	9.2	S	0	1	—	14
Órósvár	—	12.0	SE	1	4	—	16
Órósvár	—	6.0	SE	1	1	3	12
Órósvár	—	9.1	E	2	3	ny	12
Órósvár	—	8.1	N	2	0	—	11
Órósvár	—	8.8	N	3	0	2	12
Órósvár	—	6.2	NE	1	0	—	14
Órósvár	—	9.4	E	1	0	—	14
Órósvár	—	9.2	E	1	0	ny	15

Titkos betegségek
biztos és leküszöbölhető meggyógyítására óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvos tudor specializistát.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemzeti szervek, heveny vagy idült hurutját, vizelési nehézségeket, hólyagbajj, fekélyeket, syphilist, legeg- és hátaerínézsbajt és bármily női betegségeket.

Budapest, 10., Karoly-körút 10. I. emele.
Rendel d. e. 10—4 és este 6—8 óráig.

Vidéktelek levél útján is biztos eredménnyel gyógykezelés és gyógyszerrel is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem, külön kijárattal.

Munkás embereknek

miért kell okvetlenül saját érdekükben használni

DIANA-sósorszesz

- Mert, aki reggeltől estig talpon áll, kell, hogy lefekvés előtt lábát jól bedörzsölje.
- Mert, aki este vagy reggel jól bedörzsölteti magát, az másnap ismét könnyen mozgó, erős munkákra képes ember lesz.
- Mert, aki a rendes napi fárasztó munkája mellett bármilyen hülésből eredő fájdalmat érez, az teljesen megszabadulhat ettől.
- Mert, aki munka mellett megerőltetéstől eredő bármiféle fájdalmat szenved, egyszeri masszírozás által fájdalmait elmaradnak.
- Mert, aki a Diana-sósorszeszszel öblögeti száját, fogfájása soha nincs.
- Mert a karok, inak és erek megerősítéséhez egy bedörzsölés esténként, három-négy napig egymásután teljesen elegendő.
- Mert, aki hátát, mellét és oldalát bedörzsöli a Diana-sósorszeszszel, úgy nem fogja érezni munkaközben vagy este, munka után a derékfájást, hátfájást, szurást, nyilamlást és a mellkas körüli tájdzalmakat.
- Mert munkásembernél a fődolog, hogy éjjel jól aludjon és pihenjen, ezt legjobban el lehet érni, ha az ágyban lefekvéskor jól bedörzsölteti magát.

A bevásárlásnál vigyáznunk kell, hogy minden üveg sárga burkolatpapirban legyen, mely papíron kívül olvasható e két szó: „Diana-sósorszesz“.

Postán is megrendelhető, legkevesebb hat üveg, az egyedi gyártónál.

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest, Karoly-körút 5. sz.

Mindenütt kapható 20 krajczárért.

SZÍNHÁZAK

Szerdán 1908. április 29-én.

Nemzeti Színház

Lear király.

Szomorujáték 5 felvonásban Irtá Shakespeare, ford. Vörösmarty
Lear Szacsavay
A francia király Horváth
A burgundi fejedelem Pálfi
Cornwall Bakó
Alban Hetényi
Gloster Hajdu
Edgárd, fia Mihályfi
Edmund Gyenes
Aggastyán Iványi
Orvos Abony
Belond Dezső
Curán Bónis
Kezdeté 7 órakor

III. Kir. Operaház

Aida.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerette Verdi. Szövegét írta Ghislanzoni.
A király Venczel
Amneris Szamosi
Aida Krammer
Radames Lunardi
Rampsis Erőss
Amونسرو Takács
Kuldött Juhász
Főpapnö Berts M.
Kezdeté 7 órakor.

Királyi színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Irták Dörmann és Jacobson. Fordította Mórocz Adólf. Zenéjét szerette Strauss Oszkár.
Személyek:
XIII. Joahim Csizsér
Lothár Papir
Heléna Harmat I.
Niki Csapó
Guzsi Sárosi
Friderika Órley
Francia Szegedi
Vendolin miniszter Szabó
Kezdeté fél 8 órakor

Magyar színház

A Sasfiók

L'Alphon Dráma 5 felvonásban Irtá Rosand Edmond, fordította Abrányi Emil.
Személyek:
Ferenccz Törzs
Flambeau Csorlos
Metternich Rátkai
Ferenccz császár Réthey
Marmont tabornagy Szirmai
A szabó Z. Molnár
Gentz Garas
Báró Obenaus Boros
Mária Luiza Forrai R.
Camerata grófnő Polgár I.
De Lorent Teréz T. Halmai M.
Főhercegnő Mészáros G.
Kezdeté fél 8 órakor

Uránia színház

A mai Róma.

Kezdeté fél 8 órakor

Népszínház-Vigopera

A nagymama.

Énekes vigjáték 8 felvonásban Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Pásztor Árpád zenéjét szerelte Máder Rezső
Szerény grófné Blaha L.
Mária Turesányi
Piroška Deila Donna
Báró Orkenyi Horváth
Gróf Szerény Pázmán
Br. Orkenyi Kálmán Bálint
Kosztá Kürti
Langó Szeráfina Marosi A.
Tódogka Szilárd Nagy
Kezdeté 8 órakor

Vígyszínház

A tanítónő.

Színmű három felvonásban. Irtá Bródy Sándor
A tanítónő Varsányi I.
A tanítónő anyja Haraszti H.
Óreg Nagy István Szerényi
Nagyasszony Kiss I.
A tanító Tihanyi
Kántor Venurey
Kántorkisasszony Komlóssy I.
Főúr Hegedűs
Káplán Góth
Szolgabíró Tapolczai
Törvénybíró Balassa
Gray Ida Hegedűsné
Kezdeté fél 8 órakor

Várszínház

Zárva

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 88-1
Roland kürtje.
Operetta. Irtá Franc Urbain. Fordította Gábor Andor. Zenéjét szerelte Claude Perrasse. Szereplők: Nyárai, Keleti Juliska, Bárszky, Szentimay, Vörös III, Boross, Nagy Mariska, Kékényi Gus.
Pénz áll a hához.
Böhözát. Irtá Goltz. Szereplők: Sarkadi m. V. Nyárai, Nagy Mariska
Angyalok.
Dráma. Irtá Szomorú Dezső. Szereplők: Poór Lili, Tihanyi Géza, Nyárai, Kardos Ilonka.
Nik Carter a Kabaretben Irtá. Irtá: Holtai Jenő. Szereplők: Kardos, Bárszky, Palásthy Marcel, Nagy Mariska.
Medgyaszay Vilma, Nyárai, Vörös III, Gyöző magán-szám.
Kezdeté 9 órakor.

Apollo Projektograf

(Telefon 68-39).
Önfeláldozó apa.
Bűnbánó Pierett. Szegény gyermek, Spiritiszta seance.
Paradicsom konzerválás.
Diákcsíny. Aranyországban.
Nagyvetőverseny Budapesten (saját tőlvételünk) e hó 29-én, szerdán először.
Az előadások d. u. fél 8 órakor kezdődnek.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI | Póronderő: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 8 1/2 órakor.

«DAS KIND VON HEUTE»

Gyermekmese felnőttek számára Irtá: Satyr. Rendező: Werner Manó.
Est megelőzi 9 1/4 órakor.

Az aczélikirály vád alatt.

Bírósági karcolat Irtá: Fitaival. Rendező: Rott Sándor.
Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Berta új szövegszámjakkal

Rappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig
Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Április hó 16-tól új műsor:

Elsa & Capitain Smith

orosz czári udv. műlővők

SARATOFF FR. PETERS

orosz tánc csoport. állathang utánozó.

Uj bohózat. Uj bohózat.

Az utazó nadrágok

bohózat Irtá: Carbolus.

Az összes szolisták új műsora.

Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a télikertben zene és táncz.

Május 4-én a művészek juttalom estélye

TATRA-MULATO

VII., KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest legelőkelőbb család mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné ecottidalkok (harrakisértelet). La belle Sylvia dán soubrette.

Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Oriowa Frieda orosz énekesnő és tánczosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával.

Maara Gusti előadó soubrett. Sugár Elza cabaret énekesnő. Perenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 15-10.

Butor

kézpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan kész a raktáron a leg egyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapesti, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep) Beregmegye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapesten és a forrás kezelőegységénél Munkács.

SCHMIDT M

szőgyártó, nyerges és bőrdoboz Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz. A családja saját gyártmányú kocsizó- és lovagló- szereszműveit. Mindennemű utazó és kényelmi bőrrendő, pénz, szivar, cigaretták stb. készítése. Árjegyzék és katalógus ingyen.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón (Wurm-utca sarkán).

Ma és mindennap

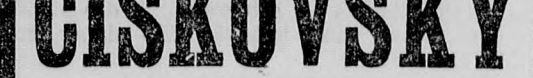
délután 1/25 — 1/27-ig és este 1/29-től kezdve a

európai hírű

CISKOVSKY

quartette hangversenyez, fényes, változatos műsor

Hideg és meleg ételek. Rendes polgári árak!

vese- és hólyaghajóknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús,

rendkívül üdítő asztali víz.

Orvosilag ajánlva.

Iró-gyógyomlóra használva, vese- és hólyaghajóknál, a vesemedencebe idült hurutjainál, húgykő- és fűvenykepedésnél a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdő.

Kapható: Budapesten Édeskúty L. Wahlkampff és Görög ásványvíz kereskedőknél és minden fürdő- és és csomag kereskedőknél.

Butor Ehrentreu és Fuchs

kézpénzért, vagy részletfizetéssel legelőkelőbban

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintatollmat megszerző Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

PABZTOR (bej. cég.)

BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRÚT 17.

Felvilágosítás díjtalan. Telefon 84-20.

Michelstädter utóda

OSKÓ GEZA

BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz.

CZIPŐ-különlegességgel

A szabott árak a talpa vége.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Az áprilisi műsor utolsó hete.

Május 1-én

HARAKO

és 18 új különlegesség.

Az előadások kezdete 8 órakor.

Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig.

A téllertben reggeli 8 óráig VORÓS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Budapesti (Bonbonniére) CABARET Teréz-körút 28. Telefon 52-38.

Az idei szezon utolsó estéi!

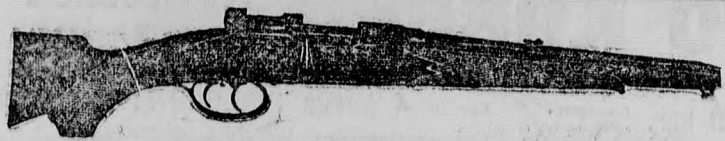
Csütörtökön, április 30-án utolsó előadás!

Fel lépnek: Nagy Endre, Ferencczy Károly, Z. Molnár László, Balogh Bőske, Ebbán Kornélia, Szász Ilona.

Három bohózat! Hét színpadi tréfa Husz cabaret szám!

Fel lépnek: Szócsi Magda, Kept Jolán, Baló Géza, Huszár K. Gabányi László, Máhr Nándor, Kóváry Gyula.

Bárd: Kossuth Lajos-u. 4. és Andrássy-ut 2. Először és Kőnig: Andrássy-ut 4. Cabaret-pénztár: Andrássy-ut 4.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, cöllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Butorvevők figyelmébe!

Menyasszonyi kelengyék, teljes lakberendezések, egyes butordarabok tekintettel a szilárd munkára és izléses kivitelre hámulatos olcsó áron szerezhetők be 21 év óta fennálló és előnyösen ismert

asztalos és kárpitos butorgyári telepünkön

Allandó kiállítás; Művészies urasági fényűzési butorokból, finom polgári és egyszerű polgári szükségleti berendezésekből. — Alólirott cégnek fióküzlete nincsen, más PATYI céggel nem azonos, a mit tévedések elkerülése miatt kértünk tudomásul venni.

PATYI TESTVÉREK

székesfővárosi butortelege,
VIII., Rákóczi-ut 7. PANNONIA-szálloda mellett.

PAP PAP PAP

Összesuktható vasgép kivételével a matracra 10 Ft.

Sodronygyűjtőket méret szerint 3 tételből feljebb.

GICHNER JÁNOS

Ágynemű-rész-és vasbutor-gyáros
szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
nagy választékban.

BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.

Gyár:
Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket
bármikor ingyen és bérmentve küldzük.

Gyermekkoszték nagy választékban. Még nem szűlt áru! Kiszáraz vagy a pénz elcsúszhat!

Benzin-, nyersolaj- és szilvógáz- motorok

Motoros gépek-
köszültek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb árem.
Kedvező fizetési feltételek.

Tassék árjegyzéket kérel, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és
gépgyárainak
magyarországi kizárólagos képviselője:

Kovács Mihály és Társa
Budapest, V., Hold-utca 23. sz.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és
diszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberende-
zéseket, valamint minden-
nemű kárpitos- és diszítő-
munkákat. 27881

Mintaraktár művészeti kivitelű
butorokból, francia és angol
szövetekből
: Költségvetés díjmentes. :

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás
mellett.

Arany és ezüst ókszerék, evő-
eszközök, nászajándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrende-
lésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁRKÁLMÁN
művész

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
kik bármily

nemi betegségben szenvednek,

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyvesekövek, vizeleti zavaro-
k, éjjeli magömlések, sebek és bujkoros bántalmak (syphi-
lis, az ünterlésés utóhatásként fellépő idegbajok, korai férfie-
rő elgyengülés, bármily bőrkiütések stb. nőknél fehérlővá-
ny, méh bajok, alapsa, gyors és gyökeres gyógyítására szigo-
ran tudományos és lelkismeretes gyógy módjainál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. or. és kir. osztály főorvos országos hírt és a legrögibb, 22
éve fennálló rendelt. intézetét

Budapest, VI. kor., Andrásy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyvese és hó-
lyag bajok vizsgálata villamos húgycső(tükör) segítségével.
Videkiok levelekre kimerül ó választ és szakaszeri tanácsot nyer-
nek, gyógyaszerről gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

30 korona

finom szövethől
dívtatos férfife-
lőny vagy fel-
öltő mérték után
remek szabás és
finom kivitelben
„Hazai verseny-
szabóság” Buda-
pest, VII. Thököly
(Csömör)-ut 3. I.
em. Vidékre min-
ták bérmentve.

Legjobb minőségű
fontofésűk
bíráltsont, kantsuk, békateknőc és
elefántcsontból és választék.

Legnagyobb választék békateknőc és imitáció
hajlók, kony- és oldalfésűk
hajlítóvasak és sütőlámpák.

MÜLLER J. L.-féle
BRISE DE VIOLETTES
a legjobb, legkeresettebb illolya-illat,
a frissen szedett illolyának illatával egyenlo kel-
mesége, tartóssági és finomságára nevezte fenn-
mulhatatlan ezen kitűnő illolyaillat felhívul min-
den várakozást királó udító és kellemes illata által.

űvegje 3, 5 és 9 kor.
Angol és francia illatszerek és választékban.
Müller J. L. Cs. és Kir. Ud. Szállító
Koromahely-utca 2. // Rottenhiller-utca 6. sz.

nővény szappan
1 db 70 fill., 1 tucat 7.60 kor.
Fenyő-Eau de Cologne-szappan
1 kg nagyobb 1.60 K

Haj-, fog- és körömkefék
dízes kezettekben
Körömápoló szerek.

Nászajándékok

jubileumra dísz tárgyak, evő-
eszközök, műtári eszközök

részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN

műtörás ékszerterelepén

Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

BUTOR

DUS VÁLASZTÉKBAN VÉLT
RÉSZLETFIZETÉSRE
KENDIVÜL ÖLCSŐ ÁRON
MÁRHATÓ
EHENTRE U TESTVÉREK NÉL

Csipke kelmék.

himzett batistok bluzokra, svájci gyártmány. Aplikáltak,
legdivatosabb és legfinomabb minőség.

rendkívül olcsó árban eladotnak.

Himzett batist, és vászonruhák 6 frt. és feljebb.

Budapest-szálloda Becsi-utca 2.

HATSCHKE ADOLF.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelelt gazda
tapasztalatai alapján, melyeket a kórház higyszervi
és bujakóros osztályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emerített kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac

nemi betegséget

(hugyosdofolyást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség
megidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer
fogalkozás megsavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarius utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszeresek.

Rendelés: d. a. 8-3-ig és este 6-8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállóval szemben.)

Általános ház. - Bejárati a lépcsőnél. - Kétsz. v. városi házak.

Teljes közlőműberendezések

valamint egyes alkatrészek.
Gyűrűkenesű valamint Sellar-rendszerben.

IPAR- és MEZEI VASUTAK

m. p. sinek, kocsiak, váltók, fordítók, kocsivasalkatrészek stb.

Motorok és lokomobilok

benzin-, gáz- és gőzüzemre. Garancia mellé felszerelve.

Malmi és téglagyári cikkek

valamint szerszámok, szerszámgepek, vas- és gép-
szerszámok cikkek használt és új állapotban kiválóan
előnyösen beszerezhetők

Schlesinger Alajos-nál

Budapest, V., Váci-körút 30. szám.

3 MILLIÓ KORONA nyerhető évenként

1 darab Konv. Jelzalog-sorsjeggyel Evenkint: 6 huzás 2.645.500 kor. Össznyere-
mennyel.

Főnyeremények: 100.000, 200.000, 300.000
500.000 és egy millió kor.

Főnyeremény 300.000 korona

E SORSJEGYEKET ELADJUK:

Részletfizetésre 25 30 havi
darabonként 6.- kor. 5.- korona.
részletfizetés mellett.

Letétre 123 koronáért 13 korona foglaló
ellenében, míg a vételár-hátralék tetszés szerinti időben és részletekben törleszthető.

Már az első részlet, illetve foglaló beküldés ellenében kiadjuk az eredeti sorsjegyek sorozás és számával ellátott tör-
vényes okmányokat, melyeknek birtokában vevo az összes huzásokon az egyedüli játékjogot élvezel. Minden sorsjegy egyetlen nyer.
Belizetési lapokat és huzási jegyzékeket díjmentesen küldjük. - Megrendeléseket utánvéttel nem intézzük el.

BUDAPESTI BANK R.-T.

Király-utcai fiokja
Bpest, VI., Király-u. 29/32.

Az ATHENEUM irod. és nyomdai
r.-társulat kiadásában megjelent:

A BUDAPESTI LAKBÉRLETI SZABÁLYOK

kiegészítve az idézett tör-
vényvel, rendelettel és betü-
rendes tárgymutatóval. -

Magyar és német szöveggel. -

—ARA—
1 kor.

* LAKBÉRLETI JOG ÉS ELJÁRAS

Kapcsolatban Budapest szé-
kesfőváros lakbérleti sza-
bályzatával. -

—ARA—
5 kor.

Írták: Dr. BERÉNYI S. és Dr. GRABER K.

Kaphatók az ATHENEUM r.-t. könyvkiadó-
hivatalában, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.,
valamint minden hazai könyvkereskedésben.

INGYEN

diszkrét és bérmentve küldjük rende-
kívül érdekes tartalmú Abrakérel és
használati útmutatóval ellátott Arjegy-
szekfülkét.

GUMMI HALHOLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K. tucatja
PESAR, OCLUS, NŐI ÖVSZER 3-5 kor.
teljesen megbízható valódi angol és francia gyárt-
mányok.

„NAKIRA“ 10 év. védett férfi-övsezer különleges
valódi indiai paragummból tel-
jesen megbízható, csatja. - 12 K

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 darab legfinomabb
övszerből - 4 KORONA.

UTERUS-SPRAY eredeti 10 év. védve
női különlegesség 14 korona.

Universalis-sérvkötők

párnázott, kis gummi nyomdával, a legnagyobb sérv is ol-
aszható. Egyedüli 5-12, kétoldali 10-24 Korona.

Műlábak, műkezek, egyensúlyozók, fordennót-
feket, támgépek, stb. stb.
Haskötők, gummiharisnyák stb. Irregi-
torek, betegápolási eszközök kaphatók.

Magyar Orvosi Műszertár Budapest
VII., Rákóczi-ut 32.

- Postas utalásra és a város körzetére ügyeljenek. -

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hugyosdofolyást, hólyagbaj-
sebeket, bujakórt (syphillist), bőrbajokat, elgyengült férfiol-
idősebbeknél is, emterővést és annak utóbjait, idög- és hat-
gerinchejt, valamint minden nemi bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

BUTOROK

háló-, ebéd-, szalonbe-
rendezések, továbbá ulti-
zoba, iroda berendezések
rész- és mahagoni butorok,
szőnyegok és függönyök
valódi angol bérgeállítások
eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 268

Rendelgy-utca sarok.

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát,

pianinót,

czim balmot,

hegedüt

késszépbeni áron a leg-
újabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csak
Reményi nagy magyar hang-
szerterelepén.

Prospektus és Arjegyzék in-
gyen.
Budapest, Király-u.
58. szám.

Autom. patkány tömegfogó 2
frt. egereknek 1.50 frt. egy éjjel
felügyelés nélkül vagy 40 darab-
ból fogják, nem hagyják szagot
hátra és önmaguk állnak fel.
"Eolipso" svábbogárfogó errekre
fogja eljelenként a svábókat és
mészakát. Ára 1.20 kor. Min-
denütt a legjobb eredmények.
Szétküldés utánvéttel Schuller
& Bécs, II/E. Kurzbauerpass-
sage 4/e Szám/alan közszóú és elis-
merőlevel.

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékezer 222.

Nagy raktár:
Gyémánt és
brillians-but-
nok, gyűrűk,
melltűk és más
nemeskőárak-
ból.

Saját gyártmány!
Inkább arany és drágakő árak.

Saját gyártmány!
Ékszer átalakítás.
Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róser Bazár.
Gyár: VII., Király-utca 13.

Lelkiismeretes kiszolgálás

HOGY HÍVJÁK?

Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán a neve melletti osztálysorsjegyszám egy nagyobb nyereménnyel lesz kihúva a legközelebbi húzásokon.

Tegyen szerencsekísérletet az itt közölt névsorban levő saját vagy családtagjának neve melletti számmal, — mert

KISS szerencséseje NAGY!

Ezen szerencseszámok osakis

Kiss Károly és Társa

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz. kaphatók.

Abel 94210	Barnabás 20046	Eleazar 51218	Géza 54757	Johanna 92593	Lóráni 51188	Oktavius 92485	Szalvár 95005
Abrahám 6469	Beatrix 83839	Elemér 2328	Gida 90696	Jolán 8363	Lothar 19110	Olga 67682	Szerafino 18628
Adám 13264	Béla 52619	Eleonora 12708	Gizella 9817	Jónás 82089	Lőrinc 3351	Olivér 2326	Szeréna 8364
Adél 21598	Bence 8205	Eliás 38877	Jónán 9817	Jónán 9817	Lucia 24774	Olympia 48187	Szidónia 51198
Adolár 39595	Bendek 19123	Ella 90447	Gottfrid 19769	Jordán 39771	Lucián 48164	Orbán 21766	Szigfried 90714
Adolf 60096	Benjamin 51217	Elvira 100972	Guidó 13279	Józsa 21686	Ludmilla 67650	Oszkár 102210	Szilárd 5206
Adorján 90799	Benő 78285	Elza 45187	Gusztáv 21513	József 7490	Ludwig 105985	Othello 7486	Taksony 50475
Adrián 95343	Bernát 93397	Emanuel 8121	Gyárfás 7484	Judán 20569	Lujza 92323	Othmár 90790	Tamás 119197
Adriene 8547	Berta 27366	Emil 21064	György 37346	Judith 37348	Lukács 54781	Ottília 89462	Taszió 8363
Agátha 22209	Bertalan 73310	Emilia 54732	Györgyik 79829	Julia 8859	Lukrécia 90711	Ottó 5223	Tekla 18248
Agnes 13559	Bertold 92577	Emma 94923	Győző 94241	Juliska 94227	Magda 119164	Ottokár 13084	Teofil 11918
Agost 4909	Bertram 60120	Emőd 119122	Gyula 110535	Jusztina 102206	Magdolna 95328	Ödön 21371	Teodor 8254
Agoston 41576	Biri 90782	Endre 5213	Gyuri 54441	Jutka 22283	Malvina 4205	Orsi 54758	Teresi 102180
Akos 91326	Blanka 102287	Erasmus 74146	Habakuk 20560	Kajetán 2332	Manfred 8307	Orsi 54758	Teréz 108099
Atadár 63623	Bódog 92315	Erna 82094	Hajnalka 4968	Kálmán 18820	Manó 17014	Paula 17010	Terka 2345
Alajos 19111	Bogdán 73318	Ernesztin 4402	Hedvig 9809	Kamilló 8187	Marcel 13697	Paulin 24752	Tibor 96081
Albán 27359	Boldizsár 58389	Ernő 54403	Heléna 32164	Karolin 13626	Margit 39751	Pepi 8325	Tihamér 8149
Albert 51204	Boniác 78297	Ervin 108985	Henrik 7231	Károly 45189	Mária 67328	Péter 95331	Tinka 106177
Albin 92486	Borbála 94203	Erzsébet 19768	Herrmann 93338	Katalin 65964	Mariska 91904	Piroska 60077	Titusz 22286
Albrecht 96832	Boriska 108070	Eszter 54478	Henriette 108084	Katarina 90802	Má k 8304	Pista 8544	Tivadár 7485
Alfonz 67336	Böske 95333	Etel 93327	Hermína 37331	Kázmér 96100	Márkus 27351	Pongrácz 20189	Timon 96055
Alfréd 48128	Brigitta 90731	Eufrozina 107471	Hilda 22227	Kelemen 19166	Mártha 67654	Rachel 94245	Tódor 110575
Alce 91339	Camilla 60086	Eugenia 8302	Hubert 54419	Keresztély 54448	Martin 92481	Rafael 4409	Ulrik 50563
Amália 16517	Carolina 6496	Eva 12709	Hugó 78471	Klára 68728	Márton 107457	Regina 8542	Urbán 38889
Ambrus 8103	Cecilia 13257	Ezsaia 19124	Humbert 94216	Klódild 92482	Máté 4967	René 52610	Valentin 9316
Andor 68735	Cézár 21373	Fábián 22227	Ibolyka 108987	Kolozs 106158	Matild 20187	Rezső 108052	Valér 4209
András 91324	Ciril 39469	Fanni 37788	Idő 1275	Konrád 4403	Mátyás 39741	Richárd 67645	Valéria 107456
Angelika 22188	Clementin 119192	Farkas 48135	Ignác 9810	Konstant 38823	Maxim 5211	Róbert 2322	Vazul 20275
Anna 13557	Constant 96067	Felícia 67604	Ilka 19751	Kornél 52613	Melánia 38878	Rokus 19107	Vencel 65954
Antalka 4956	Córa 36676	Félix 105977	Illés 32054	Kornélia 90406	Melinda 90709	Roland 8301	Vendel 46915
Anton 20063	Cornélia 6464	Ferdinánd 2320	Ilma 51233	Kr. stót 21370	Melitta 68472	Román 51327	Verona 108047
Antónia 54412	Cristian 17004	Ferenc 24751	Ilona 73333	Krisztian 13351	Menyhért 13159	Romeo 106152	Vidor 8305
Aranka 41629	Dániel 22955	Flóra 8230	Imre 92581	Krisztina 8102	Mici 8329	Róza 4962	Viktor 67694
Arisztid 61229	Dávid 46943	Flórian 33841	Inoly 102153	Lajos 22262	Mihály 48193	Rozália 21073	Viktoria 21389
Armand 8118	Demeter 8191	Flóris 20049	Ince 45574	László 45190	Miklós 78233	Rozina 9816	Vilma 93380
Armin 63612	Demjén 67334	Fodor 3362	Irén 13638	Laura 63905	Miksa 108379	Rózsika 63461	Vilmos 3354
Arnold 91346	Dénes 02269	Franciska 94995	Irma 8159	Lázár 91927	Milán 90814	Rudolf 96831	Vinco 119107
Aron 8546	Dezso 191929	Frida 22219	István 20061	Lea 102133	Mór 2325	Salamon 8161	Virgil 105979
Arnéd 16610	Domokos 34092	Fridrika 13561	Iván 8319	Lehel 22278	Móric 46330	Sámson 27178	Walter 68729
Arthur 23115	Donáth 78301	Gábor 64585	Ivor 27368	Lénárd 66906	Mózes 8395	Samu 8264	Wilhelmin 22485
Arén 48134	Dóra 94205	Gábor 64585	Izabella 92580	Lenke 91910	Náci 51339	Sámuel 20572	Wladimir 13658
Attila 67602	Dorottya 8316	Gábor 91503	Izidor 107159	Leó 19771	Nándor 78265	Sándor 37461	Wolfram 4221
Augusztia 91943	Döme 13267	Gábor 102211	Izor 73346	Leontin 2225	Nárcisz 93376	Sári 54447	Zachariás 8400
Aurél 96859	Dömötör 39596	Gábor 8526	Izsák 51479	Leonora 38820	Natalia 39407	Sarolta 4215	Zádor 90404
Aurélia 2315	Eberhard 96051	Gáspár 18617	Izso 34278	Leopold 54423	Náthán 21638	Senesttyén 19752	Zoltán 54704
Balázs 23101	Edith 60101	Gebhard 27102	Jakab 21061	Lidia 93337	Nelli 13637	Simon 91509	Zsni 5214
Bálint 20065	Ede 21511	Gedeon 50457	Janka 5212	Lina 8267	Neszi 8160	Soma 22166	Zsigmond 108994
Baltazár 34093	Éduard 16512	Gellért 67674	János 89728	Lipót 17047	Netti 46909	Stefánia 13352	Zsófia 9803
Bandi 54414	Edwin 8356	Gergely 92479	Jenő 102110	Livia 27108	Nina 5218	Szabolcs 8155	Zsuzsanna 92321
Barbara 78159	Elek 90771	Gerárd 100942	Joachim 8135	Lorenc 106178	Norbert 94918	Szaniszló 66915	Xavér 119186

A szíves megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Központ: **Kiss Károly és Társa** Fiókhálózatok: Erzsébet-körút 22 Váci-körút 5. szám.

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

A XXII. sorsjáték első osztályának húzása már **május 21 és 23-an** lesz.

Tessék kivágni és címünkre elküldeni.

MEGRENDELÉS

KISS KÁROLY és TÁRSA BANKHAZA
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Szíveskedjek nekem a XXII. sorsjáték I. osztályára a sorsjegyre, hivatalos tervet és majd nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve helyegekben küldöm. (A meg nem egyidejűleg postautalványon küldöm. (A meg nem fizetéses) íjek áthuzni.)
..... K. f. (kérem utánvételezni.)

Pontos } Név:
cím: } Lakhely. utca, házszám:
} Utolsó posta. (megneve):

Az I. osztályú sorsjegyek árai:
Egy nyolcad 1 K 50 f.
Egy negyed 3 „ „
Eg fél 6 „ „
Egy egész 12 „ „

Az Osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását az érdeklődőknek **INGYEN** és **bérmentve** küldjük meg

E hirdetés rovattal minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovattal minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sárvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszívással, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 forint. Egy fényképezőgép, 9x12 klappkamera, kazetákkal, labda-exponálással, EGÉSZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 60rs objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászgyevert, fényképezőgépet binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyanis minden eladós eladok és újakra becserelek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49083

Parketagyár

Gyönyörűen ajánlja gyártmányait. 27733

Gyümölcsfa

diszta és rózsaszínűkkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren Budapest mellett. 27117

„Magyar Tenger”

fürdő-szállodához, 15 felszerelt szobával szakképzett vendéglős kerestetik. Értekezhetni a tulajdonossal Balatonberényben. 5581

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvégelek magán, mint családi ügyekben Kossó-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

A Falkogen

füdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat, biztosan elműszli. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyászter, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27796

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözőre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekas, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Zalogcédulákat,

brillánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brillánsokért többet fizetek, mint amennyit vettek. SCHILLER LEONOR. Sip-utca 8. 27133

Nősülni óhajt ?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt, gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmasra, megfélelő férjket keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelleg alatt e címre L. Schlesinger, Berlin 18.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítágyakból is) Kolozsvára, Budapestre ugyiszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest VI. Rózsá-u. 44. III. 8.

Nevelőnőket

német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelv-ismerettel sürgősen keresek. Szegheőné S. Lujza, Budapest, VI. ker., Dessewffy-utca 22. 28322.

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia, Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766

Székesfővárosi

tanító, okleveles tanár, szakképzett gyermekpszichológus tanítást vállal, elmaradt tanulókat előkészít, esetleg magántanulókat felelősség mellett le- vizsgáztat. Ajánlatokat „Szakképzett” jelleggel a kiadoba kér.

Vigyázzon,

ha meghűlt és vásároljon valót! Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Gépészeket

cséplés idejére ugyiszintén gazdasági személyzetet, szakértelmet és lozanságáért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költségt és díjmentesen ajánl Krakaner Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-67.

Pénzkölcsön.

A fővárosához közel 20000-24000 korona értékű szántó és szőlőtől álló ingatlanra első helyen való betáblázás mellett 10000 koronás állandóbb kölcsön kerestetik 6%-os kamattal. Cím a kiadóhivatalban. 5587

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, felket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Revfűlöpön

a Balatonparlon, a Lenke nyaraló két szoba konyha, veranda, élekkamra, pin- czével, teljes felszereléssel és fűtőkabinhasználat- tál 350 koronáért a fű- dődényre kiadandó. Luda- kódás a házmasternél Budapest IV. ker., Mol- nár-utca 24.

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosártyveg 6.- koróna FELKAI KONZERVGYAR Felka, Sze- pesm. 86972

Mérnöki műszereket

vez, elad, cserél, lejtme- rök, Planiméter, Teleskop Goerz- Zeiss- Triäderstb HATSCHKEK EMIL Andrassy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körut 38

Fenyőborovicska

(Juniperns) BARTA-féle, 3 liter K 750, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepe sm. 26973

Fénykép-készüléket

objektívvel vez, elad, cserél hí- res Appolo lemeznek egyedül- elárúsító helye.

HATSCHKEK EMIL

Andrassy-ut 18. Fiókja: Erzsébet-körut 38. Alapítva 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet- fizetésre.

Sodronykerítéseket

bámulatos olcsón készít Heizer és Társa cég Budapest, VIII. Népszínház-u. 1-3

BUTOR

árverésről, finom és egy- szerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bór- feltek, gyönyörű tükör, diván, borszek, íróasztal, porzaszönyör és egyes darabok; Páides B, VII. Kertész-utca 43. Király- utca sarokházban.

ELEKTRO- MOTOROK

minden nagyságban, ál- landó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Arverési butor-,

szőnyeg-, csillár- raktárat olcsón előárultom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Kolozsvári

jogtudományi és állam- tudományi szigorla- tokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismer- rotesen készítettük elő a legelőbb idő alatt kiprobált módszerünk- kel, igen szerény díja- zásért. A vizsga siké- röt biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produ- káló intézetünk. Vál- tozóbból speciális tanfolyam melyre kor- látozott számban ve- szünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekély díjazás al. Levél- bel érdeklődésekre ki- merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőtét, málna-, szá- mócsa-, csipkegyöviz, gomba- és huskonzerveket, pastetomokat stb. a FELKAI KONZERVGYAR Felka, Sze- pesmegye. Kérjen ár- jegyzéket.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi esz- adi Singer varró- gép árverésénél 5 évi jóállá- sal oszakis SINGER A.

műgépésznél Budapest, fűtő- let Akáca-utca 55. Minden- nemű varrógépek javítását legújatosabb árban elvé- gelem. Árjegyzék ingyen.

Ajtók, ablakok

VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használ- tak és újak ol- csón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál

Bpest, V. Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót- körut közelében.

Villamos világítás

saját dynamóval, lakó- házak, gazdaságok rő- szére. Telefon és villa- mos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyen. Strigl és Gärtner, elek- tromérnökök, Budapest VI. Gyár-utca 1. sz. 27855

Pénzkölcsönt

4, 4 1/2 és 5% alapon föld- bírtokra, fűvelmező, föld- vészi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. hely- len 5-70 évig törleszt- hető. Személyhitel tisztvi- selőknek gyorsan eszkő- zöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Buda- pest, Teréz-körut 1a.

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előké- szítékek rendes és ma- gántanulók, valamint fel- nőttek (hölgyek is) kik ta- nulmányukat félbeszakí- tották legelőbb idő alatt legelőbb sikerrel szaktan- rok vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanít- ványok csak korlátozott szá- mban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szol- gál „Tanár” Budapest, Thököly-ut S. I. 3. 27997

Korai főzelekek

csukerborsó, zöld bab, kockapozsa, spenót, fe- tecsuszta, főzapos rétek, karfiol, uborka, ideál zöldhagyma, ideál postakosártyveg 3 kor. 50 fill. napi 12 óráig kitűnő ha- racsklekvarnak és dírs- almasaitnak kitűnő 2 ko- ronáért, mézesdes szilva- zsek 1 koronáért kitűnő szalija Szabó K. I. Congrád. 28910

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brillánsokat, gyöngyö- ket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivál- tok és teljes értéket ki- fizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Csiz

A kontinensen a legelőbb jód brom gyógyfűrdő. A leg- előbb gyógyeredményekben neve- zetes szerep jut az ásványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújatosabb vizsgálatai fel- fedtek. Megnyitás május 1-én. Számos előrendű bérház, szan- tórium, gyógyvár, szanató- riám, lawm-tennis, lombok, ki- rándulások. Vasút-állomás, poste- távírdá helyben. Hivatalos orvos Dr. Kallós Jend. Katona- tisztiek, Államhivatalnoknak elő és utó idejében 80% kedvezmény. Prospektussal szolgál a fűrdőigazgató. Az ásványvíz rendelhető hasz- nálati utasítással a fűrdőigaz- gatósnál és Edeakuty I. főelárúsítónál, - Budapestben.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédli-, szalon- uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terít- tek, csillárok, vas- és réz- butorokban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. exaltit Gyár-utca. Telefon 14-09.

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél szo- mélyesek elmegek. Zeliszka János angol uri szabóterme- BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I, em.

Urasági butor

Eladok és veszek; maha- goni hálósobákat, ebéd- löket, szalonokat, rézbu- torokat, zongorákat, perzsa és szimrta szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petro- leum-lámpákat, bronzszo- bokokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77. Fióküzlet nincsen. 26618

MEGHÉDÍTOTTUK A VILÁGOT!

20,000 Rózsa

magas törzsű kapható. Ár- jegyzék bérmentve Novák János rózsatelepén Szé- kelyhid.

500 koronái

fizetnek annak, ki a Bar- tilla fogvizének használatá mellett - üvege 70 fillér - valaha ismét fogfájsi kap vagy szája büzlök Bartilla-Winkler Ede Wier 19/1. Sommergasse 1. Fő raktár Budapest, Török I Király-u. 12., Andrassy-ut 29. sz. Dr. Egger Váci- körut 17. sz. - Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogvíz” kérendő. Hamisítások be- jelentése jól jutalmaztatik

Természetes, ezüst üstben

mindenkor frissen befőzött kiváló finom málnaszörpöt szállít Gessler Siegfried

Kőbánya.

Mártonhegyi-ut 44 szám

alatt hat szobából, mellékhelyiségekből álló villa gazdasági udvarral, továbbá a Németvölgyben, Szépvölgyben és a Sasadon lévő mintegy huszonegyszer negyszögöl villalelek eladó. Értekezhetni Dr. Babocsay Sándor- nál Budapest, József- utca 4. 28241

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat

és legelőbbes berendezé- seket (gyárakat és üzle- teket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett).

Gyönyörű választék a leg- finomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pilander vagy masfajta háló, ebédli, nri szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, bórarnitúr- rák és kárpitosléleken Perzsa, smyrna és más sző- nyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokbán gáz, villamos stb.-hez.